

Số 4 - 88 ngày 15-08-88

VƯỢT SÓNG

HỘI NGƯỜI VIỆT TỊ NẠN TẠI NA-UY

CUU ĐOI
HAY KHÔNG CUU ĐOI?

NHỮNG THIẾU NHI
ĐIỀN HÌNH
CỦA CHẾ ĐỘ

NHỮNG MẢNH
TRĂNG THU

TRUYỆN BẰNG TRANH

CHÚ CUỘI NGỒI GỐC CÂY ĐÀ
NÉT ĐẸP QUÊ HƯƠNG: TỬ BÈN TRE ĐẾN GỖ CÔNG

VƯỢT SỐNG

HỘI NGƯỜI VIỆT TỊ NẠN TẠI NA-UY

BAN BIÊN TẬP

Nguyễn Văn Đắm * Đào Quang Mỹ * Cung Vĩnh Viễn * Phạm Thu Mai * Nguyễn Tấn Vinh * Phạm Ninh * Tôn Thất Sơn * Uyên Giang * Nguyễn Quang Minh * Huyền * Thạch Thủ * Đặng Trình * Nguyễn Đức Thọ * Trần Đăng Vinh * Trần Văn Tiên * Tiêu Muội * Lê Ngông Nghênh * Lâm Cẩm * Trường Vô Kỵ * Phạm Hoàng Mỹ Linh * Đặng Văn Nhâm (Đan Mạch) * Trường Bảo Sơn (Canada) * Dương Phục * Phi Ngọc Hải * Vũ Thanh Thủy (Hoa Kỳ)

Chủ nhiệm:

NGUYỄN VĂN ĐẮM

Phụ trách tòa soạn:

DƯƠNG KIÊN

Tổng thư ký:

ĐÀO QUANG MỸ

Trình bày:

NGUYỄN HỒNG HÀ

Thủ quỹ:

NGUYỄN ĐỨC THỌ

Đại diện tại địa phương:

Sandefjord: Ông Huỳnh Văn Thái

Tønsberg: Nguyễn Đình Thuận

Østfold: Bùi Hùng Minh

Oslo: Phạm Quang Minh

Drammen: Nguyễn Xuân Tông và các Chi Hội địa phương.

Tiền bạc yểm trợ, đặt mua ủng hộ dài hạn gửi về:

VƯỢT SỐNG

Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

Postgirokontonr. 2 48 07 54

II trong số này

3. CỨU ĐÓI HAY...	VƯỢT SỐNG
4. NHỮNG THIẾU NHI...	THẠCH THỦ
7. NGUYỄN CHÍ THIÊN CÒN...	Đ.V.NHÂM
9. NÉT ĐẸP QUÊ HUỞNG	PHI NGỌC HAI
11. ĐIỂM SÁCH	NGUYỄN TẤN VINH
13. TRANG GIA ĐÌNH	
18. BIÊN CỐ TRONG ĐẠI	ĐÀO QUANG MỸ
21. THỦ CHO CÒN	PHẠM TƯỜNG CHÍ
23. CÁI SỰ ĐỜI	LÂM CẨM
THẮNG NỖM
26. TRANG THIẾU NHI	
38. NHỮNG MÀNH TRĂNG...	NHẬT TIỀN
40. BUỒN TÊN LẠI CƯỜI	LANG TRỌC

TIN TỨC THẾ GIỚI VIỆT NAM

SINH HOẠT

Thơ của : DƯƠNG KIÊN - CUNG VĨNH VIỄN
UYÊN GIANG - NGUYỄN KHẮNG - THU AN-
MÂY HỒNG - BÉ HIẾU
LÊ NGÔNG NGHÊNH - ĐẶNG TRÌNH

Hội họa: HANSA

Truyện bằng tranh: HỒNG HÀ

Tranh bìa Nguyễn Thị Hợp

Thư từ, bài vở gửi về

☐ DƯƠNG KIÊN
Krabbedalen 25
5073 Skålevikneset

Số 5. 88:

NHÂN QUYỀN CHO VIỆT NAM

Phát hành ngày 15. 10. 88

Vấn Đề Của Chúng Ta

CỨU ĐÓI hay không CỨU ĐÓI ?

Khoảng tháng 5. 88 vừa qua, Việt cộng đã đưa ra lời kêu cứu Việt Nam đang cần gấp 1,5 triệu tấn gạo để giải quyết nạn đói trầm trọng hiện nay, nếu không thì bảy triệu người sẽ lâm vào tình trạng chết đói. Lý do đưa ra là vụ mùa đầu tiên trong ba vụ mùa năm nay bị thiệt hại nặng vì bão tố, hạn hán và côn trùng. Tám tỉnh bị ảnh hưởng nặng nhất là các tỉnh Vĩnh Phú, Bắc Thái, Hà Sơn Bình, Hà Nam Ninh, Thanh Hóa, Nghệ Tĩnh và Bình Trị Thiên, các nơi đây có tới 48% gia đình nông dân chịu cảnh đói.

"Máu chảy ruột mềm", người Việt bị nạn hải ngoại nghe tin không khỏi xót xa cho đồng bào trong nước. Liệu cái cảnh đau thương một triệu người chết đói của năm Ất Dậu 1946 có tái diễn hiện nay ở Việt Nam? Người Việt hải ngoại có đủ khả năng để góp phần cứu trợ, phải làm gì? "Cứu trợ nhân đạo" có nên được tách ra khỏi lập trường dứt khoát từ trước đến nay của chúng ta là không tiếp tay cho cộng sản dưới bất cứ hình thức nào khiến chúng có thể củng cố guồng máy bạo trị? Đó là những câu hỏi mà chúng ta phải tự đặt ra trước tình cảnh khốn khổ của đồng bào ruột thịt.

Nhưng trước khi có thể có những câu trả lời, chúng ta cần phải xét lại một vài dữ kiện:

-Đói, thì đó là điều tất nhiên dưới chế độ bạo quyền Việt cộng, từ khi chúng thống trị miền Bắc cũng như từ khi chúng cưỡng chiếm miền Nam. Những tin đói kém từ Việt Nam chẳng còn làm ai ngạc nhiên nữa mặc dầu đúng ra là điều đáng ngạc nhiên trước sự kiện Việt Nam đã tái lập hòa bình, đất đai Việt Nam mau mướt vào hạng nhất nhì Đông Nam Á, người nông dân Việt Nam cần cù, có khả năng và kinh nghiệm đặc biệt về việc trồng lúa...

Nhưng tại sao đến nay Việt cộng mới la hoảng lên về việc đói kém và thống thiết van xin các nước Tây phương cứu trợ? Có thực sự vì thời tiết không thuận lợi đến nỗi mất mùa trầm trọng? Trước đó cũng đã có tin về một vài trận bão nhưng đó là điều thường xảy ra hằng năm cho miền Bắc và miền Bắc Trung phần, không có dấu hiệu gì năm nay "đặc biệt dữ dội" hơn mọi năm khiến mùa màng không thu hoạch được gì hoặc rất ít. Mặt khác, miền Nam là vùng lúa đủ nuôi cả nước nếu không nói là có thể sản xuất dư thừa để xuất cảng, không bị ảnh hưởng thời tiết bất lợi, tại sao lại không dư lúa gạo cứu trợ miền Bắc, mà phải ngửa tay đi xin các nước tư bản Tây phương? Các nước "xã hội chủ nghĩa anh em" ở đâu mà Hà Nội chỉ hướng vào chương trình thực phẩm thế giới của Liên Hiệp Quốc, cộng đồng Âu Châu và các nước tư bản khác?

Chiến dịch "van xin cứu giúp" này là vì thực sự nhân dân chết đói hay còn vì một dụng đích chính trị nào?

Một giả thuyết có thể tin được là Việt cộng sử dụng "lá bài cứu đói" như một phương cách phá vỡ thế cô lập ngoại giao của chúng. Từ hơn 13 năm qua, với chính sách xâm lăng bành trướng các nước lân bang và vi phạm nhân quyền trầm trọng trong nước, Việt cộng đã bị các nước Tây phương đóng cửa rút cầu. Sau thời gian lâm con éch ngồi đáy giếng phùng mang trợn mắt không hăm dọa được ai, chúng bắt đầu thực sự hoảng hốt khi thấy guồng máy bạo trị của chúng không còn đủ sức đàn áp nhân dân trong nước; cán bộ đảng của chúng rã ra từng mảnh vì hủ hóa, tham nhũng, bất mãn...chúng bắt đầu loay hoay đi tìm sự hòa giải bên ngoài (tạm thời) để củng cố guồng máy thống trị bên trong. Nhưng thế giới vẫn thờ ơ trước sự kiện chúng vẫn chiếm đóng Kampuchia không hề thay đổi nên nay chúng phải dùng hạ sách là tuyên bố rút hết quân ra khỏi Kampuchia từ nay đến năm 1990 và "la làng cứu đói" để mở cửa mời các nước Tây phương, bước đầu bằng "cứu trợ nhân đạo" rồi dần dần sẽ là những "ve vãn chính trị".

Những ai là người ở đó để kiểm soát cuộc rút quân ban ngày tại Kampuchia bằng những buổi lễ "tiễn đưa" rầm rộ và lén lút xâm nhập vào ban đêm, có thể là không cần quân phục, chẳng phải thiết lập những đồn trại với tấm bảng "Quân đội nhân dân" nhưng vẫn dư sức kiểm kẹ, thống trị và đồng hóa dân tộc Kampuchia. Thế giới đã chẳng "quên bẵng" quân Việt cộng đang chiếm đóng Ai Lao đó sao?

Bản chất xảo quyệt và tàn nhẫn của cộng sản cho phép chúng lợi dụng bất cứ điều gì để chúng có quyền lực của chúng, kể cả cái đói của người dân.

Trước những sự việc trên, chúng ta không có cách nào để kiểm chứng thực trạng ở Việt Nam hiện nay, nên thiết nghĩ lập trường của chúng ta có thể là:

1- Chúng ta không nhắm mắt làm ngơ nếu thực sự hàng triệu đồng bào chúng ta đang chết đói nhưng chúng ta đòi hỏi nếu Việt cộng muốn nhận được sự cứu trợ từ các quốc gia Tây phương thì chúng phải để cho các quan sát viên vô tư, các tổ chức từ thiện quốc tế tự do đến quan sát tại chỗ để ước lượng tình trạng đói kém thực sự của dân chúng và nhu cầu cứu trợ trước khi quyết định việc cứu trợ.

(Xem tiếp trang 57)

NHỮNG THIẾU NHI

DIỄN HÌNH CHẾ ĐỘ (*)

THẠCH-THỦ

Cộng sản lan tràn đến đâu, liền vùng búa liềm phá trụi các loài hoa - cỏ úa, lau gầy cũng chẳng được tha (*), huống chi là con người. Như trường hợp Việt Nam chẳng hạn, sau khi mánh mung cưỡng chiếm được trọn vẹn lãnh thổ, đảng Việt cộng đã thành công mau chóng trong kế hoạch xây dựng đất nước thành một nhà tù vĩ đại mà không nơi nào trên thế giới có mức độ đáng cay như ở đây : chín người, có mười cuộc đời rạn vỡ - bị bỏ đói và bị tù đầy.

Tuy nhiên trong các thành phần dân chúng, đáng nói hơn cả bao giờ cũng là NHỮNG THIẾU NHI. Dưới chế độ cộng sản sát máu, trẻ con được phân chia làm 3 diện chủ lực : Châu ngoan bác Hồ-Trộm cướp- và tù tội. Đó là những thiếu nhi diễn hình chế độ :

1. CHÁU NGOAN BÁC HỒ

Diện này thuộc con cháu các đồng chí đảng viên, con cái các đồng chuột cán bộ và bộ đội hoặc gia đình có máu me cách mạng. Các em được đến trường học thì ít mà lao động thì nhiều. Đảng luôn luôn coi đây là những nhi đồng tiên tiến của chủ nghĩa nên ngày đêm nhồi vào sọ các mầm non này một nền đạo lý tối cao ở xứ đồng lầy - là lửa thầy, phản bạn - và tuyệt đối trung thành vô hạn - với đảng, với đoàn, với lãnh tụ thiêng liêng ! Hồ chí Minh khi chưa chết thường hay đến thăm các cháu nhi đồng này. Lần nào đến bác cũng cười cười nói nói, hỏi chi li ngọn ngành : việc ăn ở, việc học hành. Về lao động, bác dặn chấp hành tốt, nhanh. Sau đó bác chuyên môn long trọng hứa để dành bánh kẹo để đến khi nào chủ nghĩa xã hội hoàn thành sẽ cho !

Mỗi năm các cháu được lệnh mừng sinh nhật bác Hồ đến hai, ba lần. Cứ đến những ngày này, chỗ thì thiếu nhi khăn đỏ cổ cổ - vỗ tay xuống chúc bác Hồ sống lâu ; nơi lại thiếu nhi khăn đỏ cổ gầy - hát mừng thọ bác như bầy chim non. So sánh với "chim non" cho hợp với tuổi thơ của các em, nhưng thực tế thì hai đối tượng này khác nhau một trời một vực : Trong khi chim chẳng đối mọn - sơn so bay giữa nước non mây trời, trái lại trẻ con đối xanh như tàu lá, đã được đảng tịch thu màu xanh, ánh sáng, cuộc đời, do đó chỉ khiêm nhường nuôi niềm mơ ước được no bằng con vật !

Hồ chí Minh chết không kịp nhe răng, Tôn đức Thắng lên thay. Lại, cứ thấy bóng đảng con nít là cả hai đều thích ôm hôn nhi đồng. Trong khi nước da hai bác màu hồng, thì nước da các cháu nhi đồng màu xanh. Tại các trường học và ở nơi các cơ sở đoàn đều có treo những tấm ảnh to lớn chụp hai cái mặt bành bành của bác Hồ và bác Tôn, nổi bật giữa những khăn quàng đỏ bay quanh cổ cổ của các cháu ngoan !

Sau hai đồng chí Hồ, Tôn, các đàn em kế tiếp như Lê Duẩn và nay là Nguyễn văn Linh lên cầm đầu đảng và quản thúc nhân dân, tình trạng của các "cháu ngoan" vẫn tiếp tục "xuống dốc không phanh", thường xuyên đối "tàn canh gió lạnh" mặc dù cổ vẫn được quấn khăn quàng đỏ và ngực vẫn đeo hình bác Hồ có nụ cười ruồi và bàn tay xòe năm ngón. Noi gương các đồng đảng tiên bối, Lê Duẩn rồi nay Nguyễn văn Linh những lúc rảnh rỗi cũng vẫn tới ôm hôn nhi đồng. Hình ảnh lý tưởng của xã hội chủ nghĩa vẫn là cảnh : Bác đã đổi thay béo tròn với màu da bác đỏ như son đồng thời với những chiếc sơ mi bỏ ngoài để che bụng phệ. Các bác đi về chễm trệ xe "dim" để "thăm quan" các cháu dưới bùn sâu, người trâu lặn lội, với mắt thâm quầng trông ngóng trời xanh, với những tấm thân chỉ còn xương, ốm đói như bầy gia súc loi nhoi và với đôi dép Bình-Trị-Thiên hiện đại : đen, dầy, thô, cứng, trơ trơ đang đập nát nẻo tướng lai của trẻ thơ...

2. TRỘM CƯỚP

Dưới "ngọn cờ quang vinh của đảng cộng sản Việt nam" và với "chủ nghĩa bách chiến bách thắng của chủ nghĩa Mác-Lê", Đảng diu dắt thiếu nhi thành trộm cướp...sống tạm thời nhờ thủ đoạn yêu tình. Đảng thành công lớn như vậy cũng dễ hiểu thôi, chẳng cần phải phân đấu gì, chỉ với chính sách BỎ ĐÓI là đảng đạt chỉ tiêu vĩ đại ngay. Thành thử trong "thiên đường cộng sản", không thiếu gì những em nhỏ tí - xỏ chợ, đầu đường, ăn cắp vặt nuôi thân.

Ngày xưa, khi đất nước chưa bị họa cộng sản, trẻ em hiểu được cái thần tiên, vô tư với đèn sách, thỏa thích với những trò chơi thơ ngây, lành mạnh...Nhưng kể từ giây phút đảng vào, lập tức kiếp sống lâm than, đầy ải, đen sì, vì giặc

mơ được làm con người, đã mệnh mông không thành sự thật. Đặc biệt nhất là trẻ con đói chết, còi lam lũ. Còn đâu bí, đào, kháng, củ ? Tiếng sáo diều với với chiều thu, chỉ còn là âm hưởng vì vu thời xa cũ.

Thối thường thì "đói ăn vụng, túng làm liều". Một khi dưới sự quản lý và lãnh đạo của đảng, miếng thịt lợn, chao ôi là vĩ đại - miếng thịt bò lại vĩ đại bằng hai - thì có đến thánh cũng khổ mà giữ được tấm lòng ngay thẳng, hướng chi con nít con nôi. Trẻ con đói, đói "can không nổi", nên đêm nằm mơ, mơ toàn mơ thịt cá, nhưng ban ngày đối diện với "sự thật phũ phàng" là chiếc bụng rỗng, lại chỉ dám khao khát sắn và khoai. Tuy nhiên oái oăm thay, tất cả những gì người ta có thể nhai - chanh, muối, cam, đường, lạc, đỗ, gạo, khoai...Đảng mớ tới tự nhiên thành vĩ đại, thì sức mấy mà đảng bố thí cho gì mà ăn. Do đó là điều không lạ khi chỉ vì rết không quân, không áo, đập hăm rặng - đói xướng sồn, xướng sống chối căng, nên trẻ em trong xã hội chủ nghĩa đã phải ăn cắp vật nuôi thân.

Ngoài vụ khổ đói rừng mình như vừa nói ở trên, dưới thời đại Hồ chí Minh - xuất hiện dưới hai hình : Mả tù và mả lính, nên rất nhiều gia đình tan tã lìa nhau : Dân ông thì chết trận, chết tù, dân bà bán chôn, bán cả mồ hôi, ắt hẳn con cái không còn ai coi sóc, đương nhiên phải cạ lơ thất thểu là cái chắc ! Làm gì để sống với cái miệng còn hôi mùi sữa, với bàn tay còn quá non yếu ? Cuối cùng từ ăn cắp vật nuôi thân, các đứa trẻ còi cút này dần dần trở thành những tên trộm cướp với mặt mũi vêu vao, tính tình hung tợn - mở miệng là chửi bới chằng trứ ai - có thể giết người vì củ sắn, củ khoai ! Nói tóm lại, kiếp sống câu bơ, xó chợ, đầu đường - đã biến mất người thành ra súc vật . Ôi, đó mới là điều kinh khủng nhất - Và đó cũng chính là kết quả tất yếu của "3 giồng thác cách mạng" do chủ nghĩa Mă-Lê đề xướng rồi hùng hục thực hiện, bởi vì trên mảnh đất đảng gieo mầm tội lỗi - trong lành cũng phải tanh hôi !

Tương lai của thiếu nhi VN

3. TÙ TỘI

Trong xã hội cộng sản, có nhiều thứ ngộ lắm, điển hình nhất là những vụ Trẻ con chưa nứt mắt đã tù rồi ! Ở Việt Nam kể từ ngày "cả nước được giải phóng", nhà tù theo bác và đảng "thừa thắng xông lên" xuất hiện khắp nơi trên lãnh thổ. Tù nhân thì thuộc đủ mọi thành phần : Hèn ngu, trí thức, nghèo, giàu - phú nông, địa chủ từng sâu đi tù - nhà sư cho chí thầy tu, cùng chung số phận mặc dù từ bi ! Nhưng, như đã nói, đặc điểm của nhà tù cộng sản là thường xuyên đầy dẫy con nít. Quả thực là chuyện rất thường trong chế độ Măc-xít, có những đứa bé tí hon mà tù tội bao lần !

Ở các nước Tây phương văn minh, không luật pháp nào cho phép chính quyền giam cầm con nít. Trường hợp có đứa trẻ nào phạm lỗi, cũng đâu cứng cổ, người ta cũng lắm cũng chỉ đưa vào trại giáo hóa đồng thời áp dụng mọi phương cách giáo dục nhân đạo để dẫn đưa em đó trở về đường ngay nẻo chánh. Nhưng với cộng sản, nhất là cộng sản Việt nam thì bỏ tù là thượng sách. Đất nước này là thế, biết sao - Tội hay vô tội luật nào xét cho ?

Nhưng các bé thì đã làm gì nên tội ? Ngay cả người lớn, toàn dân lương thiện tội tình gì đâu - thế mà vẫn khởi khởi bị bắt. Họ, phúc toàn quyền của đảng ! Mất "nó" nhìn ai cũng hóa kẻ thù - vì ai cũng đối mồn nhục nhằn cái rặng tam nước - hiếm có gia đình không có người bị "nó" cho đi suốt. Thành thử con nít cũng không thoát khỏi những bàn tay mọi rợ, mán di - Hề nghi là bất cứ chi tội tình ! Nghi gì ? Đã đành rằng đảng kiểm tra gay gắt đêm ngày - hỏi nghi khác là đi tù mục xác, tuy nhiên trẻ con nào có biết chính trị, chính anh thì làm sao "nghi khác" được ? Ấy vậy đảng và nhà nước vẫn bỏ tù các em mới thăm khiến khắp nơi cha mẹ các em mặt mày xanh xám. Vô tội, nhưng em nhẹ nhất cũng 3 năm tù mới khổ - Đó là đảng đã khoan hồng chiếu cố, bằng không có thể kéo dài hàng mấy mươi năm để rồi bỏ xác trong các trại tù tăm tối nhất dương gian.

Con đi tù, gia đình bất tin từ đó, không biết con còn ở trại cũ - hay là đã chuyển đi đâu ? Câu hỏi "Biết bao giờ trở lại, gia đình xum họp bữa cơm rau ?" không khi nào được trả lời. Uất ức quá thì chỉ biết than thở thắm lên trong bụng : "Khổ còn chẳng dám kêu ca - Mà sao tù mãi không tha ?" . Ra đi là "mút mùa lệ thủy" ! Thành thử cha mẹ ở chốn chân trời - thương con chắc hẳn lệ rơi đã nhiều, nhưng rồi cuối cùng cũng đành cắn răng mà buồn thay cho số phận thiệt thua - sa chân một bước xót xa một đời !

Xin hãy nghe ông NGUYỄN CHÍ THIÊN, một nhân chứng về nhà tù của Việt cộng, một người đã có trên 25 năm thâm niên trong các ngục tù tăm tối nhất của cộng sản Việt nam, kể lại một trường hợp tù-nhân-nhi-đồng điển hình sau đây :

"Ôi từ ngày Đảng về làm chủ - dựng trại tù làm trụ ! Khổ nhọc chất chồng không thể đo cân...Chính tôi, tôi là gã nhiều phen - khổ đói, lao tù, nhọc khinh nếm đủ ! Trên bước đường tù mà tôi rong ruổi - tôi gặp hàng ngàn em bé : Thuở mới đi tù, trông thật ngộ - lon xon không phải mặc quần - chiếc áo tù dài phủ kín chân...Chúng tôi sống giữa lồng thung lũng - Bốn bên là rừng núi bọc vây quanh. Tuyệt vọng ngấm dần, hồn xác tá tơi : Rệp muỗi, ăn nắm hồi hăm tối tăm -

Khoai, sắn tranh giành, củm, bán, chêm, bằm...
Đánh đập tha hồ, chết quăng chuột gặm !

Lũ chúng tôi triển miên đói khát - đánh liều sỏi
tất cả củ cây rừng. Có ai ngờ thăm thẳm chốn
rừng hoang, Đảng giam giữ dân lành hàng chục
vạn - và sát hại bằng muôn ngàn thủ đoạn - vừa
bạo tàn, vừa khốn nạn, gian ngoa. Bao người chết
thảm, chết oan: Chết kiệt lý, chết thương hàn, sốt
rét - chết vì nuốt cả những loài bọ rết...Chế
độ tù tội bóc lột có một không hai ! Biết bao
cảnh, bao tình quần quai - Nổi đau khổ nổi làm
sao hết cả ? Đời tù nhân biết bao nhục nhã !

Tôi đã gặp em . Đó là một tù nhân 8 tuổi ! Máu
gầy, mắt trũng, phổi em lao, chân em phù thũng.

Một tay em trở : Đời xưa đuổi ! Một tay em
trở : Hận vô bờ !

Gió lạnh từng cơn rú qua thung lũng. Tuần trở
rét - Tắm thân từ khô đét mòn hao - Đắp điểm
lâm sao chống lại gió may cao - từng đợt ngày
đêm thổi vào phổi loét ? Em ngồi run, ôm ngực
còm nhom !

Đau ốm một mình, tội thân em quá !

Em khóc mẹ, khóc nhà !

...Thân hình thảm hại, phổi ho lao, thở huyết,
em vẫn phải đi làm . Làm kiệt sức ! Ốm ngồi
rên, báng sừng thúc vào lưng - sà lìm tối, chân
củm đập nát ! Em vẫn phải đi làm ! Bước khắp
khử như bóng quỷ hồn ma !

Non gần một tháng nay thôi - Em không trông
không kèn - giả tử cuộc sống. Xác em rập trên
đồi cao lộng gió !

PHẢI CỨU CHÚNG

"Ôi mảnh đất...hình chữ S ! Đất nước tôi yếu
nghèo bé nhỏ - lại chịu toàn tai họa quá to !

Đồng bào tôi sống yên lành...mà cũng mỗi mòn
từ ngục...Lệ rơi thấm đã ! Quả thật nơi đây không
có mùa xuân - Có chăng, chỉ có tuổi xuân chôn
vùi !"

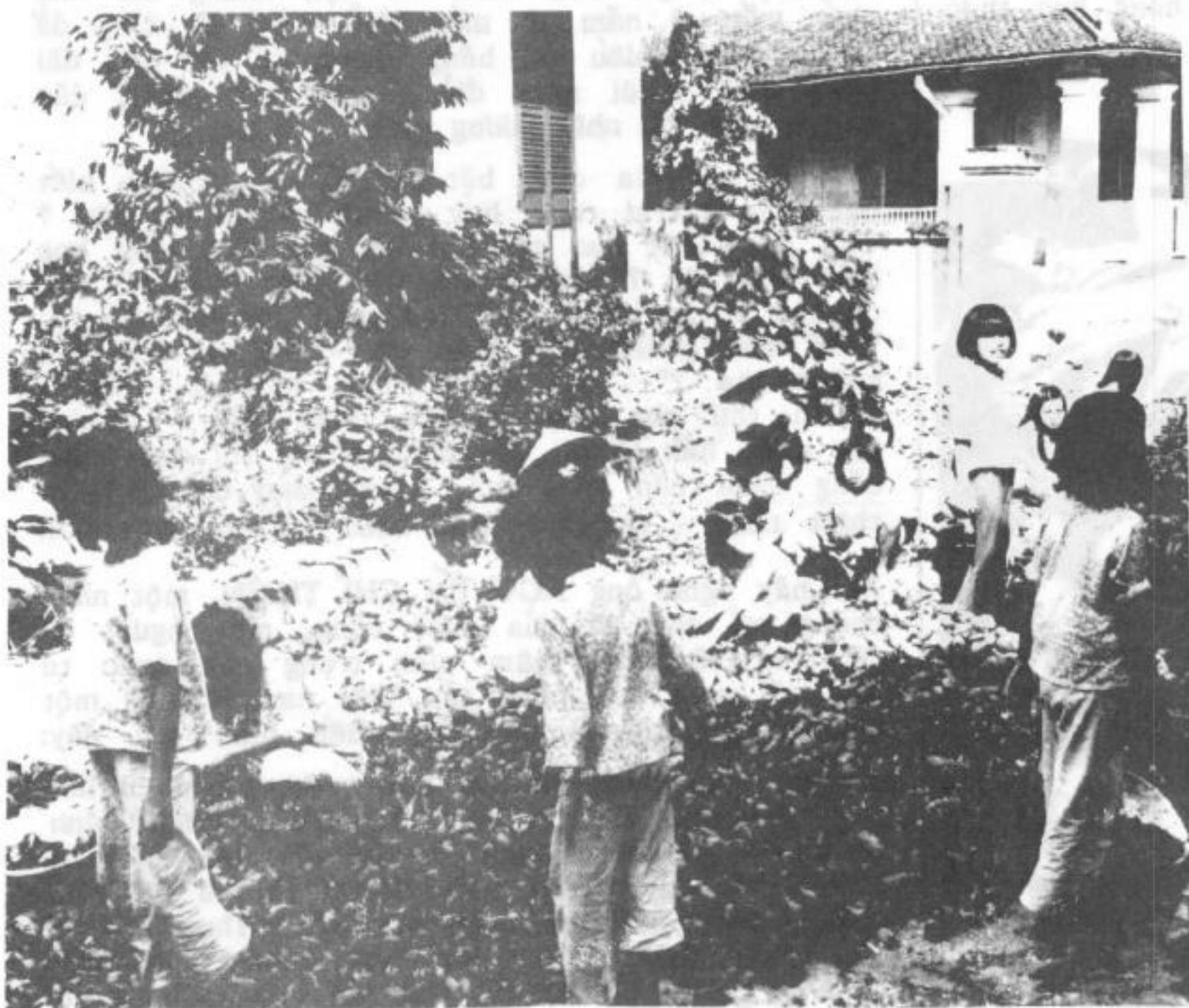
Tuổi xuân tức là lứa tuổi ngây thơ, hồn nhiên,
trong trắng, xứng đáng được "nâng như nâng trứng,
hướng như hướng hoa". Đó là niềm hy vọng, là tương
lai của nước nhà, là "vốn đầu tư" của Tổ quốc,
là "con cưng" của đồng bào...thế mà nay sống
trong tay bác và đảng Việt cộng, đứa thì thành
kẻ đầu đường xỏ chợ, đứa thành trộm cướp, yêu
tinh, đứa lại tính tình hung tợn, mở miệng là
chửi bới, chẳng trừ ai, đứa thì chưa nứt mắt đã
tù rồi ! Còn những em nào mà được đảng tuyển
ra làm "Cháu ngoan bác Hồ" thì lớn lên cũng
thành những bọn giết người giảo hoạt - quý quái,
đề hèn, lừa đảo...trong sự tối luyện tài tình và
đầy chất khoa học của Đảng, của thứ chế độ
sài lang.

Số em còn tạm may mắn ở lại với gia đình thì
lúc nào cũng nơm nớp lo sợ, vì cứ thấy những
gương bắt bớ quanh mình...nên phải phòng lúc
bất thành linh bị tóm - áo quần sắp sẵn sớm hôm-
Đề khi bị bắt là ôm đi liền !

Thuộc diện nào thì toàn thể "thiếu nhi điển hình
chế độ" cũng "nhất trí" xanh xao như tàu lá.
Lý do : Thiếu dinh dưỡng ! Chính cơ quan Y Tế
Liên hiệp Quốc cũng đã xác nhận rằng 90% trẻ
em Việt Nam ngày nay đều bị bệnh mà nguyên
nhân là thiếu ăn. Em nào bị bệnh nặng thì ngoài
cái chết, không còn đâu lối thoát, bởi vì đó là
sự kiện cụ thể hùng hồn ở xã hội chủ nghĩa Việt
nam hiện giờ : Ốm đau không thuốc không gì-
Chuyện thông thường đó, nói chi thêm nhiều !

Hồ chí Minh đã từng tuyên bố : "Trồng người một
trăm năm !" . Đảng vẫn thực thi nghiêm túc lời
trần trối đó khiến dân chúng thì đua mà chết
dần chết mòn, nhất là lớp trẻ hiện hình trong

(Xem tiếp trang 55)

Nhỏ tí mà đã đầu đường,
xỏ chợ.

"Cháu ngoan bác Hồ": Lao động chết bỏ !

NGUYỄN CHÍ THIÊN CÒN SỐNG HAY ĐÃ CHẾT ?

Sau khi tập thơ "Không tên nhưng lại mang rất nhiều tựa đề" của Nguyễn Chí Thiện đã được phổ biến rộng rãi, trong văn giới Việt Nam hải ngoại, thì dù luận đã trở nên vô cùng sôi nổi. Tập thơ người Việt tị nạn chính trị khắp nơi trên thế giới từ Mỹ, Úc, Âu, Á châu... nơi nào cũng có những nhóm sinh hoạt văn học nghệ thuật đem thơ Nguyễn Chí Thiện ra bình giảng, thảo luận, ngâm vịnh để khời cao ngọn lửa đấu tranh chống hành động dã man của tập đoàn cộng sản phi nhân đối với những chiến sĩ văn hóa, chỉ võ trang bằng tim óc và ngòi bút để nói lên sự thật, lẽ phải, và công bình bác ái cho dân tộc, đồng bào.

Thơ của Nguyễn Chí Thiện đã tỏa ra một hấp dẫn lực mạnh mẽ, chẳng những đã thu hút được những người cùng nói chung một ngôn ngữ, mà lại còn có khả năng truyền cảm sâu xa đến tận những người làm văn hóa khác chủng tộc khắp nơi trên thế giới, qua những bài dịch thuật! Bởi thế, chỉ ít lâu sau, ông đã được VĂN BÚT quốc tế (PEN international) bầu làm hội viên danh dự, thành phố Rotterdam (Holland) đã tặng ông giải thưởng thi ca cao quý nhất, và cơ quan Ân Xá Quốc Tế (Amnesty International) đã ghi tên ông vào danh sách bảo trợ của tù nhân chống đối chính kiến.

Như thế Nguyễn Chí Thiện chẳng những đã đạt được sự ủng hộ nồng nhiệt của toàn thể văn giới Việt Nam hải ngoại và tập thể đồng bào người Việt tị nạn, mà còn được cả sự yểm trợ mạnh mẽ của văn giới Tây phương.

Tuy nhiên, thế lực tinh thần mạnh mẽ này ở hải ngoại có ảnh hưởng gì đến số phận tử đầy của Nguyễn Chí Thiện hay không, đa số chúng ta không ai được am tường. Bọn cầm quyền cộng sản đã cầm nín hoãn toàn trong vụ này khác hẳn với trường hợp của các nhà văn Đoàn Quốc Sĩ, Hoàng Hải Thủy, Dương Hùng Cường... Theo tôi, vấn đề các nhà văn miền Nam có lẽ chỉ là bệnh ngoài da, còn vụ án Nguyễn Chí Thiện lại thuộc loại bệnh trong tâm can tị phẫn, nên không thể dễ dàng giải quyết bằng một phiên tòa xử...che mặt thể gian. Nguyễn Chí Thiện đã xử dụng thi tài thiên phú để đánh phá ngay trong lòng địch, nên Nguyễn Chí Thiện vẫn luôn luôn chỉ là "người tù khổ sai không có án", bị lưu đầy luân chuyển khắp các vùng rừng thiêng nước độc thượng du Bắc Việt, và hoãn toàn bị cắt đứt mọi liên hệ với thế giới bên ngoài. Bọn cộng sản Việt Nam vốn thâm độc hơn loài yêu tinh quỷ quái, nên không bao giờ vương mắc sai lầm hung hăng khờ khạo của bọn đồng chí Khmer-Đỏ, tào chiêng tích sát nhân diệt chủng trước dư luận thế giới loài người, để muôn đời bị chê bai phỉ nhổ. Sau khi đã chiếm được miền Nam, chúng đã rêu rao khẩu hiệu "khoan hồng và hòa

hoãn" để bưng tai bịt mắt thiên hạ, trong khi âm thầm sát hại không biết bao nhiêu mạng sống con người trong những trại giam và nhà tù cải tạo. Bọn cộng sản Việt Nam rất thành thạo trong hành động giết người không gươm dao. Bởi thế, chúng sẽ không ngại gì bỗng dưng đem Nguyễn Chí Thiện ra xử án. Chúng sẽ hành hạ, vui dập cho Nguyễn Chí Thiện đến phải chết lần chết mòn vì bệnh hoạn, đói khổ, thiếu thốn, không thuốc men chữa trị. Sau đó, chúng sẽ phủ tay, vui cười hề hả, đổ tội cho...Trời! Trời đã đoán mệnh Nguyễn Chí Thiện thì ai còn kêu ca và đổ án gan tội cho cộng sản vào đâu được nữa!

Trong trường hợp đặc biệt này, nếu các tổ chức văn hóa Việt Nam hải ngoại và các cơ quan ân xá quốc tế, văn bút quốc tế...chỉ can thiệp chiêu lệ, hoặc cho có hình thức, thì thật là tai hại cho Nguyễn Chí Thiện, còn hơn là chẳng để cập gì đến.

HUNG TIN ĐƯỢC TUNG RA TỪ...OLIVIER TODD!

Ngày 30. 1. 88, trong buổi đại hội của Trung Tâm Văn Bút Âu Châu, tại Trung Tâm Độc Lập, Stuttgart, Tây Đức, sau khi đã đọc tác phẩm **CRUEL AVRIL** của Olivier Todd, trong đó có đoạn báo tin Nguyễn Chí Thiện đã ra người thiên cổ từ mùa hè năm ngoái (1987) tại nhà giam Hoà Lỗ, Hà Nội, mà chẳng một ai hay biết, tôi đã đọc một bài khóc thương cho thân phận hẩm hiu của người thi sĩ. Đây chẳng phải là hành động của nàng Kiều lãng mạn đã khóc trước mộ Đạm Tiên vào một buổi chiều thanh minh âm đạm, mà là một tiếng chuông báo động trong văn giới.

Thoạt tiên, tôi lầm tưởng tiếng chuông này đã gióng lên trong sa mạc mệnh mông, không người lai vãng, nhưng chẳng ngờ ngót nửa năm sau, ngày 7. 6. 88, tình cờ tôi đã nhận được một lá thư không chỗ đợi, đến từ cơ quan Ân Xá Quốc Tế cho biết cơ quan này đã đọc bài tôi nói về cái chết của Nguyễn Chí Thiện và rất quan tâm đến nguồn tài liệu này. Cơ quan Ân Xá Quốc Tế đã yêu cầu tôi cung cấp thêm dữ kiện về cái chết của thi nhân, người được cơ quan này chính thức và công khai bảo trợ!

Đọc thơ này, lòng tôi không khỏi sao xuyến, buồn thương cho thân phận của Nguyễn Chí Thiện, tôi vội viết thư thông báo cho quý văn hữu, chủ tịch VĂN BÚT Việt Nam Hải Ngoại và Trung Tâm Văn Bút Âu Châu, đồng thời viết thư trả lời cho cơ quan Ân Xá Quốc Tế. Tất cả những gì mà tôi đã được biết về cái chết của Nguyễn Chí Thiện chỉ gồm vồn vện có vài giống trong trang 418, do Olivier Todd đã viết trong tác phẩm **CRUEL AVRIL** như sau: "Le poète Nguyen

Chi Thien a passé 23 des 29 dernières années en prison ou en camp. En Juin 1978, on le gracie. Il rassemble ses oeuvres, les fit parvenir à l'ambassade Britannique de Hanoi et, en conséquence, fut arrêté. Il est mort pendant l'été 1987, sans doute dans la prison Hoa Lo à Hanoi, le HANOI HILTON où furent emprisonnés et torturés les prisonniers de guerre américains". Tôi không có khả năng gì để có thể biết hơn những điều như thế. Ngoài ra, tôi cũng còn có thể tin được rằng các văn hữu của tôi hiện đang lưu vong ở hải ngoại, cũng chẳng mấy ai có được sự liên lạc gì với bọn cầm quyền Hà Nội về thân phận của

nhà thơ Nguyễn Chí Thiện. Do đó, tôi đã ngỡ y' yêu cầu cơ quan này nên tiếp xúc trực tiếp với bọn cầm quyền Hà Nội để được thông báo chính thức về số phận của Nguyễn Chí Thiện.

MỘT TIA HY VỌNG CHỢT LOÉ LÊN

Sau khi đã viết thư trả lời cho cơ quan Ấn Xá Quốc Tế, tôi thầm nghĩ miên man về cái chết của Nguyễn Chí Thiện. Một nghi vấn và một hy vọng mong manh đã chợt loé lên trong đầu tôi, dấy lên theo cả một nỗi vui buồn lẫn lộn.

Trước hết, tôi nghĩ, Olivier Todd đã loan tin về cái chết của Nguyễn Chí Thiện trong sách của ông, chẳng phải là chuyện bịa đặt hoang đường của một ngòi bút hủ danh trên văn đàn thế giới. Vậy thì sự can thiệp của các cơ quan Văn Bút Quốc Tế, Ấn Xá Quốc Tế...tư mấy năm nay chẳng qua chỉ là một trò tiêu khiển, chỉ là một thủ trang sức phù phiếm của một xã hội loài người chưa hiểu biết chút gì về những thủ đoạn gian manh của bọn cộng sản Việt Nam cùng với hành động "giết người không cần gươm đao" của chúng. Hành động tranh đấu lưng chừng, và can thiệp nửa vời, hờ hững của những tổ chức này-đến cả không biết tin tức gì về cái chết của một nạn nhân mà mình đã bảo trợ- có thể đã là những nguyên nhân đã đưa Nguyễn Chí Thiện đến nghĩa địa nhanh chóng hơn.

Mặt khác, xuất phát từ cảm giác nghi ngờ vừa nêu trên, tôi lại còn nghĩ được rằng: Biết đâu tin về cái chết của Nguyễn Chí Thiện chẳng là một loại tin đồn vô căn cứ mà vô tình Olivier Todd đã nhặt được ở Việt Nam chứ lẽ nào một cơ quan có tầm vóc quốc tế như cơ quan Ấn Xá này lại chẳng được hay biết tí gì về...thân chủ của họ. Nếu họ hoàn toàn không hay biết chút gì, tức là số phận Nguyễn Chí Thiện vẫn còn được treo lủng lẳng trong bàn tay đẫm máu của chế độ cộng sản Việt Nam.

Mặt khác, mỗi đây tôi còn nhận được một nguồn tin riêng cho biết, từ anh Phạm Duy, một cách khả tín, dường như Nguyễn Chí Thiện hầy còn sống!

Dù sao thì tất cả vẫn chỉ là những tin đồn và nghi vấn. Thế giới tự do và giới văn hoá Tây phương cũng như văn giới Việt Nam hải ngoại không thể nào chấp nhận được trò chơi "bịt mắt bắt dê" của cộng sản Việt Nam. Chúng ta nên nhân cơ hội này lên tiếng mạnh mẽ yêu cầu các cơ quan Văn Bút Quốc Tế, Ấn Xá Quốc Tế...hãy đòi hỏi nhà cầm quyền Hà Nội phải trả lời công khai về số phận của Nguyễn Chí Thiện. Gió đây thì nhân còn sống hay đã chết?

ĐẶNG VĂN NHÂM
(Đan Mạch)

TÌNH ĐẦU LẦN CUỐI

Dấu chân in bãi cát này
Cũng là tình lụy trong tay một người
Ban năm chờ đợi rã rời
Một năm tù ngục vì đời đó anh
Đêm về trại ngủ yên lành
Đền lu thiếu nến thu xanh lễ mờ
Tưởng đâu như một giấc mơ
Vì sao anh đã hững hờ với em
Trời đêm mây ngủ thật mềm
Chân đón em vẫn thấy thêm hơi anh
Một cơn gió thoảng qua màn
Duyên xưa trở gót quay nhanh mắt rồi
Mẹ ời con biết cuộc đời
Khi mẹ nhận miếng trầu vôi bên chồng
Mong manh duyên buộc chỉ hồng
Trao cho chàng một tấm lòng thiết tha
Con đã thuộc cửa người ta
Nước trong hay đục vẫn là chồng con
Oan như ngậm phải bồ hòn
Thân như bay bổng theo hồn người xưa
Mình anh đứng đó nhưng thừa
Vì lòng anh đã cũng như quen rồi

Đời cho theo tháng ngày trôi
Còn đau lại đến từng hồi diết da
Hai mùa xuân hạ đã qua
Tàu đưa em đến Úc xa thật rồi
Người thân đôi kẻ đón mỗi
Chân trời xứ lạ tình người không quen
Giá anh cũng ở bên em
Nụ hôn huyền diệu sẽ mềm lồi đi
Tình không còn nữa thôi thì
Quên theo kỷ niệm những gì xa xưa
Công viên ghé đá chiều mùa
Em ngồi đếm những khoảng thừa thời gian
Thăm thẳm môi nhắc tên anh
Mùi da thịt đó quện gần đâu đây
Gió hây vuốt mái tóc này
Ai lau giọt lệ thân gầy vai rung
Cung sa dấu vết màu hồng
Trao cho chàng để tỏ lòng yêu tin
Bây giờ kỷ niệm dần quên
Phường trời Âu-Úc hai miền thật xa
Vợ anh chắc đẹp mặn mà
Dịu hiền hơn cả người ta thuở nào
Em làm thơ để ghen ngạo
Đem theo kỷ niệm đi vào tình không
Rồi đây em sẽ lấy chồng
Làm sao bôi xóa trong lòng đây anh
Tình yêu hai chữ mong manh
Trái tim tượng đá rêu xanh phủ đầy
Thôi đành chấp nhận thế này
Tình đầu lần cuối trao tay già tử.

THU-AN

ĐẸP QUÊ HƯƠNG

TỪ BẾN TRE

ĐẾN GÒ CÔNG

PHI NGỌC HẢI

Từ Mỹ Tho đi Bến Tre phải qua phà ở bắc Rach Miếu. Nơi đây khách sẽ không khỏi băng khuâng ngăm ngui với tiếng hò câu hát của các cô gái sông trên sông nước vùng này:

Hồ...ơ...o...

Gái Rach Miếu yếu điệu nhu mì,
Trai anh hùng mẽ mẽ mẽ cũng ví tụi em!

Hồ...ơ...o...

Nặng nề bên thêm, ruột mềm em quận thất.
Ghét mấy con độc ác, trao chéo lọc lừa.
Cuớp lén, giết lựu, giành dưa,
Đề em vô vô sớm trưa một mình!

Hàng quán hai bên cầu bắc thấp lè tè, xam xít, bán buôn đủ các vật dụng hằng ngày. Xe cộ nối nhau xuống phà. Trong khi chờ đợi, khách muốn giải khát thì đây xe nước mía, kia là xe dầu đồ bánh lọt, hột ở dưới ưới...Hay khách muốn tìm một chút gì ăn cho đỡ lòng mà ngại vào quán thì có thể xà vào xe cháo tiết dầu cháo quẩy, những gánh cháo lòng, bánh canh mặn hay bún nước leo...đang đậu, ngồi dọc đường xuống bến.

Tiếng rao hàng, tiếng mời mọc, tiếng gọi nhau ới ới, tiếng động cơ xe nổ, hòa lẫn tiếng chảy róc rách, tiếng sóng vỗ bờ bộp của nước sông.

SÔNG MỸ THO VÀ CÔN PHUNG VỚI ÔNG ĐẠO DỪA

Sông Mỹ Tho là một trong bốn nhánh của Tiền Giang thuộc sông Cửu Long phát nguyên từ Tây Tạng. Đây là con sông dài đường hàng thứ 6 trên trái đất. Sông dài 4200 cây số, chảy qua Miến Điện, Lào, Thái Lan, Campuchia. Từ Nam Vang sông chia thành hai nhánh Tiền và Hậu Giang chảy vào Việt Nam. Sông đổ ra biển Nam Hải bằng chín cửa. Đó là các cửa: Tiểu, Đại, Ba Lai, Hàm Luông, Cỏ Chiên, Cung Hầu, Định An, Ba Thắc và Tranh Đề. Chính vì 9 giống sông uốn khúc ra bề giống như những con rồng nên sông được gọi là Cửu Long. Sông đã mang đến cho miền tây Nam Phần những phù sa màu mỡ và một hệ thống sông ngòi chằng chịt. Nhờ đó kinh tế trong vùng trù phú thịnh vượng về cả nông và ngư nghiệp. Ngoài những nguồn lợi thiên nhiên hiện tại, phù sa càng ngày càng bồi thêm đất ra biển. Trung bình hằng năm đất như mọc thêm ra biển khoảng 80 mét. Cửu Long giang thật là một con sông quý báu cho miền tây Nam Phần.

Phà tách bên bênh bông trên sông. Gió sông lồng lộng thổi. Mặt trời đỏ chói lọi chiếu xuống dòng nước đỏ quanh những tia lửa sáng rực hắt bóng lên những rừng dừa xanh tươi bên sông tạo nên một bức tranh thiên nhiên đầy màu sắc linh động. Trên sông ghe máy đuôi tôm, những chiếc tain buồm chèo đù mọi thứ hàng hóa đang ngược xuôi tấp nập.

Giữa dòng là Côn Phung. Nơi đây một thời là giang sơn của ông Đạo Dừa và con thuyền Bát Nhã nguy nga tráng lệ với chín con rồng quấy khúc. Ông Đạo Dừa tên thật là Nguyễn Thánh Nam, một kỹ sư tốt nghiệp tại Pháp. Về nước, chính mắt chứng kiến cảnh chiến tranh khùng khiếp, gây tang tóc đau thương cho dân tình vô tội nên ông có ý định đi tu để cầu nguyện hòa bình cho đất nước và cho cả thế giới. Ông ăn trường chay bằng củi dừa và uống nước dừa. Hằng ngày ông leo lên cái am cất trên ngọn dừa cao để cầu nguyện. Chính vì thế ông tự xưng là Đạo Dừa.

BẾN TRE: XỨ DỪA VÀ QUÊ HƯƠNG PHAN THANH GIẢN

Phà qua Côn Rồng, dừa nước và lau sậy mọc cao che khuất cả bên trong. Chính nơi đây vào thời Pháp thuộc đã là nơi an trí những người mắc bệnh củi (hủi).

Bến kia bờ một màu xanh ngắt, mát dịu dưới cơn nóng của miền nhiệt đới. Nhìn đâu cũng thấy toàn dừa là dừa, vì thế Bến Tre được mệnh danh là xứ dừa.

Phà cập bến. Những dừa trẻ đang đưa giông trên sông, vội vàng leo lên lan can cầu tàu reo hò ầm ầm vẫy chào. Bên bờ bắc, hàng quán thức ăn bánh kẹo, trái cây và dừa. Nhìn những buồng dừa tươi xanh mát thật là hấp dẫn. Trời đang nóng nực ỏi ả mà ghé vào quán dưới rừng dừa uống ly nước dừa thì quả thật thích thú vô cùng:

Trà ơn ai có cây dừa

Cho tôi nghỉ mát đợi chờ người thương.

Còn duyên non Huế quai tơ

Hết duyên non là quai dừa cũng xong

Dừa là một loại cây gần gũi quen thuộc đã đi vào đời sống tinh cảm của người dân miền Nam vì sự lợi ích thiết thực của nó.

Dừa ở Bến Tre nổi tiếng nhất là dừa Châu Bình và phần lớn là dừa xiêm nên không cao lắm như dừa bi Tam Quan (Bình Định) có cây cao đến 30 mét. Thân dừa xám có ngấn bao quanh, vón là vết các tàu lá rụng để lại. Thân dừa dùng để làm cột, làm cầu. Những tàu dừa xòe ra dài đến 5 mét. Người ta dùng lá dừa để lợp nhà. Dừa có hoa đực và hoa cái kết cấu nhau tạo thành những buồng dừa một, hai chục trái treo lơ lửng trên ngọn. Trái dừa thuộc loại nhân cứng to và tròn dài khoảng 20 cm. Vỏ trái khá dai dùng bện thành giây thừng. Gáo dừa dùng để chà lạng các sản gỗ. Cùi dừa (cơm dừa) dày khoảng 1 cm trắng như sữa giòn mềm, ăn có vị thơm bùi và béo dùng để nấu ăn hay lấy nước cốt nấu xôi chè, làm bánh kẹo...hoặc phơi khô ép lấy dầu. Ruột trái rỗng có khoảng nửa lít nước trong vắt thơm ngọt dùng để giải khát rất bổ ích cho sức khỏe. Rễ dừa dùng để làm thuốc vì có tính lợi tiểu tiện.

Theo tỉnh lộ 26 vài cây số, tỉnh lỵ Bến Tre với những con đường cây cao bóng mát, lắm nơi bắt những gốc thân cây quét vôi trắng. Gần bên xe đồ, công viên Ngã Ba Tháp với thảm cỏ cắt xén gọn gàng như khoe khoang cái khéo léo của những cô gái Bến Tre. Ngoài phố chợ lúc nào cũng tấp nập, kẻ trên bên dưới dúi ghe ồn ào buôn bán như phố bầy tất cả sức sống thịnh vượng của dân chúng tỉnh này.

Bến Tre là quê hương ông Phan Thanh Giản. Ông sanh ở làng Bảo Thạnh. Năm 30 tuổi thi đầu tiên sĩ rồi ra làm quan triều Nguyễn. Ông được vua Tự Đức cử đi sứ sang Pháp điều đình chuộc 3 tỉnh miền đông Nam Phần nhưng không đạt được kết quả gì! Khi về nước ông được cử giữ

chức Kinh lược, trấn ba tỉnh phía Tây. Quân Pháp lại tiến đánh, ông biết không thể nào chống nổi mà chỉ thiết hại sinh mạng và tài sản quân dân. Vì thế ông ra lệnh nộp thành rồi uống thuốc độc tự tử chết để tỏ lòng trung thành với vua. Trước khi chết ông còn làm bài thơ để lại như sau:

Xưa nay muốn vật có chi thù,
 Ân oán giành nhau phải đánh nhau.
 Chi vững chim đua mây cánh mạnh,
 Lòng hùng sỏ cây nước triều sâu.
 Miếng to mò vôi, sao bẻng ngăm,
 Mỏ sắt chui vào, rút để đâu!
 Nếu biết lợi về người bắt cá,
 Chìm trôi sỏ biển sớm buông nhau.

Trong lúc sinh thời, khi quân Pháp chiếm ba tỉnh miền Đông tấn phá đến thó ông Võ Trường Toản, một vị đại Nho đang làm thầy thiên hạ. Thấy mộ phần hoang tàn không ai coi sóc, ông Phan Thanh Giản đã lo đưa di hài Võ Trường Toản về cải táng ở quê ông. Hiện nay mộ phần Võ Trường Toản vẫn còn ở làng Bảo Thạnh.

ÔNG GIÀ BA TRI NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU

Từ tỉnh lỵ đến quận Ba Tri đường đi nhỏ vắng nhựa nhưng loang lổ đầy ổ gà và đất sét nên xình lầy trơn trượt mỗi khi mưa. Theo tỉnh lộ 26 qua Chẽc Xây, Mỹ Long, Hương Diêm, Sơn Đốc rồi Giồng Trôm. Hai bên đường rừng dừa kéo dài như vô tận, có đoạn che khuất cả vòm trời. Thỉnh thoảng rừng dừa chợt biến đi để nhường chỗ những lũng sen, những rừng tràm bầu, những

(Xem tiếp trang 53)

TỰ LỰ

Nhân thư mây đã tròn sáu tháng
 Muốn trả lời nhưng không có tiền tem
 Cuộc sống bây giờ chai đá, đảo điên
 Mọi thứ đều phải qui ra thành gao
 Người người ngược xuôi mãi lo cơm áo
 Vất vả trăm lần lúc mây ra đi
 "Sài gòn thân yêu" nay chẳng còn gì
 Đàng đã đến là tiêu tan cả
 Nhan nhàn khắp nơi chỉ toàn biểu ngữ
 Nền đỏ sao vàng lật lọng cờ bay
 Mười hai năm qua trong chốn đọa đày
 Tao sông thấp hèn như cỏ mục
 Đòi "lưu dung" ngất cao niềm tủ nhục
 Đành phải cam lòng muối mặt làm ngơ
 Đêm về đọc lại Nguyễn Du
 Buồn hơn độ mây ra khơi buổi đó
 Vinh dự gì khi là con khi nhỏ
 Vẽ mặt bôi râu đóng kịch, làm hề
 Nhìn chén cơm quá nửa trộn bo bo

Cay đắng bỗng tràn ra đôi khóe mắt
 Ngoài "chợ chui" thàng lương vừa ký thịt
 Nền lâu rồi mũi mớ cũng xa tao
 Thường đàm con cẳng lớn cẳng quắt queo
 Nhủ lau sậy những ngày đông giá
 Còn chi nữa quãng đời măng sữa
 Góc chợ đâu dường mãi nhân tuối thọ
 Đã bao năm tao chờ đợi chờ
 Trời sẽ sáng và mùa thu sẽ chết
 Mây ở đó rất buồn, tao biết
 Phiêu bạt xứ người chống chọi tâm tư
 Đâu phải chỉ vì áo ấm cơm no
 Thân-do-thái, thôi thì đành vậy
 Bỏ sông Dịch, mộng ngày xưa ấy
 Liệu có còn hay đã lãng quên?!

Tao mong mây cuộc sống bình yên
 Mong lũ nhỏ lớn lên yêu tiếng Việt...

UYÊN GIANG

Yêu con, dạy con nên người Việt

NGUYỄN TẤN VINH

TÁC PHẨM: YÊU CON, DẠY CON NÊN NGƯỜI VIỆT

TÁC GIẢ: ĐỖ QUÝ TOÀN

NHÀ XUẤT BẢN: VĂN NGHỆ (HOA KỲ)

Vào cuối năm 1987, nhà xuất bản Văn Nghệ (Hoa Kỳ) đã cho ra đời tác phẩm mà có lẽ giới phụ huynh tí nan ai cũng đều muốn đọc. Đó là quyển sách mang tựa đề "Yêu con, dạy con nên người Việt" của Đỗ Quý Toàn.

Đỗ Quý Toàn trước năm 1975 là giáo sư Quốc văn ở trung học và đồng thời cũng là nhà văn cộng tác với nhiều tạp chí và nhật báo ở Sài Gòn. Từ năm 1987 ông là giáo sư về tài chánh xí nghiệp ở Đại học Québec (Giáo Nã Đại).

Tập sách dày 154 trang, khổ 13x20, giấy trắng, ảnh đẹp, có 4 phụ trang của họa sĩ Nguyễn Thị Hợp. Giá sách 7 Mỹ kim ở Hoa Kỳ, ngoài Hoa Kỳ thêm 1 Mỹ kim.*

Sách này là tập hợp những bài viết từ năm 1983 đến 1987 của tác giả đã đăng trên các báo dưới tựa đề: "Bàn về việc dạy con ở nước ngoài".

Sách chia làm 3 phần:

-Phần I: Lề đề Gia đình là một tổ ấm. Tác giả bàn về vai trò tích cực của gia đình trong việc dạy dỗ con cái: việc dạy con ở nước ngoài, mối quan hệ cha mẹ-con cái, ông bà-con cháu và tập tục, truyền thống gia đình.

-Phần II: Lề đề Giữ gốc và hội nhập, bàn về việc giữ gìn nguồn gốc và hội nhập vào xã hội mới; làm thế nào để dung hòa, tránh sự xung đột hay mâu thuẫn.

-Phần III: Lề đề Nói chuyện với ban trẻ, bàn về vấn đề truyền thống dân tộc và sống truyền thống có gì hay, sống truyền thống thế nào?

Trong lời mở đầu, tác giả xác định rõ chủ đích của mình là "bàn về việc dạy trẻ em Việt Nam sống ở nước ngoài, làm sao hòa hợp được sự khác biệt văn hóa giữa thế hệ cha mẹ sẵn nề nếp cũ, và thế hệ con em sống ở hoàn cảnh mới."

Đây là một vấn đề thật quan trọng và mới mẻ vì "từ bé ông bà chưa dạy chúng ta nuôi trẻ con Việt ở nước ngoài. Chúng ta thiếu kinh nghiệm dạy "trẻ Mỹ trẻ Tây" (tr. 17)

Thông thường cha mẹ dạy con nên người đã là một điều khó, huống gì dạy con ở nước ngoài, dạy để con thành người Việt Nam quả là một

việc khó khăn hơn cả ngàn lần, nhưng đây là vấn đề thiết thân của chúng ta, một vấn đề mà kẻ làm cha mẹ không thể né tránh đi đâu được.

Theo tác giả, dạy con là vấn đề "gia giáo" tức là đặt trên căn bản giáo dục trong gia đình, do đó gia đình phải kiên toàn, cha mẹ phải học tập, phải chuẩn bị thích ứng với tinh thần và nội dung giáo dục, nghĩa là không sống hoặc xử sự trái với điều dạy trẻ. Qua đó cũng là một dịp để các bậc làm cha mẹ "tự cải tạo mình" nữa!

Khởi xuất từ quan niệm "Dạy con tức là giữ nên văn hiến của dân tộc" tác giả trình bày cách dạy con (ở nước ngoài) như thế nào và dạy con điều gì. Đồng thời tác giả cũng đặt ra vấn nạn giữ gốc hay hội nhập hoàn toàn?

1- Dạy con tức là giữ nên văn hiến của dân tộc:

Muốn làm chuyện lớn (giữ nên văn hiến của dân tộc) phải xây dựng nền tảng vững chắc đó là sự giáo dục trong gia đình (gia giáo). Trong viễn tượng đó, tác giả xem việc dạy trẻ mang một sự mạng rất quan trọng và cao quý là đào tạo "người hiền lương" cho tổ quốc, để sau đó tư cách, phong thái của các em có thể ảnh hưởng tốt tới những người Việt trong nước (những người đã bị nền văn hóa mác-xít cướp đoạt truyền thống Việt Nam).

2- Dạy con ở nước ngoài như thế nào?

Có thể nói các bậc cha mẹ đều lung túng trong việc dạy con ở hoàn cảnh mới. Các bậc cha mẹ phải thay đổi lối suy nghĩ, nhận thức, làm thế nào để cho việc "gia giáo" không xung đột hay mâu thuẫn với các giá trị luân lý trong xã hội Tây phương mà trẻ em đã tiêm nhiễm sâu đậm trong học đường và xã hội.

Theo đó cha mẹ phải:

-mở rộng nhãn quan của chính mình mà học hỏi về xã hội chung quanh (tr. 113)

-tạo một khung cảnh gia đình hòa thuận, êm ấm.

-dùng tình thương để dạy con chứ không dùng uy quyền.

-cảm thông với con cái, chấp nhận trao đổi và sẵn sàng nhận khuyết điểm của mình nếu có.

-dành thì giờ để sống với con cái: tác giả nhận xét: "Ở trong nước trẻ em thiếu dạy vì cha mẹ nghèo không có thì giờ. Ở nước ngoài đừng để trẻ em thiếu dạy vì cha mẹ có làm giàu". (tr.19)

3- Dạy con điều gì?

Nói chung, theo tác giả, nội dung dạy con là đạo lý làm người. Đạo lý tạo thành con người có danh dự, có nghĩa khí, có tình nghĩa với gia đình với xóm giềng, với bạn đồng sự, biết trọng tình nghĩa hơn của cải (tr. 20). Đó là cốt tủy của lối sống Việt Nam mà tác giả cho là "một lối sống đẹp, dù không phải là "đẹp nhất thế giới" (tr. 85).

Những khuôn phép lễ nghi truyền thống trong gia đình Việt Nam có nhiều người xem như lỗi thời, nhưng thực ra là những nền tảng cần thiết để xây dựng con người, bởi vì: "Một đứa trẻ không tập sống như một phần tử thuận thảo trong gia đình làm sao khi lớn lên sẵn sàng trở thành một phần tử hiến dâng trong xã hội?" (tr. 138). Điều kiện là ta biết áp dụng cho linh động để phù hợp với môi trường xã hội. Tác giả dùng từ "nội dung Việt" để chỉ các giá trị truyền thống (trung tín, cần kiệm, lễ phép...) và "hình thức Việt" để chỉ những hình thức khoan tay, chấp tay xá dài, vâng dạ... Ta nên bảo tồn "nội dung Việt" hơn là "hình thức Việt".

4- Giữ gốc hay hội nhập hoàn toàn?

Theo quan điểm của tác giả: "Việc dạy dỗ con em cho khỏi mất gốc trở thành việc thể hiện lòng yêu con và lòng yêu nếp sống dân tộc của chính ta" (tr. 85). Và hơn nữa việc dạy dỗ hay tạo điều kiện cho trẻ sống đời sống Việt Nam, học hỏi văn hóa Việt Nam là một việc làm có hệ quả lớn đối với cuộc sống tinh thần của trẻ sau này. Tác giả đã đưa ra dẫn chứng sau đây: "Một số người bạn ở Pháp đã vài chục năm nay cho biết rằng thanh thiếu niên lớn lên ở Pháp càng lớn lên càng muốn tìm học về văn hóa Việt Nam. Có người 30 tuổi đã sống ở Pháp vài chục năm, còn than tiếc rằng hồi nhỏ mình không có cơ hội học tiếng Việt và văn hóa Việt cho đủ" và "...cả những người thành công trong xứ mình đang sống (về mặt kinh tế, xã hội) vẫn cảm thấy thiếu thốn về đời sống tinh thần. Họ không cảm thấy "giống như người bản xứ" nhưng lại không biết được mình khác thế nào" (tr. 83).

Ông cũng khẳng định rằng: "Trong việc dạy con, nếu chúng ta cố tạo cho con mình thành người bản xứ, chúng ta sẽ không thành công". Giải pháp của ông là vừa xây dựng bản sắc Việt, vừa chấp nhận học hỏi các nền văn hóa khác thì mới có thể tạo nên một cuộc sống hài hòa và phong phú.

Qua những điều trình bày trong sách, ta thấy tác giả là người rất quan tâm và nhiệt thành trong vấn đề dạy dỗ trẻ em Việt Nam "nên người Việt", không phải vì tinh thần quốc gia cực đoan hay tự ái dân tộc, mà vì những giá trị quý báu của truyền thống Việt Nam. Ông muốn người Việt sẽ đóng góp những giá trị ấy vào đời sống chung để làm cho cuộc sống nhân loại phong phú hơn. Ông nhận định rằng giữa văn hóa Việt Nam và những nền văn hóa khác chỉ có những tiểu dị (khác biệt nhỏ) bên cạnh những đại đồng (giống nhau lớn). Do đó ông đoán chắc rằng: "Học được làm một người Việt Nam đang hoàng thì ta sẽ thành một người đang hoàng dù ở Đức, ở Úc hay ở Mỹ" (tr. 145).

Điều đáng ngưỡng phục ở tác giả là tinh thần và cách viết của ông. Trong mọi vấn đề ông đều trình bày một cách từ tốn mà thẳng thắn, không thiên kiến, không cực đoan.

Ông đã can đảm nhận rằng "dạy con đúng là một dịp tự cải tạo" trong khi nhiều phụ huynh vẫn tự ái không bao giờ dám công nhận điều đó.

Trong khi nêu lên nhu cầu dạy trẻ "nên người Việt" ông hoàn toàn không có ý khinh chê những nền văn hóa khác, không máy may tinh thần kỳ thị. Tác giả thường dẫn đó phụ huynh "Không được tỏ ra có thành kiến về chủng tộc và văn hóa. Không nên đề cao tất cả những gì của Việt Nam và hạ thấp văn hóa, phong tục bản xứ" (tr.39) và nhấn mạnh: "Điều khó nhất là chúng ta dạy con yêu nếp sống Việt Nam không gây cho chúng tinh thần kỳ thị chủng tộc".

Đọc những trang sách của tác giả, có những điều không phải mới mẻ với chúng ta, nhưng cũng là dịp để ta xác tín lại và đối với những điều mới lạ hơn thì đó là cơ hội để ta học hỏi và "tự cải tạo mình".

Tác giả đã trình bày ý tưởng của mình bằng một lối văn giản dị và trong sáng, nhưng có một số câu Hán văn trích dẫn, trừ một số câu quen thuộc, một số câu khác xa lạ hơn mà tác giả không, hoặc chú giải một cách gián tiếp khiến có thể gây lúng túng cho một số độc giả nhất là độc giả trẻ tuổi. Chẳng hạn như: "Thiếu đức vô vi an nhiên tự tại" (tr. 19), "Lễ già vi dĩ, nhạc già vi đồng" (tr. 68), "Xuân phong hoà khí" và "Quy củ chuẩn thẳng" (tr. 85)... Ngoài ra có mấy câu tục ngữ tác giả chú thích (để trong ngoặc) ở đoạn dưới đây, chúng tôi thấy không được phù hợp với ý tưởng trình bày:

"Đại gia đình khó tồn tại vì đời sống kinh tế khiến con cái lớn lên khó ở gần cha mẹ (một là mất gốc, hai là mất con!) anh chị em lớn lên khó ở gần nhau (bản anh em xa, mua láng giềng gần)" (tr. 24)

Để kết luận, chúng tôi xin trích dẫn lại Lời mở đầu của tác giả: "Mỗi khi chúng ta mua một máy đánh trứng hay một cái xe mới, chúng ta thường để rất nhiều thì giờ đọc những cuốn cẩm nang về cách dùng máy, sửa máy. Khi có con, chúng ta cũng nên để thì giờ học hỏi về cách nuôi con, cách dạy trẻ" và dạy con nên người Việt là góp phần giữ gìn văn hiến của dân tộc.

Nếu chúng ta tán đồng quan điểm đó thì quyền "Yêu con, dạy con nên người Việt" quả là một tác phẩm hiếm hoi và rất quý báu đối với cộng đồng người Việt tị nạn tại hải ngoại vậy.

NGUYỄN TÂN VINH

Chú thích: *Ở Nhà Úy muốn mua sách của Nhà xuất bản Văn Nghệ có thể liên lạc với ông Võ Đình Xa, Elvenesvn. 58 - 5050 Nesttun-Tlf. 05-101286

**đọc và cổ động
VƯỢT SÓNG**

MỖI KỶ MỘT VẤN ĐỀ

Chính Sách Thiếu Nhi ở Na Uy

HOÀNG NGUYỄN

Chính sách về thiếu nhi (barnepolitikk) của các thị xã (kommune) thường bị người dân Na Uy chỉ trích. Nói chung dư luận cho rằng các nhà cầm quyền địa phương đã không ý thức đầy đủ tầm mức quan trọng của vấn đề. Dựa vào kết quả thống kê của các cơ quan quốc gia, người ta chứng minh được rằng Na Uy đã không "đi đúng đường hướng tốt đẹp", nói cách khác, thiếu một chính sách về thiếu nhi hữu hiệu và hợp lý. Chẳng hạn: Sự tài trợ quá thấp để phát triển vườn trẻ; học đường bị coi là đối tượng thứ yếu trong khi đó những chi phí cho trẻ em ngày một nặng nề. Số trẻ em bị tai nạn gia tăng. Hiện tượng giới trẻ - trong đó có cả những em thiếu nhi - hút/chích ma túy lan rộng. Ngược lại, số trẻ con chào đời mỗi năm một thấp đi nhiều.

Không ai phủ nhận được rằng điều kiện sinh trưởng của trẻ em có ảnh hưởng quan trọng đối với tương lai của một dân tộc. Lo cho trẻ em trong hiện tại tức là đầu tư lớn lao cho tương lai quốc gia.

Thế nhưng, qua đường lối hiện nay, người dân Na Uy cho rằng các chính trị gia của họ đã không có được thứ nhãn quan vừa nói. Đối tượng mà người dân chỉ trích nhiều nhất là "chính sách vườn trẻ" của các Hội đồng Thị xã, theo đó thì vào đầu tháng 7 vừa qua, các Hội đồng đã quyết định tăng lên lệ phí vườn trẻ: Trường hợp phụ huynh kiếm được trong một năm trên 200.000 kroner lợi tức (chưa trừ thuế), từ niên khóa này sẽ phải trả 2.120 Kr. (tính cả tiền ăn) một tháng cho một đứa con gửi ở vườn trẻ. Người dân bức tức tự hỏi đâu là chủ tâm của nhà cầm quyền khi bỏ phiếu chấp thuận gia tăng giá cả vườn trẻ? Phải chăng nhắm mục đích:

- giảm bớt trẻ em?
- trừng phạt những gia đình có con cái?
- khuyến khích phá thai?
- đặt thêm gánh nặng kinh tế?

So sánh lệ phí vườn trẻ giữa các thành phố, người ta thấy Bergen "chém" dữ dội nhất, đứng đầu số với giá cả nói ở thí dụ điển hình trên đây. Ở Oslo, phụ huynh có lợi tức một năm trên 220.000 kroner (chưa trừ thuế), phải trả 1.656 kr. một tháng cho một đứa con ở vườn trẻ. Tại Stavanger nếu lợi tức hàng năm của cha mẹ trên 250.000 kroner, phải trả 1.930 kr. một tháng cho vườn trẻ. Trên Trondheim, giá cả tùy theo số giờ đứa

bé ở vườn trẻ trong ngày, chẳng hạn nếu ở 6 tiếng, phụ huynh phải trả 1.282 kr. một tháng (không có bữa ăn nào), nếu ở 8 tiếng (đứa bé được ăn ở vườn trẻ), lệ phí sẽ là 1.758 kr. một tháng.

Với lệ phí như trên, Hội đồng Thị xã nào trong các vấn đề cũng "khoe" đó là "rimelig tilbuds" giá phải chăng!". Riêng Bergen, Hội đồng thú nhận rằng sở dĩ phải tăng lệ phí vườn trẻ là do những chi phí xã hội nặng nề, khiến ngân quỹ thiếu hụt.

Với lý do vừa nêu, phải chăng thiên hạ bắt những đứa trẻ "còn hôi mùi sữa" phải chịu những gánh nặng thay cho người lớn, nếu như các bé này muốn giữ chỗ ở vườn trẻ, bằng không phải ở nhà hoặc lang thang ngoài đường?

Giá sinh hoạt ở Na Uy càng ngày càng cao. Chỉ cách một tháng mà thôi, giá các nhu yếu phẩm đã tăng 1,7% - Trong khi đó các chi phí khác cũng "thi đua" mà nhảy vọt, nào tiền nhà, tiền lời nhà băng, tiền điện v.v...Chỉ trừ mỗi đồng lương thì cứ "dậm chân tại chỗ" hoặc nếu có tiền thì cũng kiểu "rùa bò"! Người dân nói chung đang đi dần đến tình trạng mệt mỏi trước một nền kinh tế quốc gia đầy khổ khăn.

Trở lại vấn đề vườn trẻ, dân chúng Na Uy "cảnh cáo" các nhà cầm quyền rằng, nếu không có những thay đổi nhanh chóng, ắt hẳn sẽ gây những hậu quả không mấy tốt đẹp trong xã hội. Nguyên nhân chính yếu là hiện nay rất ít gia đình có khả năng trang trải để dâng các chi phí cho con cái, trong đó kể cả chi phí vườn trẻ. Ngược lại, đa số phụ huynh chỉ có lợi tức vừa đủ ăn hoặc dưới trung bình, không thể cho con đến vườn trẻ hoặc gửi người coi sóc. Như vậy bắt buộc người cha hay mẹ phải nghỉ việc. Trong trường hợp này ngân quỹ xã hội chắc chắn sẽ còn phải "gánh vác" nặng nề hơn nữa.

Một khi nhà hữu trách chỉ có tâm hiệu biết hạn hẹp về điều kiện sinh trưởng của trẻ em, tức là chúng tỏ thiếu khả năng trù liệu, đánh giá sự phát triển dân cư.

Mọi người cần ý thức rằng trẻ em luôn luôn là một "nguồn lợi" quan trọng. Do đó các em phải được ưu tiên phát triển về mọi khía cạnh, ưu tiên thỏa mãn mọi nhu cầu sinh trưởng. Phụ huynh và giới hữu trách không thể lơ là với trọng trách này. Người ta càng không thể mù quáng đổ lỗi rằng sở dĩ sự sinh trưởng của trẻ em bị giảm thiểu chỉ vì chính sách kém cỏi. Phải thay đổi ngay chính sách một khi chính sách đó không đưa đến kết quả tốt đẹp mong muốn!

Tại các quốc gia dân chủ, dư luận bao giờ cũng gây được ảnh hưởng đến đường lối của chính phủ và của các đảng phái. Quả thật, trong một nước tự do, "tiếng dân là tiếng Trời - vox populi, vox Dei" - thành thử người dân Na Uy đang phát động phong trào yêu cầu chính quyền phải có một chính sách về thiếu nhi thực tế hơn và tiến bộ hơn. Dư luận kêu gọi: Các gia đình có trẻ em nên đoàn kết lại để đòi hỏi giới hữu trách xét lại những quyết định cũ và biểu quyết những công việc mới. Châm ngôn là: "Tất cả cho con cái!"

Gia đình Việt Nam nào thường cũng đông con - và đa số có con đi vườn trẻ, nghĩ sao?

HOÀNG NGUYỄN

Y HỌC THƯỜNG THỨC

GIẢI ĐÁP

Y HỌC

B.s. TRẦN ĐĂNG VINH

Câu hỏi 1 :

Má tôi năm nay tròn 60 tuổi. Bà được bảo lãnh đến Na uy khoảng độ một năm. Hồi ở Việt nam bà cũng hay bị đau nhức mình mẩy và thường hay đau nhức các khớp. Qua đây bà được đi khám bác sĩ ở bệnh viện và được cho thuốc giảm đau. Uống thuốc thường xuyên thì thấy cũng đỡ phần nào, nhưng nếu ngưng thuốc thì bà bị đau trở lại sau vài ngày. Có điều là má tôi không muốn đi khám bác sĩ thường xuyên vì mỗi lần khám thì bà bị lấy máu đi thử nghiệm, không biết thử để làm chi mà bị mất máu nhiều quá, mấy ông chích to chứ phải ít đâu.

Xin bác sĩ giải thích hộ.

Câu hỏi 2 :

Cũng vì chứng đau nhức khớp nên má tôi, hồi còn ở Việt nam, nhiều người bà con chỉ cho loại thuốc hạt dưa, mua cũng đắt lắm, nhưng má tôi thấy uống loại thuốc đó có hiệu quả lắm.

Xin bác sĩ cho biết ở Na uy có loại thuốc hạt dưa không? Xin đa tạ bác sĩ.

N.T.M. ("Xứ mưa")

GIẢI ĐÁP

Câu hỏi 1 : Không phải chỉ ở Na uy bệnh nhân đi khám bác sĩ phải lấy máu để thử nghiệm mà tại tất cả quốc gia khác cũng làm như vậy. Vấn đề là tùy theo từng loại bệnh mà bác sĩ quyết định các thử nghiệm khác nhau. Tôi nghĩ là có một số lớn bệnh nhân được thử máu thường là những người lớn tuổi. Lúc ban đầu thì thường là những thử nghiệm thông thường. Ví dụ như Hemoglobin (viết tắt là Hb), Senkningsreaksjon (SR), Hvite blodlegemer.

a/-Hemoglobin (Hb) là chất màu (fargestoff) có chứa chất sắt ở hồng huyết cầu (røde blodlegemer) có nhiệm vụ cung cấp dưỡng khí (oxygen) đến các tế bào trong cơ thể.

Ở người lớn, số lượng Hb thường như sau :

-Đàn bà : từ 12 - 15g/100ml = 93 - 115%

-Đàn ông : từ 13 - 17g/100ml = 100 - 130%

Nếu Hb quá thấp tức là bị thiếu máu, ví dụ như

bị xuất huyết chảy máu, bị bệnh thiếu máu (Anemi), có thai (graviditet).

Nếu Hb quá cao tức là bị dư máu, ví dụ những người ở Đà Lạt, ta thấy da mặt của họ lúc nào cũng hồng hào vì họ có số lượng Hb cao, dư máu (Polycytemi). Người bệnh bị thiếu nước trong cơ thể cũng có Hb tăng cao.

b/-Senkningsaksjon (SR) : Đây là một thử nghiệm rất thường có để kiểm soát mỗi khi bác sĩ nghi ngờ một chứng bệnh viêm cấp tính hoặc kinh niên hoặc nghi ngờ có bướu dư trong cơ thể.

SR bình thường :

-Ở đàn ông từ 2 - 16milimet

-Ở đàn bà từ 3 - 20mm.

Nếu SR quá cao thì có thể hoặc bị nhiễm trùng (infeksjon) hoặc có bướu dư (svulst, malignitet) trong cơ thể. Ở người có thai (graviditet) thì SR cũng tăng cao, có khi lên đến 80mm. Ở người già cũng vậy.

c/-Hvite blodlegemer : Tức là số lượng bạch huyết cầu có trong cơ thể.

Hvite blodlegemer bình thường :

-Ở trẻ con mới sinh từ 10.000 - 30.000

-Ở trẻ con từ 3 tháng trở lên : 7.000 - 12.000

-Ở người lớn từ 3.000 - 10.000

Nếu số lượng bạch huyết tăng cao thì có thể là bị nhiễm trùng, bị bệnh bạch cầu (Leukemien-40.000)

Nếu số lượng bạch cầu quá giảm thì bị bệnh về máu.

Bà cụ nhà tôi nào cũng đã được lấy máu để thử các thí nghiệm trên. Ngoài ra vì bà cụ bị chứng đau nhức khớp nên phải thử các thí nghiệm máu khác về chứng viêm khớp.

Số lượng máu được lấy đi thử nghiệm mà ta thường nghĩ là quá nhiều, nhưng thực sự không phải vậy. Số máu bị lấy đi được bù trừ lại một cách nhanh chóng trong cơ thể. Vì thế ta không nên để ý hoặc thắc mắc về điều này.

Câu hỏi 2 : Cortison là một chất hóa học ở nhóm gọi là Steroider. Đó là chất kích thích tố lấy từ vỏ thượng thận (binyrebarken). Người ta khám phá ra rằng thuốc Cortison có ảnh hưởng đến nhiều chứng bệnh mà nguyên do là sưng (betennelse) hay dị ứng (allergi) hay nhiều chứng bệnh mà ta không biết nguyên do tại sao.

Thuốc Cortison thường dùng cho nhiều hình thức khác nhau về bệnh sưng khớp (leddbetennelse). Thuốc "Hạt Dưa" màu trắng mà thường được dùng ở Việt Nam chính là thuốc Cortison vậy.

Ở Na uy cũng như tại các quốc gia khác đều có thuốc "hạt dưa" hay Cortison.

Tuy nhiên chỉ có bác sĩ mới có quyền quyết định cách sử dụng và lượng thuốc hàng ngày. Sử dụng thuốc này một cách bừa bãi sẽ gây ra nhiều biến chứng nguy hiểm không lường được, ví dụ lung bao tử, mục xương...vân vân và vân vân...

B.s. TRẦN ĐĂNG VINH

THỦ THÌ BÊN NHAU

"Mình ơi, bếp của em hư rồi!"

E-VÃ

Chàng đi làm về, chưa kịp cởi áo khoác, thì Nàng đã lai gấn, ôm Chàng rồi đặt nhẹ một nụ hôn trên má. Chàng ngạc nhiên trước cử chỉ âu yếm...bất thường này:

- Cứng định...hồi lộ anh cái gì, phải không?
- Hôm nay em muốn vợ chồng mình đi ăn tiệm! Chàng tròn tròn mắt:
- Bộ em trúng Tipping hay Loto hả?
- Không!
- Chắc lại nhận được tin mừng?
- Cũng không!
- Bố em nổi hứng rủ anh đi ăn nhà hàng, thế thì "loa" thật!
- Mình "khi" em không thể bao mình một bữa sao?
- Ít nhất phải có lý do đặc biệt chứ?
- Chẳng đặc biệt gì ráo trọi. Tại cái bếp của em hư rồi, em không nấu cơm ở nhà được.
- À, thì ra thế!
- Vậy mình có đi không?
- Dĩ nhiên đi rồi. Lâu lâu đổi món, tội gì không hưởng thụ. Anh còn cầu sao bếp của em cứ hư đều thì đỡ quá!
- Trời! Mình ác vậy à?
- Sợ cô vợ phạt ý, lại bắt tư' nổi giận thì chỉ có gọi là...đôi meo bụng, chàng vội "đáp lại tấm thịnh tình" bằng một nụ hôn không kèm phân...lãng mạn, khiến Nàng phải đẩy Chàng ra:
- Xì, ham lắm!
- Được "thơm" cũng, không ăn cũng no!
- Vậy khởi đi ăn tiệm nhé?
- Ì, cái này thì phải xét lại! Thôi, cứng vào sửa soạn rồi mình đi.
- Em xong tư' trước khi mình về làm lộn. Bộ mình không thấy em khác sao?
- À...à có chứ! Hên chi em đẹp hẳn lên!
- Nịnh!
- Ít phút sau, chiếc xe hộp hiệu Con Cóc đời 66, gắn "1 chấm không" lại ịch ạch rời khỏi ga-ra. Trên xe nàng nói chuyện huyền thuyên mà chủ đề chỉ duy nhất về...bếp:
- Lần này em phải chọn kỹ mới được. Bếp gì dỏm quá trời, xài mới hơn 8 năm đã hư!

-8 năm mà cứng còn kêu dỏm.

-Chứ' không hả! Ngày xưa, một cái bếp xài...cả đời vẫn còn tốt!

-Có bếp đun củi ở Việt Nam thì có! Đúng "nghèo mà ham"!

Như không đề ý câu trêu chọc của chồng, Nàng có vẻ suy tư điều gì "gây cấn" lắm. Rồi:

-Mình ơi!

-Ồi!

-Bếp hiệu nào...

-Cứng cứ bếp biếc hoài! để lát nữa ăn xong về nhà, hãy nói. Bây giờ nên "thờ thờ hân hoan" mà đi nhà hàng!

-Nhưng...

-"Quảng gánh lo đi mà vui sống"! Em không nghe "Sách học làm người" nói sao?

-Thôi được, nhưng khi về mình phải cho em biết bếp hiệu nào tốt nhất nhé.

-Ồ-ké!

---Em thấy dạo này người ta bày bán nhiều loại bếp quá, chọn thứ nào vừa ý cũng bất mệt.

Thấy Chàng lặng thinh, nàng cũng ngừng nói, nhưng chỉ vừa đúng 2 giây sau:

-Mình ơi!

-.....

-Bếp của Đức hay của Nhật tốt hả mình?

Chàng biết không thể nào "táy nảo" nổi cô vợ. Giờ thì đầu óc nàng chỉ toàn bếp với bếp. Cảm bằng sẽ đi đoong bữa ăn tiệm hôm nay cho dù Nàng có cao hứng gọi những món đắt tiền. Chàng lại tiếc giá củi ở nhà nhai đồ bánh mì, uống nước saft có lẽ còn "phân khối hồ hởi" hơn là cứ phải nghe vợ "nói dai, nói dài, nói dở" về bếp. Trong khi đó, vào đúng giờ tan sở, xe cộ "chạy đầy đường"!

-Uà, sao em hỏi mình không trả lời?

-À...à, cứng hỏi gì?

-Bếp của Đức với của Nhật, hiệu nào tốt?

-Chờ lát nữa về nhà, bây giờ mình đi ăn mà, em lo chi về bếp.

-Nhưng em muốn biết trước để khi mua không bị lầm.

-Bộ em mua liền bây giờ sao?

-Không phải, nhưng lo xa vẫn hơn!...À, mình này!

-Gì?

-Bộ mình giận em hả?

---không!

-Em nghe nói bếp của Thụy Điển xài cũng bền lắm!

Thôi đành, "chạy đâu cho khỏi sở". Nghĩ vậy, chàng

bên "ôn định" lại tâm trí để "trả bài" cho vợ. May ra từ chỗ này đến tiệm ăn, Nàng cạn ý, hết lời hoặc nhớ phước đức ông bà để lại, Nàng gờ hết được "mối tơ lòng" về bếp thì hy vọng sẽ còn được ăn một miếng ngon lành. Chàng cố lấy giọng tự nhiên như ở nhà, trả lời:

-Theo một tài liệu của Viện Quốc Gia Nghiên Cứu Tiêu Thụ, Statens institutt for forbruksforskning (SIFO), nói chung các loại hãng máy móc như tủ lạnh, bếp, máy sấy, tủ đông đá, máy giặt, máy rửa chén, hút bụi...hầu như đều "sêm sêm" nhau cả.

-Lạ vậy mình?

-Chẳng hạn, em tưởng là mình mua một tủ lạnh hiệu Siemens mới, nhưng thật ra đó cũng chính là hiệu Bosch như cái cũ của em. Bếp mang nhãn Evalet hay ITT thì cũng một thứ. Tên mới, vật cũ!

-Nghĩa là người ta mua máy cũ về, cạo sơn đi rồi sơn lớp mới, sau đó dán nhãn hiệu khác, há mình?

-Không phải vậy! Ở Tây phương làm gì có chuyện đó. T "mút mùa Lệ Thủy"! Ý anh muốn nói, tuy khác nhãn hiệu, nhưng đồ vật vẫn do một hãng sản xuất. Cũng có khi cùng một loại hãng với nhiều tên gọi khác nhau, nhưng vẫn do một nước tung ra thị trường. Thí dụ, máy sấy quần áo sản xuất ở Thụy Điển gọi là Nimo, nhưng cũng thứ này ở Na Uy lại được đổi tên thành Bosch và Norema.

-Tại sao lại rắc rối cuộc đời làm chi cho mệt?

-Thay đổi nhãn hiệu như vậy, các hãng sản xuất hoặc các cơ sở cung cấp nhằm mục đích tạo ấn tượng cho giới tiêu thụ là "hàng mới" này có phẩm chất tốt hơn hoặc giá rẻ hơn "thứ cũ"

-Như vậy mình biết đâu mà mò?

-Tại em cứ muốn...mò đây chứ, thành thứ mệt!

-Lại "phát ngôn bừa bãi", em thí câu cho bi giờ!

-Chớ! Anh đang lái xe mà cưng.

-Vậy phải ẩn nói đang hoang, kèo...chết!

-"Xin tuân lệnh!"

-Mình kể cho em nghe nữa đi.

-Sẵn sàng, nhưng tôi phải "trả lương" anh đây... Cũng đọc báo thấy quảng cáo máy giặt của Đức tốt hết sẩy chứ gì? Dầu ngõ cũng loại máy này, y chang một kiểu lại thấy dễ sản xuất ở Đan Mạch, Ý, Tiệp Khắc hoặc Xô Viết.

-Ừa, thế...

-Các công ty thương mại lớn thường mua sản vật của nhau, nhưng khi được bán ra thị trường, các đồ này lại mang nhãn hiệu riêng của mỗi công ty.

-Thế bếp thì sao, mình?

-Riêng bếp, hiện có 12 cơ sở cung cấp trong đó có 5 công ty Na Uy. Hiệu Electrolux hay Elektra cũng chỉ là một mã thời, do hãng Electrolux và Eidsvoll sản xuất. Bếp hiệu Evalet do hãng Grepa và Mjelva Frabrikker A/S làm ra cũng chính là hiệu ITT đấy. Bếp hiệu Husqvarna được sản xuất từ lum, một phần do Electrolux của Na Uy, phần do Electrolux của Thụy Điển, phần của hãng Voss bên Đan Mạch.

-Như vậy...chết em rồi!

-Chết gì?

-Máy giặt, tủ lạnh, máy hút bụi của nhà mình đều mới mua cả.

-Thì có sao đâu!

-Em đã nghiên cứu muốn điên đầu mới chọn được thứ tưởng tốt. Bây giờ nghe mình nói, em mới ngã ngũ.

-Việc gì phải "ngã ngũ". Ngã vào lòng anh đây nè, cưng.

Trời Mưa

Bong Bóng

Trời không mưa cũng thấy buồn
Mòn chân Giao Chỉ lang thang xứ người
Hỏi em, em chỉ guồng cười
Hỏi chim, chim hót đôi lời vu vơ

Hôm qua nhận được tờ thư
Xem con dấu đóng như tử cối âm
Thư cha viết chỉ đôi giòng
Sao con không gửi qua trong tháng này?

Đêm nằm nhớ hai bàn tay
Từng thêu cánh bướm thả dây trong mơ
Bây giờ tay đã chai chưa
Sau bao lần nhặt cơm thừa dẫu cho

Em còn tâm ao học trò
Đôi khi dùm lại lòng mơ mộng buồn
Hôm qua mẹ chết đêm chôn
Xe tã áo trắng cột luôn lên đầu

Thỏ Tô Như đọc canh thâu
Vầng trăng sẻ nửa môi sầu chia hai
Ai sinh ra cái hình hài
Mà trong dâu biển không ngoài khổ đau

Tay anh rửa em gội đầu
Giờ anh nghe nặng môi sầu mỗi đêm
Gửi cho anh sợi tóc mềm
Để anh tưởng tuổi tóc huyền bên vai

Trời mưa bong bóng sứt sùi
Anh nghe âm hưởng ngâm ngùi đầu dây
Trời mưa bong bóng vỡ đầy
Em mơ tưởng có một ngày nắng trong

DƯƠNG KIỀN

-Xì!

-Tiếc làm gì cho tốn thọ. Chết sớm bỏ chồng, bỏ con cho Na Uy hưởng ả?

-Không phải em tiếc, nhưng tức.

-Tại sao tức? Em mua thứ nào cũng thế thôi. Như em biết đấy, máy giặt có đến 73 "mô-đen". Máy của em ở nhà tên là Elto mà khi em mua, ông Noọc bán hàng "đẹp giai, con nhà giàu" đã nói với em là sản xuất tại Đức nên tốt lắm. Thật ra cũng đúng thôi, nhưng cũng Elto này đồng thời được làm cả tại Na Uy, Ý, Thụy Điển. Nó cũng là "anh chị em ruột" với hiệu AEG.

-Lạ nhỉ?

"Dòi mã em"! Đề anh kể tiếp: Máy giặt Evalet 802 XH và XL sản xuất ở Ý đồng thời còn có tên khác nữa là Zanussis.

-Cũng một "mô-den" mà có 2 tên?

-Đúng, rồi lại được bán với hai loại giá cả khác nhau mới "đau lòng con quốc quốc" chứ. Máy giặt cũng loại ở Pháp của hãng Arthur Martin thì kêu là Husqvarna Comtesse, ở Tây Đức của hãng Bauknecht lại gọi là Huqvarna Prince. Hiệu Siemen hay Bosch tuy khác tên, nhưng cùng một "cha mẹ đẻ", cùng phẩm chất. Hiệu Zanussis Combinat và Zamat cũng là một loại sản phẩm của hãng Zanker, Tây Đức. Máy giặt Nimo 520 hoặc đổi tên gọi cho có vẻ "tiên bộ" là Nimo 320 thất ra "bên trong" vẫn vậy, cũng chỉ là một thứ do hãng Asea-Cylinda ở Thụy Điển sản xuất.

-Buồn bán có khác!

-Cũng nên nhớ: nhãn hiệu chẳng qua chỉ là một thứ đồ dán trang trí trên vật dụng mà thôi, cốt để đưa khách hàng vào "mê hồn trận".

-Thế còn máy hút bụi?

-Có đến 56 "mô-den". Tuy nhiều "mác" khác nhau như vậy, nhưng thực tế cộng lại chỉ là 1 sản phẩm của hãng Electrolux được đổi dưới nhiều tên gọi, như Electrolux, Volta, Hugin...

-Em tính tháng tới mua tủ đông đá, nghe mình nói vậy, em thấy hết ham.

-Thí cứ mua, nhắm nhò gì!

-Ở đó mà không! Bốn, năm ngàn đồng chứ ít ỏi gì.

-Anh muốn nói là nhắm nhò gì nhãn hiệu, còn tiền thì lúc nào mà chẳng...thơm!

-Thế tủ đông đá có nhiều kiểu không?

-Nhiều! 23 thứ lận, nhưng dù tên là Bosch hay Electrolux hoặc Evalet, hoặc ITT thì cũng do Đan Mạch sản xuất.

-Như vậy, theo mình em cứ mua?

-Mua "bạo" đi!

-Hôm qua thím Tú Mốc hỏi em về tủ lạnh, em chẳng biết tên hiệu nào để mách cho thím ấy.

-Tủ lạnh do 14 có số cung cấp, có đến 66 "mô-den". Thấy nhiều nhãn hiệu như vậy, cứ đứng tương bớ nhé, vì quanh đi quẩn lại cũng "cha con nhà nó" không hà. Chẳng hạn, người ta giới thiệu tủ lạnh hiệu Elektra là của Đức và của Đan Mạch chứ gì, đó cốt để moi tiền những khách hàng có đầu óc "vọng ngoại", thật tình ra nó cũng là hiệu "Bosch, made in Norway"!

-Em nhớ tủ lạnh nhà mình tên là Electrolux.

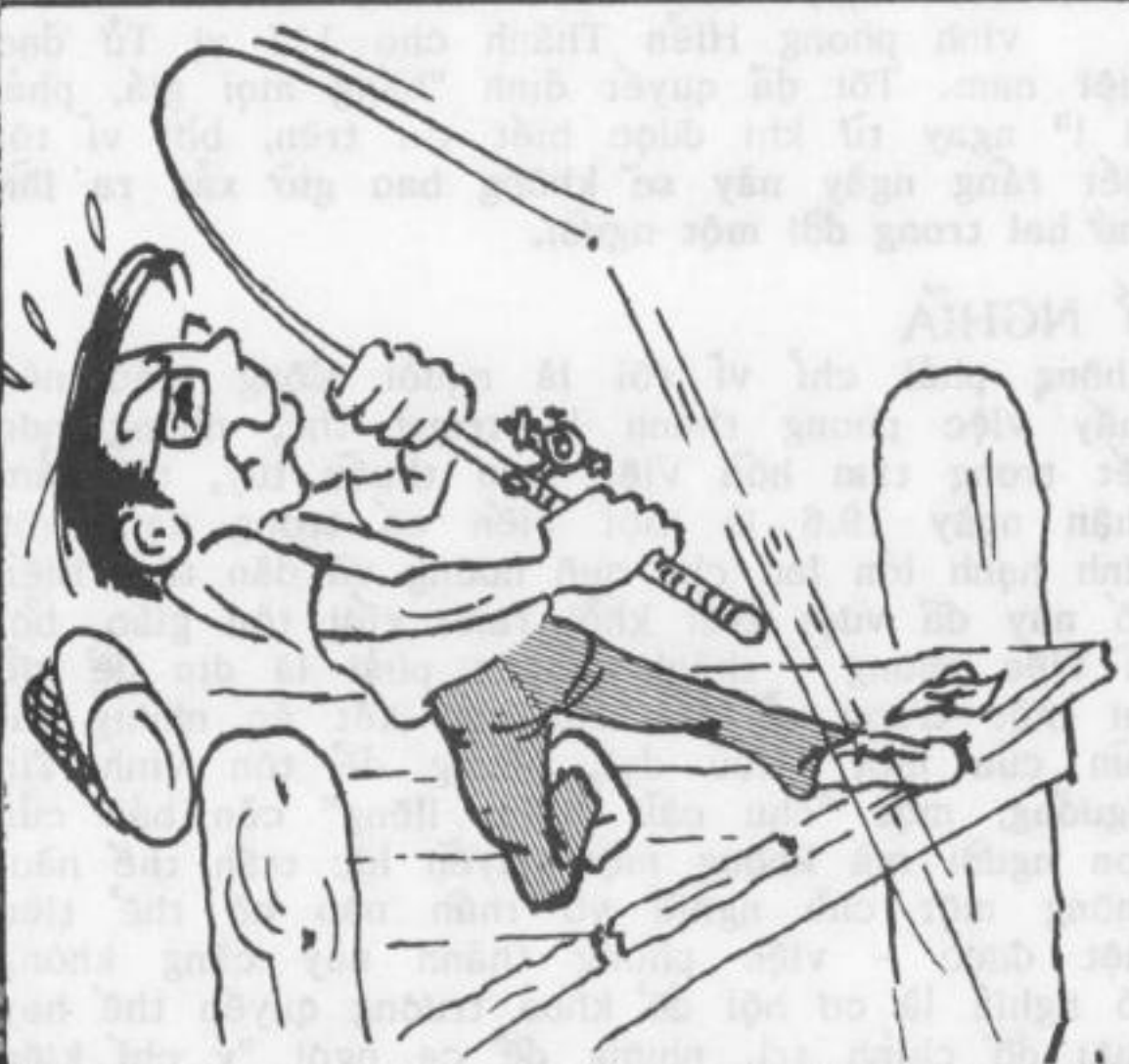
-Hồi đó em mua, người ta nói là của nước nào?

-Thụy Điển. Bà bán hàng nói là nếu em muốn lấy của Đức thì đắt hơn một chút, nhưng tốt nhất.

-"Mảnh mung" của nhà nghề đấy. Em biết không: Electrolux sản xuất cùng một loại tủ lạnh ở Thụy Điển, Phần Lan, Anh, Tây Đức, vẫn giữ "tên cứng cỏi" là Electrolux, nhưng đem qua bán ở Hưng Gia Lợi lại đặt tên mới là Lehel. Tủ lạnh hiệu Evalet nếu em nghe giới thiệu là sản phẩm do hãng Liebherr nổi tiếng ở Áo sản xuất thì nên hiểu là thứ này đồng thời cũng do hãng Thomson Brandt ở Pháp và Børneborg ở Phần Lan sản xuất.

(Xem tiếp trang 55)

Chuyện dài Lắm Cầm

19-06-1988

BIÊN CỐ TRỌNG ĐẠI

ĐÀO QUANG MỸ

Từ ngày ra ngoại quốc, như bao người công giáo khác, tôi vẫn ao ước được một lần đến Roma. Trong khi "thiên hạ" đã "đi Ý ào ào", còn tôi cứ khi mùa hè tới, tôi lại chẳng thấy nơi nào có nắng vàng, có cây cỏ đẹp hơn thành phố mình ở, thành thử "giấc mơ vẫn chưa tròn", nếu như không có ngày 19.6 vừa qua.

19.6.1988, ngày đức Giáo hoàng Gioan Phaolô 2 vinh phong Hiển Thánh cho 117 vị Tử đạo Việt nam. Tôi đã quyết định "bằng mọi giá, phải đi !" ngay từ khi được biết tin trên, bởi vì tôi biết rằng ngày này sẽ không bao giờ xảy ra lần thứ hai trong đời một người.

Ý NGHĨA

Không phải chỉ vì tôi là người Công giáo nên thấy việc phong thánh là trọng thể, nhưng hơn hết trong tâm hồn Việt nam thuần túy, tôi cảm nhận ngày 19.6 là một biến cố trọng đại, một vinh hạnh lớn lao cho quê hương và dân tộc. Biến cố này đã vượt trội khỏi ranh giới tôn giáo, bởi vì việc phong thánh không phải là dịp để giở lại một trang sử đen tối hầu kết án những sai lầm của một triều đại, nhưng để tôn vinh Tín Ngưỡng, một "nhu cầu thiêng liêng" căn bản của con người mà không một quyền lực trần thế nào, không một chủ nghĩa vô thần nào có thể tiêu diệt được - việc phong thánh này càng không có nghĩa là cơ hội để khoa trương quyền thế hay mưu đồ chính trị, nhưng để ca ngợi "ý chí kiên cường, sự nhẫn nại và khả năng vượt mọi khó khăn" của những "chứng nhân lịch sử" nổi riêng và của cả một dân tộc nói chung.

Lễ Phong thánh này là biến cố đầu tiên trong lịch sử Giáo hội Công giáo Việt nam, vì từ thế kỷ 16, đạo Công giáo du nhập vào nước ta, Giáo hội chưa có một vị hiển thánh nào, mặc dù cho đến nay số tín hữu đã lên đến hơn 10% dân số.

Thủ tục phong thánh rất phức tạp và khó khăn, thường kéo dài nhiều năm để điều tra. Tổng quát như thế này : Trước thế kỷ 11, các tín hữu đầu tiên có thói quen sùng kính trước hết những vị tử đạo, rồi sau cả những người qua đời đã có một đời sống đức hạnh. Đến năm 1234 quyết định việc sùng kính này trở thành việc riêng của đức Giáo hoàng sau khi bộ Sắc luật Phong thánh ra đời dưới triều Giáo hoàng Grêgôriô IX, qui định vụ án phong thánh dựa trên bằng chứng về đời sống đạo hạnh và các phép lạ.

Sau khi địa phận đã điều tra đầy đủ bằng chứng về đời sống đạo hạnh hoặc cái chết vì Đức tin

đích thực đồng thời có một phép lạ kèm theo, Bộ Phong Thánh sẽ thẩm xét hồ sơ và trình lên đức Giáo hoàng để xin phê chuẩn hầu tôn lên bậc **Chân Phước**. Sau đó cần có thêm một phép lạ nữa thì hồ sơ của vị chân phước này sẽ được duyệt xét để được tôn phong **Hiển Thánh**. Đối với những vị **Tử Đạo**, đức Giáo hoàng có thể chuẩn miễn điều kiện phép lạ. Và đây chính là trường hợp của các vị Tử đạo Việt nam.

Hồ sơ xin phong thánh cho các vị Tử đạo Việt nam được đệ nạp từ năm 1839 và 1867. Kết quả được phong Chân phước 64 vị vào năm 1900, 8 vị năm 1906, 20 vị năm 1909 và 25 vị năm 1951. Đến năm 1985, đức Hồng y Trịnh văn Căn nhận danh hàng Giám mục toàn quốc Việt nam gửi thỉnh nguyện thư lên Tòa thánh Vatican xin phong Hiển thánh cho các vị Chân phước nói trên. Ngày 19.7.86 đức đương kim Giáo hoàng đã họp Cơ Mật viện và chính thức châu phê vụ án Phong thánh cho 117 Chân phước Tử đạo, trong đó có 96 vị người Việt nam, 11 vị Tây ban Nha và 10 vị người Pháp. Những vị ngoại kiều này là những tu sĩ Thừa sai đã qua truyền giáo tại nước ta và đã chịu tử đạo vào thế kỷ 17.

Bởi vậy trước quyết định của đức GH. Gioan Phaolô 2 phong thánh cho 117 vị Tử đạo của mình, cách riêng người Công giáo Việt nam, ai lại không vui sướng, hãnh diện, ai lại không ước ao được về giáo đồ chúng kiến giờ phút trọng thể. Quả thật đại lễ Phong thánh này là một biến cố trọng đại nhất trong lịch sử Giáo hội Thiên chúa trong 2000 năm qua.

"GOING HOME TO ROME"

Tôi cùng với phái đoàn 128 tín hữu VN. ở Na Uy đến Roma ngày 16.6. Bước xuống phi trường Ciampio, tôi xúc động vì biết rằng mình vừa đặt chân lên đất giáo đồ. Nắng chói chang khiến tôi nao nao nhớ Sài Gòn. Hẳn giờ này ở Việt nam, người công giáo cũng đang hướng vọng về La Mã trong tinh thần hiệp thông. Một cụ bà mới từ VN qua Na Uy đoàn tụ gia đình đã kể lại rằng mấy tháng nay tối nào công an cũng bắt dân chúng "học tập" về vụ đảng và nhà nước Việt cộng chống đối việc phong thánh của Vatican đồng thời nghiêm cấm các linh mục không được tổ chức phụng vụ hoặc ăn mừng đại lễ này...Kể cũng dễ hiểu thôi, bởi vì cộng sản vốn bản chất vô thần và chủ trương diệt trừ tôn giáo. Biết vậy từ lâu rồi mà khi nghĩ đến, tôi lại thấy xót xa cho thân phận đồng bào mình.

Ngay từ giây phút đầu đi vào La Mã, tôi đã cảm thấy không xa lạ với thành phố này - như thể mình đến một nơi đã thân quen. Tôi chợt nhớ tựa đề một cuốn sách của nhà phân tâm học Sigmund Freud: "Going home to Rome" - Trở về nhà La Mã. Dường như ai cũng cảm thấy sự gần gũi thân quen này. Phải rồi, Roma không phải của riêng người Ý, nhưng của chung nhân loại! Câu danh ngôn "Tout chemin mène à Rome" - Con đường nào cũng đưa đến La Mã - trong trường hợp này, hẳn có ý nghĩa như một sự dẫn đưa tất yếu về nguồn?

"TRÙNG PHÙNG" LỊCH SỬ

Lợi dụng hai hôm trước ngày đại lễ, phái đoàn Na Uy đã thăm viếng một vài di tích lịch sử liên quan tới Giáo hội La Mã:

-Tới Collesseo, lòng tôi xúc động nghẹn ngào. Đây là một hí trường được xây hoàn tất vào năm 80 sau Tây lịch, có khả năng chứa trên 100.000 khán giả, là nơi để vua chúa và dân chúng La Mã "giải trí" bằng cách bắt người Công giáo vào làm mồi cho sư tử. Tôi như thấy đang còn diễn ra trước mắt các cuộc vui chơi vương giả trong tiếng gầm thét của thú dữ hòa với tiếng kêu đau đớn của người Công giáo bị hành hình. Những trò giải trí vui chơi đẫm máu người Công giáo này kéo dài suốt 3 thế kỷ đầu của Tây lịch...

-Tới những hang tụy đạo Catacombe, lòng tôi xót xa, cảm phục. Đây là những hang đào dưới lòng đất mà xưa kia người Công giáo đã sống chui rúc qua 3 thế hệ như những loài chuột để trốn tránh những cuộc bắt bớ, giết chóc của các bạo chúa La Mã Nero, Domitian và Trajano. Khách hành hương đến đây không thể không cảm phục Đức tin sắt đá và lòng dũng cảm, sức chịu đựng bền bỉ của người Công giáo tiên khởi đồng thời như còn nghe văng vẳng tiếng người xưa thì thầm kinh nguyện trong nức nở nghẹn ngào...

Trước những di tích trên, tôi thấy như có sự "trùng, trùng" về lịch sử cảm đạo ở Roma vào 3 thế kỷ đầu sau Tây lịch và ở Việt nam trong 300 năm dưới triều nhà Nguyễn và Tây sơn. Nguyên nhân khiến những tín hữu này bị tù đầy và giết hại cũng không khác gì nhau: Trung thành với Đức Tin của mình! Các tín hữu ở Âu Châu nhất

quyết tha chết chứ không chịu thấp húng tế thần La Mã theo lệnh của các hoàng đế. Cũng vậy, tại Việt nam, chỉ vì "không chịu bước qua Thập giá" mà 30.000 người Công giáo bị thảm sát dưới đời chúa Trịnh ở Đàng Ngoài và chúa Nguyễn và nhà Tây sơn ở Đàng Trong; 40.000 chịu hy sinh mạng sống dưới 3 đời vua Minh Mạng, Thiệu Trị và Tự Đức; 60.000 bị giết trong thời phong trào Văn Thân, Cần Vương. Xưa ở Roma, giáo dân trốn tránh các cuộc bách hại bằng cách chui rúc dưới những hang hốc đào sâu trong lòng đất. Ở Việt nam, hàng ngàn, hàng vạn tín hữu đã phải chạy trốn, lưu lạc trên núi và trong rừng thiêng nước độc...

Hình thức tử đạo thì nhiều, chẳng hạn 117 vị được phong thánh lần đầu tiên này, có 75 vị bị chặt đầu, 22 bị thắt cổ, 6 bị thiêu sống, 5 bị chặt từng bộ phận thân thể, 9 bị tra tấn đến chết trong tù.

Tôi vừa ngậm ngùi về một dĩ vãng u buồn nhưng đồng thời cũng hãnh diện trước lòng dũng cảm vô cùng của tổ tiên tôi.

"LẠY CHÚA, CHÚNG CON VỀ TỪ BỐN PHƯƠNG TRỜI"

Đó là câu hát trong một bản thánh ca Công giáo. Ấy vậy mà lại phù hợp với hoàn cảnh dịp lễ Phong thánh ở Roma. Quả thật, người Việt từ khắp nơi trên thế giới đã đổ về giáo đô La Mã. Danh sách chính thức ghi trên 8.000 người. Dĩ nhiên không thiếu một phái đoàn nào ở vùng Âu châu. Xa xôi như Úc, Nhật, Do thái, Mỹ, Gia nã Đại... người về cũng đông. Không phải chỉ toàn tín đồ Công giáo. Tôi đã gặp không thiếu gì người thuộc tôn giáo khác. Ngay trong phái đoàn Na uy, có một bà rất sùng Phật, ăn chay trường, có cặp vợ chồng "theo đạo ông bà" và một anh "Tin lành"...

Trong mấy ngày này, bước ra ngoài đường, leo lên xe buýt là "đụng" người Việt ở khắp nơi. Có người nói đùa "đầu đen xam lãng La Mã". Ai cũng đeo trên ngực áo huy hiệu hình tròn, màu xanh nước biển: "Đại lễ phong thánh 117 vị Tử đạo Việt nam". Vui và thân mật, dù không quen nhau, nhưng là đồng bào nên gặp nhau là (tự động) mỉm cười hoặc khẽ gật đầu chào.

Ngoài ra những phái đoàn ngoại quốc như Pháp và Tây ban Nha cũng đầy đường phố. Họ cũng đeo cùng thứ huy hiệu nên biết ngay là "họ hàng" mình. Được biết, phái đoàn Pháp đi gần 5.000 người. Phái đoàn Tây ban Nha có "lực lượng" hùng hậu nhất với gần 10.000 người. Làng Villa Feliz có một vị Giám mục Chân phước tên là Clemente Ignacio Delago tử đạo tại Việt nam năm 1838 cũng được phong thánh kỷ này, thành thử dân

làng này kéo nhau qua hết Roma để dự lễ.

Gặp người Việt, họ cũng chào lưu lo và gọi người mình là "An-Nam". A thì ra họ vẫn dùng từ ngữ cũ trong cuốn tự điển đầu tiên 3 thứ tiếng Việt-Bồ-La của linh mục Alexandre de Rhodes (cố Đắc Lộ) xuất bản năm 1651. "Phe ta" sửa lại: "No, Vietnam!" thì họ liền vui vẻ, gật đầu đáp lễ: "Si,...An Nam!"

Roma vốn là thành phố tôn giáo từ gần 2000 năm nay nên trên đường phố, người ta gặp rất thường các tu sĩ Công giáo trang nghiêm trong bộ áo dòng. Nhưng hình ảnh "đẹp" nhất mà tôi gặp được là thấy 5 Giám mục da đen ngồi uống Café Expresso ở một quán cóc trên vỉa hè gần công trường St. Pietro. Ôi "đế thương" làm sao!

NGÀY ĐẠI LỄ

-Trước ngày đại lễ, tối 18.6, một cuộc cung nghinh hài cốt các vị Tử đạo hoàn toàn do Việt nam tổ chức và điều khiển. Khoảng 7 giờ chiều, các phái đoàn VN tụ tập đông đủ ở cổng công trường St. Pietro. Chắc chắn từ ngày rời khỏi nước đến nay chưa bao giờ cộng đồng người Việt ở hải ngoại qui tụ được đông đảo như thế. Già trẻ, nam nữ ai cũng ăn mặc đẹp. Cả một rừng người Việt tề tựu trang nghiêm trông đợi được tham dự một cuộc rước kiệu tưng bừng, sốt mẩn.

Cuộc cung nghinh thánh tích này là một trong những tiết mục quan trọng nhất trong chương trình đại lễ. Ngoài hài cốt của các vị Tử đạo, trên kiệu còn đặt những vật dụng mà xưa các thánh vẫn dùng lúc sinh thời, như trầu hạt, còi trầu, quạt, bát điều, guốc dép, khăn xếp...và hương án lẩn sắc chỉ phong thánh do đức GH. Gioan Phaolo 2 ký.

Người ta được biết cỗ kiệu Hài cốt tục gọi là kiệu "Gọng vó" đã được đem từ Việt nam qua La mã từ trên 100 năm nay, nhân dịp này được sử dụng, sau đó lại được tiếp tục lưu trữ trong Musei Vaticani.

Phân phụng kiệu do đại diện các phái đoàn Công giáo VN ở Hoa Kỳ đảm nhiệm: 150 nam quan mặc áo thụng phụ trách nghi thức phụng tế, 60 nam nữ thiếu nhi mặc quốc phục tiến hoa và 60 thanh niên trong đồng phục lính thú cầm đuốc sáng soi đoàn kiệu.

Việc phụng kiệu này rất tôn giáo và mang màu sắc dân tộc Việt nam. Chỉ tiếc một điều là ban Tổ chức đã không khéo xếp đặt để mọi tín hữu

được tham dự thật sự vào cuộc cung nghinh thánh tích. Thiên hạ có cảm tưởng đám đông đã bị "dứng bên lề" nên cuộc kiệu kém đi phần sốt sắng. Hẳn là sẽ đẹp và ý nghĩa hơn nhiều nếu như ban Tổ chức để mọi người thay vì đứng "bất động" bên ngoài rào chắn, được cùng rước kiệu vòng quanh công trường St. Pietro rộng mênh mông, cùng cất lên lời kính, tiếng hát...

-Ngày 19.6.1988. Mới 5 giờ mà trời đã sáng tỏ. Hè có khác! Thành phố Roma bắt đầu trời dậy sau một đêm ngắn với giấc ngủ vội vã.

Theo chương trình, 8 giờ 30 mới khởi sự buổi lễ, thế mà mới 6 giờ sáng trên những con đường chính dẫn vào Vatican đã tấp nập người hành hương. Trong công trường St. Pietro mọi sự đã sẵn sàng cho buổi lễ. Số ghế xếp thứ tự theo hàng lối ít nhất cũng đến 50.000 chiếc. Đúng 7 giờ, cảnh sát Ý bắt đầu thủ tục cho vào công trường. Hàng rào gỗ chỉ được nhích ra một chút đủ để từng người vào một. Ngoài vé mời, họ còn kiểm soát những ai đem theo túi nọ, bịch kia. Vấn đề an ninh cho buổi đại lễ được đảm bảo tối đa.

Không đầy tiếng đồng hồ sau, công trường St. Pietro đã tràn ngập người. Các phái đoàn tuy có bảng hiệu hướng dẫn, nhưng chẳng mấy ai chịu ngồi theo nơi đã chỉ định. Người nào cũng muốn chiếm được một chỗ khả dĩ thấy được đức Giáo hoàng đồng thời dễ dàng theo dõi buổi lễ. Tuy vậy sự trật tự vẫn được tôn trọng tốt đẹp. Đây là một trong những "điểm son" dành cho ban Tổ chức của Vatican và đặc biệt của tinh thần ý thức của những người tham dự.

Một áng mây đen bỗng từ đâu kéo lại, đuổi đi những tia nắng hồng ban mai, khiến nhiều người lo ngại. Quả thật, lúc hơn 8 giờ mưa khởi sự rơi nhẹ. Rừng người xôn xao. Một số dù, nón được giương lên. Nhưng lạ lùng thay, chỉ chừng ba bốn phút sau, nắng lại rực rỡ một cách không ngờ.

Mọi khuôn mặt hớn hở. Mọi ánh mắt ngời lên niềm hân diện, hân hoan.

Những người Pháp và Tây ban Nha đa số bạn quốc phục thời Trung cổ. Người Việt mình, các bà, các cô hầu hết tha thướt trong chiếc áo dài cổ truyền duyên dáng trong khi phái nam lại "diện" âu phục chỉnh tề.

Trên khán đài danh dự, ngoài 200 chỗ dành cho cháu chắt của các thánh Tử đạo, còn đặt ghế ngồi cho các phái đoàn Hồng Y, Giám mục và ngoại giao. Vì trong 117 vị Chân phước được vinh phong Hiền thánh cũng có những vị người Pháp và Tây ban Nha nên hai dân tộc này đã cử những phái đoàn đặc biệt đại diện cho giáo hội và chính quyền của họ. Chỉ trừ Việt Nam. Không một tu sĩ nào từ quốc nội được đăng cộng sản cho phép đến Roma tham dự đại lễ này. Chẳng cần nói nhiều, hẳn thế giới đã thấy đây lại là một bằng chứng cụ thể về điều mà Việt cộng rêu rao là "tự do tín ngưỡng ở Việt Nam". Cứ nghĩ mà buồn cười khi được biết những lý do mà đảng cộng sản đưa ra để chống đối tòa thánh Vatican trong việc phong thánh cho 117 vị Tử đạo VN, nào là "đã không tham khảo ý kiến" của họ, nào là "như vậy sẽ làm trở ngại

(Xem tiếp trang 52)

ĐOÀN VĂN Thư Cho Con

PHẠM TƯỜNG CHI

Con thân yêu,

Chiều hôm qua, trong lúc con và các bạn chơi đùa dưới sân, đã xảy ra một chuyện xích mích không đáng giữa con và Khải. Bố đứng ở hiên nhà ngó xuống, chứng kiến từ đầu câu chuyện, và bố rất buồn mà phải nói rằng: phần lỗi hoàn toàn về phía con.

Thế này nhé: Các con bản cải vô điều kiện để cho một quốc gia có thể giữ vững viên chức cúp vàng trong giải vô địch bóng tròn thế giới. Vì nhớ không rõ, nên con cho rằng quốc gia ấy phải đoạt chức vô địch ba lần liên tiếp nhau, và con đưa ra dẫn chứng là đoàn cầu Ba Tây với danh thủ Pelé đã thực hiện được điều ấy. Khải chứng minh ngược lại, rằng ba lần vô địch của Ba Tây vào những năm 1958, 1962, 1970 chứ không phải liên tiếp nhau. Khải còn đưa ra dẫn chứng khác là nước Ý cũng đã được giữ luôn chức cúp vàng vì đã đoạt chức vô địch vào những năm 1934, 1938, 1982. Tôi đây chắc con cũng đã nhớ ra và đành im lặng. Nhưng con vẫn không dấu được vẻ hăm hức, vì thế mà một lát sau con đã khai thác một điểm sơ suất nhỏ của Khải là Khải đã quên không đem trả lại con cuốn sách như đã hẹn để công kích bạn. Đến nỗi Khải phải bỏ dở cuộc chơi để chạy về lấy cuốn sách trả cho con. Con ơi, bố biết rõ là con không cần gì đến cuốn sách ấy lúc đó. Thái độ của con là một thái độ hoàn toàn thiếu thành thực và bố sợ rằng con còn giữ mãi điều đó, không những con chỉ mất tình bạn với Khải, mà sẽ chẳng còn ai muốn chơi với con nữa.

Lúc đó, bố thấy giận con vô

cùng. Nhưng bố suy nghĩ lại và hiểu rằng trong cuộc sống có những điều người ta phải học không ngừng, và ở lứa tuổi của con, chưa học kỹ được những điều cần thiết ấy cũng không đáng lạ, cho nên nhân câu chuyện này, bố muốn nói với con một số các vấn đề.

Bố biết điều này không phải là dễ, bởi vì con xa quê hương từ nhỏ, khả năng tiếng Việt của con rất kém cỏi, hơn thế nữa, đi vào cái thế giới mới mẻ của những khái niệm và chữ nghĩa lại cũng không phải là điều dễ dàng của bố. Thời thì bố cố gắng giải thích và con cố gắng hiểu, chúng ta cùng học lại với nhau những bài học căn bản trong phép xử thế với người.

Bố nghĩ rằng sự cư xử khéo léo và sai lầm của con đối với Khải xuất phát từ lý do con đã đặt lòng tự ái quá lớn. Lòng tự ái, theo nguyên nghĩa là lòng yêu chính mình. Thì đã là con người, ai mà chẳng hay tự nuông chiều, tự thỏa hiệp với mình. Nhưng mọi sự trên đời đều có cái giới hạn của nó. Lòng tự ái ở mức độ chính đáng, là một trong những cơ sở để con người biết tự trọng. Nhưng nếu là một lòng tự ái mù quáng, nó sẽ khiến cho con chỉ biết đến một mình mình, điều gì con làm cũng đúng, cũng hay. Nếu ai có ý kiến trái với con, lập tức con sẽ tìm cách qui lỗi cho người ấy, thay vì phải tự xét lại xem việc làm của mình đã thật hợp lý, hợp lẽ phải chưa. Con cũng sẽ sẵn sàng gán cho người kia cả những lỗi mà họ không hề có, chỉ cốt làm sao thỏa mãn được cái lòng tự ái của mình. Con ơi! Tư tưởng Á Đông của chúng ta có câu: "Tiên trách

kỳ, hậu trách nhân" có nghĩa là hãy tự trách mình trước khi trách người. Bao ngàn năm nay, câu nói đó vẫn là phương châm cho những người thật tâm muốn đi kiếm tìm chân lý. Bố mong con hãy bắt đầu nghiền ngẫm câu nói đó để tự sửa mình. Con phải hiểu là trong cuộc sống, những người chung quanh là tấm gương soi để con có thể nhìn thấy bóng dáng chân thực của mình. Nếu con sống làm sao để bè bạn đều xa lánh, hay là chẳng có ai còn muốn nói sự thực với con nữa, ấy là lúc mà cuộc đời con sẽ đắm chìm trong sự tối tăm và cuồng vọng.

Bố nói như thế không có nghĩa là khuyên con cứ phải lắng nghe xem người này nói gì về mình, người khác phê bình mình ra sao, rồi loay hoay chẳng biết mình phải làm thế nào, để sẽ đi đến chỗ thất bại như người thợ mộc trong câu chuyện "Đeo cây giữa đường" mà bố đã kể cho con nghe nhiều lần. Con ơi, trong cuộc sống con lại cũng phải rèn cho mình cái lòng tự tin nữa. Con lắng nghe người khác mà phải biết phân tích để nhận ra cái gì đúng thì theo, cái gì sai thì bỏ.

Đọc tới đây chắc con sẽ thấy rối loạn lên với những từ ngữ: tự ái, tự trọng, tự tin rồi lại phải phân biệt tự ái đúng mức với tự ái mù quáng nữa. Điều phức tạp là ranh giới của sự phân biệt ấy lại rất mong manh, mà chúng ta chỉ bước lộn một chút cũng đủ dẫn mình tới những tai hại khôn lường. Bố cũng phải thú thực với con rằng trong cuộc sống, cũng đã nhiều lần bố vì phạm những sai lầm trong sự phân biệt ấy. Khi thì bố còn đặt nặng tự ái cá nhân, khi thì bố chưa đủ lòng tự tin để đấu tranh cho điều bố thấy là đúng. Cho nên bố thực lòng muốn cùng học với con để chúng ta có thể trở nên những con người xứng đáng hơn. Bãng vào một chút kinh nghiệm hơn con trong đời sống, bố chỉ biết khuyên con là muốn tự sửa mình như thế, việc đầu tiên là chúng ta phải sống sao cho chân thực, không dối người mà cũng không tự dối mình. Thế nào là đối người khác thì chắc con đã hiểu. Nhưng con tự dối mình thì có lẽ con chưa đủ nhận thức để thấy. Bố sẽ nêu lên một thí dụ cụ thể như sau: Hoàn cảnh gia đình mình con cũng đã biết, mẹ vừa học xong, mới đi làm được vài tháng gia đình mình

lại nợ một khoản lớn để sang nhà, nên mùa hè năm nay mình không có điều kiện để đi chơi đâu hết. Đã thế, khi Geir Åge nhường lại cho con việc đưa báo trong tháng hè, con vì lười biếng nên có vẻ ngán ngái, bố mẹ lại thưởng con một cách không đúng, sợ con phải dậy quá sớm nên đồng ý để con từ chối việc làm hè đó. Có lẽ con cũng thông cảm với bố mẹ, nên cũng không đòi hỏi gì. Nhưng hôm Nhân đi chơi Thụy Điển về, mang đến khoe với con một số những Spiller mới của Nhân, bố thấy con cảm xem qua rồi nói: "Chả có cái nào hay cả, tôi không thích".

Con ơi, nhìn vào ánh mắt ham thích của con lúc đó, bố thấy rằng đó cũng lại là câu nói dối. Nhưng qua câu nói đó, không những con chỉ nói dối Nhân, mà con còn nói dối cả chính con nữa. Bố biết là con rất thích chơi với chiếc máy Data chủ. Con thích đến mức độ đam mê, đôi khi sao nhãng cả việc học hành, bố mẹ vẫn chưa phải nhắc nhở con thường xuyên đó sao? Còn những cái Spiller mới của Nhân, con chưa chơi thử làm sao con biết được là nó không hay để nói là thích hay không thích? Vậy thì câu nói dối của con phát xuất từ một sự mặc cảm ngấm ngấm. Từ trong thâm tâm con, mặc dầu thông cảm với bố mẹ nhưng chắc không khỏi buồn vì hoàn cảnh túng hốt của gia đình mình, thêm vào đó, khi thấy bạn bè mua sắm đồ chơi bằng những đồng tiền do họ tự làm ra, con cũng phải nhận ra rằng việc con từ chối công việc do Geir Åge nhường cho là sai. Thế nhưng thay vì chân thành sửa lỗi, thì con lại đã phản ứng lại bằng một thái độ ra vẻ như coi thường, rề rề mọi thứ. Suốt cả vụ hè, khi thấy con ra vào tung quần, bố mẹ đã hỏi con có muốn đi chơi đâu thì bố mẹ cố gắng thu xếp cho con đi. Con vẫn chỉ một mực khẳng khái rằng: "Con không thích". Đến bây giờ con lại bảo là con không thích những Spiller của Nhân. Con ơi, là bố mẹ, thấy con phải rơi vào một trạng huống tự dối trá như thế, bố mẹ đau lòng biết bao nhiêu. Bởi vì bố mẹ cũng thấy rõ trách nhiệm của mình trong sự việc ấy.

Con thân yêu, chính bản thân của bố mẹ cũng đã trải qua thuở thiếu thời trong hoàn cảnh

khó khăn, và cũng đã từng phải nuôi dưỡng những mặc cảm nặng nề, nên bố mẹ rất thông cảm với con. Nhưng bố không có đủ khả năng để phân tích vấn đề một cách tường tận, bố chỉ có thể giải thích với con một cách đơn giản như thế này, không biết sẽ giúp con được bao nhiêu trong mục đích giải tỏa những mặc cảm nơi con.

Theo sự hiểu biết ít ỏi của bố, mặc cảm là một trạng thái tâm lý của những người không thấy rõ được giá trị đích thực của chính mình, không xác định được vị trí đúng của mình trong mối tương quan với người khác và từ đó đưa tới một thái độ sống không chính đáng. Người ta phân biệt hai hình thái của sự mặc cảm: mặc cảm tự tôn và mặc cảm tự ti. Người mang mặc cảm tự tôn luôn luôn tự cho mình cao hơn người khác, ý kiến của mình đúng hơn ý kiến của người. Nhìn một cách tổng quát, hình thái tự tôn mặc cảm giống như sự tự ái quá lớn. Ngược lại, người mang mặc cảm tự ti hoàn toàn không có sự tin tưởng nơi mình, không có lập trường trước bất cứ vấn đề gì và vì thế luôn luôn ở trong trạng thái sợ hãi. Hai hình thái gần như là trái ngược ấy của sự mặc cảm nhiều khi lại cùng hiện hữu trong sinh hoạt tâm lý của một con người, và tùy thuộc vào tính khí của từng người mà biểu lộ ra bằng thái độ này hay thái độ khác. Nếu con là người có tính khí nhu hòa, sự mặc cảm sẽ biến con thành một kẻ yếu hèn, nhu nhược. Nhưng nếu con là người có tính khí nóng nảy, sự mặc cảm sẽ biến con thành một kẻ hung hăng, luôn luôn tìm cách tấn công người khác để che đậy những khuyết điểm nơi mình, và trở thành một kẻ xảo quyệt. Hoàn cảnh của chúng ta, những người đang sống nơi

đất khách, lại càng có thêm yếu tố để hình thành mặc cảm. Bố mẹ sẽ cố gắng về phần mình để giúp con giải trừ những mặc cảm ấy, như là tế nhị với con hơn, để ý đến những biến đổi tâm lý trong giai đoạn con đang ở tuổi lớn lên nhiều hơn, tạo điều kiện cho con học hành, vui chơi thoải mái hơn. Nhưng sự giúp đỡ của bố mẹ chỉ là phần rất nhỏ, phần chính yếu phải là do sự nỗ lực của chính con. Con phải làm sao để xây dựng cho mình một kiến thức vững vàng và phong phú, một tâm hồn rộng lượng để biết yêu người, yêu đời. Đó là hai thứ vũ khí hữu hiệu nhất để chế ngự được lòng tự ái mù quáng và những mặc cảm sai lầm. Con đang có cái may mắn được ngồi ở một nhà trường với những tiên nghi vật chất đầy đủ và với phương pháp giáo dục tiến bộ, việc tiếp thu kiến thức không phải là điều khó khăn. Bố mong mỗi con sẽ biết tìm về nguồn cội Đông Phương để con có thể trầm mình trong dòng suối mát của tinh người.

Con thân yêu, vì quê hương chúng ta bị rơi vào tay của một bọn người khát máu, phi nhân, bố mẹ phải đưa con ra đi để con có cơ hội học hành và phát triển. Ở nơi đây, gia đình mình cố thân cố thể, chúng ta chỉ có thể trồng cây vào nghị lực và sự can đảm của chính mình. Bố mẹ nếu đã không làm được một tấm gương sáng để con noi theo, thì cũng sẽ cố gắng để không làm một điều gì khiến cho con phải xấu hổ vì bố mẹ. Bố mẹ mong mỗi con cũng sẽ có một sự cố gắng cần thiết để vượt qua muôn vàn sự khó khăn trước mặt chúng ta.

Bố gửi lời con lòng hy vọng và tin tưởng của bố.

PHẠM TƯỜNG CHI

CHÚC MỪNG

Nhận được hồng thiệp báo tin thành hôn của:

ĐỖ DUY LỘC đẹp duyên cùng **TRẦN THỊ KIM LIÊN**

Hôn lễ cử hành tại Oslo ngày 16. 7. 88.

Thành thật góp vui cùng hai họ Đỗ-Trần và chúc cô dâu-chú rể hạnh phúc trọn đời.

Gđ. Dương Kiên
Gđ. Đào Quang Mỹ

CHUYỆN RUỒI BU

Mới đây Lâm Cẩm tui đọc báo Việt ngữ thấy có tin Tổ chức Giáo dục-Khoa học-Văn hóa Liên Hiệp Quốc UNESCO có quyết định kỷ niệm sinh nhật 100 năm của Hồ Chí Minh vào năm 1990.

Mấy quan bự cầm đầu tổ chức UNESCO coi bỏ ăn bả mác-xít hơi nhiều, cho nên chuyển lấy tiền đóng góp của tư bản đi làm chuyện nâng bi công, sản, khiến cho hết Mỹ rồi tới Anh nòi gân chửi thề...và rút ra khỏi tổ chức.

Bây giờ bỏ hết chuyện mần ăn, quý quan lại moi tới cái xác thúi của giặc Hồ lên đề làm trò khỉ và ngong ngêu chọc quê 60 triệu dân Việt Nam ốm đói, nạn nhân của tên ôn dịch ấy rằng:

1. Hồ là biểu tượng kiệt xuất của sự khăng định quyền dân tộc.
2. Hồ đã góp phần vào cuộc đấu tranh của các dân tộc cho hòa bình, độc lập và tiến bộ dân tộc.
3. Hồ đã có những đóng góp đa dạng trong những lãnh vực văn hóa, giáo dục và nghệ thuật.

Không ngờ quý quan có bằng cấp to, mà kiến thức thì chỉ bằng con kiến, giông như lũ ếch dưới đáy giếng nguï bần sinh cho là thỏm.

Lâm Cẩm tui tuy dốt nhưng cũng có thừa bằng chứng để chứng minh cho bà con thấy là bọn quan ôn UNESCO xạo bô mẹ, lợi dụng danh nghĩa Liên Hiệp Quốc nói quảng nói xiên và làm chuyện...RUỒI BU.

Thư nhất: Hồ và quyền dân tộc

Cái gì là biểu tượng kiệt xuất với kiệt nhập của khăng định quyền dân tộc? Tên giặc Hồ à? Nó chỉ là thũng bần nước. Ở Việt Nam có câu "Chính mi bán nước Chí Minh ơi!" (chính mi đọc lái là Chí Minh) lưu truyền từ lâu, trước năm 75 lần. Hồ ăn phải bả mề thuốc lú của Các Mác, lấy máu của dân tộc để tô cổ bả liêm cho các quan thầy Nga, Tàu hồ hởi! Hồ đã lợi dụng lòng yêu nước của toàn dân để kháng Pháp. Thắng Pháp rồi, Hồ lại đem dân tộc đặt dưới quyền thống trị của Nga-Tàu. Cái này Kim Dung xênh xang của Tiêu Ngạo Giang Hồ kêu là "dịch chủ tái nô" tức là thay đổi chủ và vẫn tiếp tục làm nô lệ thôi!

Thư hai: Hồ và đấu tranh của các dân tộc

Giặc Hồ "góp phần vào cuộc đấu tranh của các dân tộc cho hòa bình, độc lập và tiến bộ dân tộc" cái con mẹ gì đâu? Từ mấy chục năm trước tên gian tặc này đã có âm mưu thôn tính cả Lào và Kampuchia để lập thành cái gọi là "Liên bang Đông dương" đặt dưới sự thống trị của hần và bẽ lú. Sau khi hần ngòm củ ti bọn dân em hần cũng rần thực hiện di chúc đem quân đô hộ Lào, chiếm đóng Kampuchia, chẳng lẽ chuyện này mấy quan ở UNESCO không biết?

Thư ba: Hồ và lãnh vực văn hóa, giáo dục, khoa học

Về vụ này thề nào các quan UNESCO cũng đã châm giải cho tập "Thỏ trong tù" của Hồ chủ tít, ví thỏ "bác" làm trên hồ xi cho nên dân Việt Nam chẳng ai thêm nguï. Có điều đáng nói là nhà tù mà "bác" đem tả oán trong thỏ so với trại cải tạo của chế độ "bác" lập ra, là thiên đường đấy!

"Bác" lúc nào cũng tỏ ra là giỏi chữ nghĩa và sinh văn chương, nhưng xem lại toàn bộ sự nghiệp văn hóa giáo dục của "bác" chỉ thấy những thứ thấp lè tè như "nhà đê", "nhà đài". La đã trên mặt đất thì có "lính thủy đánh bộ" và cao chót vót thì có "máy bay lên thẳng" với "tên lửa" thôi.

Còn cái vụ "trồng cây, trồng người" thì "bác" chỉ có công đi cuôm của ông Không hay dề tú của ông thôi. Người ta nói: "Bách niên chỉ kẻ mạc như thụ nhân" "bác" ăn cắp ý nói là: "Trăm năm trồng người". Các quan UNESCO tưởng bốc thỏm được, ai dề chỉ làm cho "bác" xấu hổ thêm!

LÂM CẨM HOA THỎ HỒ

Sau năm 1975, Lâm Cẩm tui có được nghe một bài thơ của Hồ tác làm khoảng 45-47 khi viếng đến thờ Đức Trần Hưng Đạo. Tên giặc Hồ đã hôn xuộc xưng "tôi tôi", "bác bác" với vị tiên bồi anh hùng và còn có ý so sánh công nghiệp của Đức Thánh Trần và hần, tự cho rằng sự nghiệp của hần vĩ đại hơn vì có tầm mức quốc tế!

Bài thơ phụ sau:

Bác anh hùng tôi cũng anh hùng,
Sau trước cùng nhau giữ núi sông.
Bác đuổi giặc Nguyên thanh kiếm bạc,
Tôi xua quân Pháp ngọn cờ hồng.
Bác đưa dân tộc qua nô lệ,
Tôi dẫn năm châu đến đại đồng.
Bác có khôn thiêng cười một tiếng,
Giùm tôi kháng chiến sớm thành công.

Đọc bài thơ trên Lâm Cẩm lấy làm tức khi bèn "họa" lại một phát. Hay dờ không thành văn để, chỉ được chửi tên giặc nhờ nhước lá thấy thỏa:

MẮNG HỒ TÁC

Tiên tổ anh hùng, mi gian hùng,
Gây nên tang tóc khắp non sông.
Đức Trần giữ nước, vung gươm bạc,
Hồ tặc buôn dân, nhuộm máu hồng.
Công đức thánh nhân sâu tựa biển,
Tội tình gian tặc rộng hơn đồng.
Huênh hoang miêng lưỡi phượng vô đạo,
Cha mẹ sinh mi quả uổng công!

Quý bạn nào có hứng thú xin họa tiếp, Lâm Cẩm rất hoan nghênh.

LÂM CẨM

ĐIÊN

Dối sống tâm linh và tâm thân của con người vốn là một lãnh vực phong phú và bí hiểm mà các giới y khoa, tâm lý học đã dày công nghiên cứu vẫn chỉ đi tới một số kết quả hạn hẹp và tương đối. Ngôn ngữ giàu có của Việt Nam ta đã có thật nhiều từ ngữ để diễn tả những trạng thái tâm thân bình thường hoặc bất thường.

Ngoài từ "Điên" để chỉ những người không may rơi vào những trạng thái xáo trộn để phải bị gài vào những nhà thương tâm thần, kéo dài một kiếp sống thừa bên lề cuộc đời, tiếng Việt còn những từ ngữ khác để chỉ những người bình thường, nhưng trong cuộc sống vì những lý do này khác, đã có những thái độ, hoặc cử chỉ mà người khác xem là lạ lùng.

Nhôm tôi thật không đủ khả năng để tìm hiểu xuất xứ và ý nghĩa của những từ ngữ ấy. Chỉ thấy nó nghe hay hay nên nhắc lại cho vui mà thôi.

Trước hết là chữ "gàn". Tất nhiên "gàn" chưa phải là một căn bệnh khiến con người phải trở thành thân chủ của các ông bác sĩ hay nhà thương điên. Và người bị mang tiếng là "gàn" chưa chắc đã phải là kỳ cục, có khi họ còn tỉnh hơn cả bạn dân thiên hạ nữa. Thí dụ như là cái "gàn" của Nguyễn Khuyến:

Mơ miêng nói ra gàn bất sách
Mềm mõi chén mãi tít cung thang
Nghĩ mình lại gớm cho mình nhĩ
Thế cũng bìa xanh cũng bằng vàng.

Sống giữa thời thế đảo điên, người ta chạy theo tiền tài danh vọng mà nhà thơ lại treo ấn từ quan, về sông đời thanh bạch. Cái khác thường ấy cũng bị miêng đời phê là "gàn" vậy.

Hoặc là cái "điên" hay là cái "ngông" của nhà thơ Tú Xương:

Người bảo ông điên, ông chẳng điên,
Ông thương ông tiếc, hoá ông phiên,
Người yêu, kẻ ghét vì hay chữ,
Đua trong, thắng khinh cũng vị tiên.

Tài năng có thừa, nhưng chỉ vì thất có lỡ vận, bị vây khốn trong cái nghèo túng mà ông Tú Xương trở thành "uống ượng, dở dở".

Từ ngữ "gàn" có lẽ thịnh hành nhất trong thời buổi thất thế của các cụ đồ Nho trước nền Tây học. Nhưng bao lâu trong cuộc đời vẫn còn có những người bất mãn, "sầu vì lòng người, buồn vì tình đời" thì chữ "gàn" vẫn cứ còn đặc dụng như thường. Thời cuộc đổi thay, ngôn ngữ cũng biến đổi theo. Bên cạnh chữ "gàn", người ta thấy xuất hiện nhiều từ ngữ khác, cũng có ý nghĩa tương tự chữ "gàn": "Mát giáy", "tóc", "tóc-kê", "ngông", "dở hơi", "khùng", "tàng-tàng"...Cái khả năng gợi hình của những từ ngữ ấy thật cao độ.

Sau biên cô 1975, cái biên cô đã đưa "khí" về thành", tình cảnh của người Việt Nam ở trong nước cũng như ở hải ngoại có hàng ngàn chuyên dơ khóc dở cuồi. Trong trạng huống ấy, số người bị xem là "gàn", là "mát", là "tàng-tàng", là "dở hơi", là "cam hấp" coi bộ gia tăng một cách trầm trọng.

Nhôm tôi không biết bà con ở trong nước sống dưới sự cai trị của những "đỉnh cao trí tuệ", phải chịu trăm ngàn nỗi đắng cay, cái mức độ khủng hoảng tâm thần lên đến cỡ nào. Nhưng riêng trong cái khối non một triệu lưu lạc ở các nơi, do nhiều nguyên do khác nhau, các hiện tượng được mô tả bởi các hình dung từ nói trên coi bộ cũng không hiếm.

Nhôm tôi có một người bạn đã hơn mười năm rồi định cư ở Mỹ. Sống trong cái xã hội được nhiều người xem như thiên đường ấy, vậy mà cái gì người bạn của Nhôm tôi cũng chê. Chê nhà chọc trời của Mỹ cao quá, nhìn lên gây cả cở, rơi cả mủ. Chê gái Mỹ ô dề kịch cộm, chê đồ ăn Mỹ không ngon, không thơm. Thậm chí người bạn Nhôm tôi còn cho rằng nước mưa ở Mỹ dùng để pha trà Đồ Hủ tử Việt Nam gửi sang làm hồng cả trà.

Thôi thì cái "gàn" của bạn cứ xem như là biểu hiện của một tâm lòng ái quốc cao độ đi, cho nó đẹp. Cuộc sống của chúng ta đang thiếu những cái đẹp quá mà.

Thật vậy, Nhôm tôi cứ phải nghe không biết bao nhiêu là những điều chê bai khác, nhưng không phải là chê cái xứ mình đang nương náu như người bạn của Nhôm, mà là chê lẫn nhau. Nội dung và đối tượng của sự chê bai ấy cũng thay đổi theo tùy thời kỳ. Thoạt đầu người ta chỉ chê nhau là đại, là khó, là khe khắt quá hay bon chen quá. Đến bây giờ người ta bắt đầu chụp cho nhau đủ thứ nhon. Riết rồi đến độ kẻ thù chung là bọn công sản khoai chí, ngòi võ dũi khen rằng: các "kiểu bảo hải ngoại thân mến" sao mà thông minh quá, chẳng cần phải học tập cải tạo gì mà cũng vẫn đi theo đúng bài bản quá cỡ thợ mộc.

Đèn cái nước này thì chả còn có thể dùng những từ nhẹ nhàng như "gàn", "dở người", "cam hấp"... nữa, mà phải dùng cái từ nguyên thủy là "Điên" mới đúng. Bởi vì chỉ có kẻ điên mới làm những điều có hại cho mình và có lợi cho kẻ thù.

Nhưng mà tại sao mà một số người trong chúng ta lại rơi vào tình trạng "giống như điên" như thế nhỉ? hay là cũng chỉ là "giả điên" mà thôi? Mà ngay cả Nhôm tôi khi bàn đến đề tài này liệu có "điên" hay là không?

Chao ôi thế thật thay cho cái đời sống vật vờ.

THĂNG NÔM

Trang bạn đọc

TRANG BẠN ĐỌC là một diễn đàn dành cho mọi bạn đọc Vượt Sóng. Mỗi chúng ta đều có một cái gì để nói lên, có thể chỉ là một tâm sự muốn chia sẻ, có thể là một ý kiến đề xây dựng cộng đồng, đôi khi là một thắc mắc, một chút ưu tư... Vượt Sóng từ nay mở rộng trang giấy mời bạn đọc cùng viết, cùng đọc. Chúng ta không cần làm văn chương nơi đây, chỉ cần đến với nhau, coi mở, trao đổi... thế là đủ, một chút ấy cũng có thể làm vơi đi cái trống rỗng của những ngày xa xứ?

VƯỢT SÓNG

BƯỚC TÂM THỦ KHI ĐỌC BÁO VƯỢT SÓNG

Một người vừa ở đảo đất chân qua Na Uy không đây hai tháng. Nhìn qua quang cảnh và sự sinh hoạt của một số dân Việt chúng ta về việc giáo dục thiếu nhi Việt Nam về cội nguồn tiếng mẹ đẻ. Tôi có cảm nghĩ rằng, có lẽ sau này những con em của chúng ta cũng sẽ có thể chẳng còn biết tiếng Việt nữa, những bậc cha mẹ hay anh chị chúng ta chắc hẳn cũng còn trách nhiệm để giáo dục con em về tiếng mẹ đẻ, phụ đây đó thêm với trường dạy tiếng Việt cho trẻ em; tôi nghĩ rằng, mọi nơi các tỉnh ở đất nước Na Uy trường dạy tiếng Việt cho mầm non đều có. Vậy, xin chúng ta hãy chú trọng đến con em. Vì sao tôi lại cảm nghĩ vậy?

Vừa qua, trong dịp lễ Phật Đản ở Kristiansand, tôi có chứng kiến, những em thiếu nhi Việt Nam chẳng nói tiếng Việt mà chỉ nói toàn tiếng Na Uy thôi, nên tôi lại có nghĩ rằng, lo sợ ngày nào, chúng nó lớn lên sẽ chẳng biết rành tiếng Việt nữa; thế là, thế hệ con em chúng ta sẽ đi về đâu?! Khi lớp chúng ta đã không kể-vậy thì tôi cũng mong rằng- những vị đã có tinh thần giúp đỡ giáo dục các em nhỏ, hãy cố gắng giúp đỡ cho các em nhỏ hiểu tiếng Việt và mong các bậc cha mẹ còn lưu ý cho con em mình. Hôn nữa, những điều cảm nghĩ của tôi nói lên đây, chẳng qua mục đích góp ý để làm sao chúng ta giáo dục các em nhỏ là biết viết tiếng Việt; trước đây, bản thân tôi lúc còn ở đảo cũng dạy trường song ngữ, dạy dỗ các em nhỏ ở đảo, tôi lấy điều đó làm niềm hạnh phúc đời với tôi, mặc dù, tôi chưa đóng góp gì nhiều về đất nước, nhưng tôi cũng lấy việc dạy dỗ các em thiếu nhi Việt Nam là niềm mong ước sau này của tôi, để các em nhỏ thiếu nhi hiểu về cội nguồn đất nước Việt Nam và cho các em hiểu rằng, chúng ta là những kẻ lưu vong, sống nhờ ở đâu xứ người, mà cội nguồn tiếng Việt các em phải hiểu và viết được. Từ khi bước chân lên đảo, tôi đã dạy tôi ngày rồi đảo.

Đặt chân tôi đây, cảm tưởng của tôi để nói lên sự cảm nghĩ về sự giáo dục tiếng Việt cho các

em thiếu nhi mà thôi. Tôi cũng mong các vị có trách nhiệm và bậc cha mẹ lưu ý, đến con em mình nhiều hơn. Đây cũng là lời cảm tạ của tôi, nếu có gì sơ xuất, mong các vị thứ lỗi.

Cũng là một đoàn sinh trong liên đoàn thanh niên Phật tử QUANG ĐỨC sinh hoạt tại trại Sungei-besi Malaysia- ước nguyện của tôi, khi đặt chân tại xứ Na Uy này, muốn cùng cô xây dựng lại đội ngũ thanh niên Phật tử, hoạt động của thanh niên Phật tử là đóng góp cho lợi ích của việc làm phục vụ xã hội trong cộng đồng người Việt đang sống cộng đồng tị nạn tại xứ người. Những lợi ích chung và thiết thực, do những bàn tay của thanh niên Phật tử tham gia tích cực giúp ích cho đồng bào Việt Nam đang sống hải ngoại, mà chúng ta đang sống tha phương, cần dùng trong một đội ngũ, nắm lấy tay nhau để gia công góp ích. Hỡi các bạn thanh thiếu niên! Các bạn đang ngần ngại gì?...Hãy tham gia và hoạt động trong bầu nhiệt huyết tuổi thanh xuân, tham gia những công tác Phật sự, được ích lợi như thế, không những các bạn đã tự chính mình tạo ơn phước cho mình mà còn đã giúp lợi ích cho đồng bào mình đang sống tại đây.

Lại thêm một cảm nghĩ của tôi muốn nói lên đây không ngoài mục đích để kêu gọi và mong mỏi các bạn Phật tử hãy hoài vọng lại mục tiêu và lý tưởng của đạo pháp chính mình và hãy mau tìm đến!...

Khắp các nước trên thế giới, đồng bào Việt Nam chúng ta đã và đang sống- hàng lớp những vị thanh thiếu niên đàn anh đã gây dựng những đội ngũ thanh niên Phật giáo hoạt động giúp ích cho đồng bào chúng ta.

Vậy thế giờ đây, tại xứ Na Uy này, chúng ta hãy bỏ ra những thời gian còn lại mà hãy hăng hái tham gia trong hàng ngũ thanh niên Phật tử, hầu đó cũng là một việc làm giúp ích chính đáng cho bản thân chúng ta mà còn lợi ích chung cho tất cả đồng bào Việt Nam.

Cảm nghĩ của tôi xin được giới hạn tại đây. Tôi viết có gì thái quá mong các vị bỏ qua.

Đoạn bút

TRẦN CAO DUNG
(MINH HƯNG)
Havvei 8c HANES

CHIA BUỒN

Được tin buồn :

Đức Tổng Giám Mục giáo phận Huế
Philipphê NGUYỄN KIM ĐIỀN

là cậu ruột của họa sĩ HỒNG - HÀ đã từ trần đột ngột tại bệnh viện Sài Gòn ngày 08.8.1988, hưởng thọ 67 tuổi.

Chân thành phân ưu cùng bạn Hồng Hà và tang quyến. Nguyên cầu cho hương hồn Đức Cha Philipphê sớm được về với Chúa.

Ban Biên Tập VƯỢT SÓNG

VƯỢT SÓNG

chị em tâm sự

Các em thường mến,

Số báo Vượt Sóng này đến tay các em đúng vào **Mùa Khai Giảng** niên học mới.

Thế là Hè đã qua. Những ngày du lịch ở nước ngoài, những giờ phút rong chơi ngoài trời, những trận đá banh, đạp xe, những cuộc du ngoạn, tắm biển thú vị...đều đã qua. Bây giờ chúng ta trở lại với cuộc sống bình thường, với trường học, với bài vở...

Đầu niên học mới bao giờ cũng vui, phải không các em? Nào vui vì được thấy lại ngôi trường thân yêu, nào vui được gặp lại thầy cô cũ, được gặp lại bạn bè xưa, nhất là vui vì được lên lớp mới.

Trước niên học mới, ắt hẳn chúng ta cũng cần có một **tinh thần mới**. Đó là tinh thần chăm chỉ, cố gắng học hành, tinh thần ngoan ngoãn, lễ phép với thầy cô, hiền hòa với bạn bè cùng lớp, cùng trường, tinh thần tôn trọng kỷ luật học đường...

Tuy nhiên không phải chúng ta chỉ giữ "mới" tinh thần này trong những ngày đầu hay cùng lắm trong một, hai tuần lễ đầu của niên học, nhưng chúng ta phải nuôi dưỡng tinh thần mới này trong suốt cả năm học. Được như vậy,

chắc chắn chúng ta sẽ thành công, gặt hái được nhiều kết quả tốt đẹp để rồi khi năm học chấm dứt, mùa hè khác tôi, chúng ta có quyền hãnh diện rằng mình đã chu toàn được bốn phận, làm tròn được trách nhiệm của một người học trò, của một người con yêu trong gia đình. Chắc chắn khi đó thầy cô và cha mẹ chúng ta sẽ sung sướng vô cùng.

Các em thường mến,

Chẳng cần nói nhiều, hẳn các em của chị đã hiểu rằng tương lai của các em tùy thuộc vào hiện tại, mà hiện tại của các em chỉ duy nhất có một điều, ấy là **học hành**. Chị dám bảo đảm rằng em nào chuyên cần học hành và hạnh kiểm "ngon lành", chắc chắn em đó sẽ có tương lai tốt đẹp về mọi phương diện.

Nhân dịp khai trường, chị chép lại đây một bài thơ trích trong cuốn Tập Đọc của cụ Bùi văn Bảo mà chị nghĩ rằng nội dung thích hợp với hoàn cảnh của một học sinh Việt Nam ở ngoại quốc, nhưng vẫn không quên quê nhà và đồng bào của mình :

Chúng em

Chúng em là búp măng non,
Là chim riu rít dưới vòm trời cao,
Là hoa Xuân tắm nắng đào,
Là hy vọng của đồng bào Việt Nam.
Giờ em chăm học, chăm làm,
Mai sau em sẽ giởi giang giúp đời.
Nước nhà trông đợi, em ơi,
Hãy mau ghi nhớ những lời mẹ khuyên!

Ngoài ra, các em ơi, số' báo này được phát hành cũng vào gần một ngày tết của nhi đồng. Chắc các em của chị đã đoán ra tết gì rồi chứ nhi? Đó là TẾT TRUNG THU.

Niên học mới bao giờ cũng vào đầu mùa Thu. Sau đó chừng một tháng là đến Trung Thu đấy.

Tết này là của riêng...trẻ con, bởi vậy tết này vẫn được tổ' chức thật vui cho hợp với...trẻ con! Ngày xưa còn ở Việt Nam, mỗi lần tết Trung Thu, trẻ con thường được nhiều đồ chơi, nhiều lồng đèn như đèn Kéo quân, đèn Cù, đèn Con cá, Con thỏ, đèn Bướm bướm, đèn Tàu bay...và được tha hồ ăn bánh như bánh dẻo, bánh nướng...đồng thời còn được xem múa lân hoặc dự nhiều cuộc vui khác nữa.

Nay ở ngoại quốc, các đoàn thể người Việt thường tổ' chức tết Trung Thu cho trẻ em. Trong gia đình cha mẹ cũng làm hoặc đặt mua các loại bánh

Trung Thu cho con cái "nếm thử cho biết hương vị quê hương".

Mục đích những việc làm trên của cha mẹ, của các bác, các chú là để các em không quên một tục lệ đẹp của dân tộc mình.

Chị hy vọng rằng các em của chị sẽ tìm được niềm vui khi tham dự những tổ' chức đó nhân dịp tết Trung Thu trong thời gian chúng ta còn tạm phải sống xa quê hương.

Chị kết thúc lá thư tâm tình của chị em mình kỳ này bằng lời cầu chúc chân thành của chị gửi đến từng em thường mến của chị:

-Chúc các em một niên học mới tiến bộ thật nhiều về mặt học vấn lẫn đức hạnh.

-Chúc các em một tết Trung Thu ý nghĩa nhất, tốt đẹp nhất và vui vẻ nhất so với từ xưa đến nay!

Thân ái,
Chị HUYỀN

GIẬN NHAU

Hôm qua bé buồn ghê
-buồn suốt quãng đường về
(cũng chỉ vì nhỏ Cúc,
cái gì nó cũng chê)

Bé có sợi dây chuyền
gấp nó, bé khoe liên
Nó bảo: "Coi chẳng đẹp"
(con nhỏ thật vô duyên)

Rồi hai đứa nghĩ' chơi
gặp nó, bé trề môi
Nó "xì" bé một cái
dài ơi thật là dài.

Hôm nay vào đến lớp
bé nghe tiếng nó cười
chuyện trò cũng nhỏ Hạp
rồi kéo nhau ra ngoài

Bé và Phượng nhảy dây
dưới bóng mát tần cây
miệng nói cười vui vẻ
nhưng sao mắt bé cay!

Giờ chơi chán quá chừng
bé thấy buồn rưng rưng
-ước gì hòa với Cúc
thì thật thích vô cùng-

Đã đến giờ vào học
bé ngồi xích gần Nga
để cách một khoảng trông
xa Cúc thật là xa

Bé thấy trong hộc bàn
gói kẹo và lá thư
Bé mở thư ra đọc
-Ô! nhỏ Cúc muốn hòa-

Bé vội vàng mở cặp
lôi ra một tấm hình
Quay sang Cúc, bé gặp
con nhỏ đang lén nhìn

Bé đưa hình cho Cúc
-chụp sinh nhật vừa qua-
"Hai đứa quê một cục"
Cúc nhìn bé cười xòa

Lại ngồi xích gần nhau
gói kẹo đem chia đều
chẳng buồn nghe cô giảng
giờ học qua thật mau

Buổi chiều tan trường về
thấy con đường đẹp ghê
lòng bé vui phơi phơi
vì hai đứa lại huề.

cổ non

XIN MỜI ! XIN MỜI !

Mục "Cổ Non Sáng Tác" này dành cho mọi người, nhưng đặc biệt dành cho những "Cây Bút Mới", những Bạn Thiếu Nhi muốn tập viết văn, yêu thích viết văn...và cho cả quý vị người lớn, những có tâm hồn trẻ, thương mến thiếu nhi và đồng thời cũng thích viết lai rai.

Xin mời ! Xin mời tham gia đông đủ cho "vui cửa vui nhà" !

Trang Thiếu Nhi Vượt Sóng kêu gọi quý thầy, cô giáo dạy tiếng Việt vui lòng cộng tác bằng cách khuyến khích và hướng dẫn các học trò của mình tập viết những đoạn văn về...đủ mọi đề tài, đồng thời xin gửi về mục "Cổ Non Sáng Tác" này các bài luận văn (bản fotocopy) xuất sắc hàng tháng của các em để Trang T.N. Vượt Sóng được hân hạnh giới thiệu với các bạn khác hầu mọi người cùng thưởng thức. Mong lắm thay và đa tạ trước mỗi thịnh tình !

Chị HUYỀN

NGÀY ĐẦU ĐI HỌC

MÂY HỒNG

Thấm thoát Hè đã qua. Niên học mới sắp bắt đầu. Các anh chị của Duy đang háo hức trông chờ ngày đi học. Duy cũng sẽ đi học, nhưng đây là lần đầu tiên nên em hồi hộp lắm.

Mẹ đã chuẩn bị cho Duy thật kỹ càng. Mẹ tập cho em biết mặc áo, đi giày một mình. Mẹ cũng tập cho Duy biết lo sạch sẽ khi đi vệ sinh. Lúc đầu, Duy làm những công việc này một cách khó khăn, nhưng bây giờ thì em thành thạo lắm rồi.

Nghĩ đến đi học, Duy vừa mong lại vừa lo. Em đã hỏi mẹ rất nhiều điều, chẳng hạn như :

"Cô giáo có thương con không ?" - "Con nói tiếng Việt, cô giáo có hiểu không ?" - "Ở trường, có ai bắt nạt con không ?" v.v...

Biết Duy lo, mẹ thương lắm. Mẹ an ủi :

"Cô giáo rất thương con. Cô không hiểu tiếng Việt, nhưng cô sẽ dạy con tiếng Na Uy. Các bạn cũng sẽ tốt với con."

Nghe mẹ nói vậy, Duy an tâm. Em không còn sợ đi học nữa.

Hôm nay là ngày nhập học. Duy dậy sớm hơn thường lệ. Tối hôm qua, mẹ đã dặn Duy là cứ an tâm ngủ. Mẹ sẽ gọi em dậy đúng giờ. Vậy mà Duy vẫn dậy trước cả các anh chị.

Duy vào nhà tắm rửa mặt, thay quần áo rồi xuống bếp ăn sáng. Thấy Duy đã tắm tãt sạch sẽ, mẹ khen :

"Con út của mẹ hôm nay giỏi quá !

Được mẹ khen, Duy chỉ tũm tũm cười.

Duy vừa ăn, vừa thấp thỏm ngó ra ngoài.
Thấy vậy, mẹ trấn an :

-Còn sớm lắm !

Duy hỏi mẹ :

-Mấy giờ rồi, mẹ ?

Mẹ âu yếm trả lời :

-Mới có 8 giờ. Như vậy là còn lâu mới tới giờ. Con cứ bình tĩnh !

Mặc dù mẹ đã nói vậy, nhưng Duy cũng chỉ ăn được một lát bánh mì và vì mẹ ép mãi, em mới uống hết ly sữa.

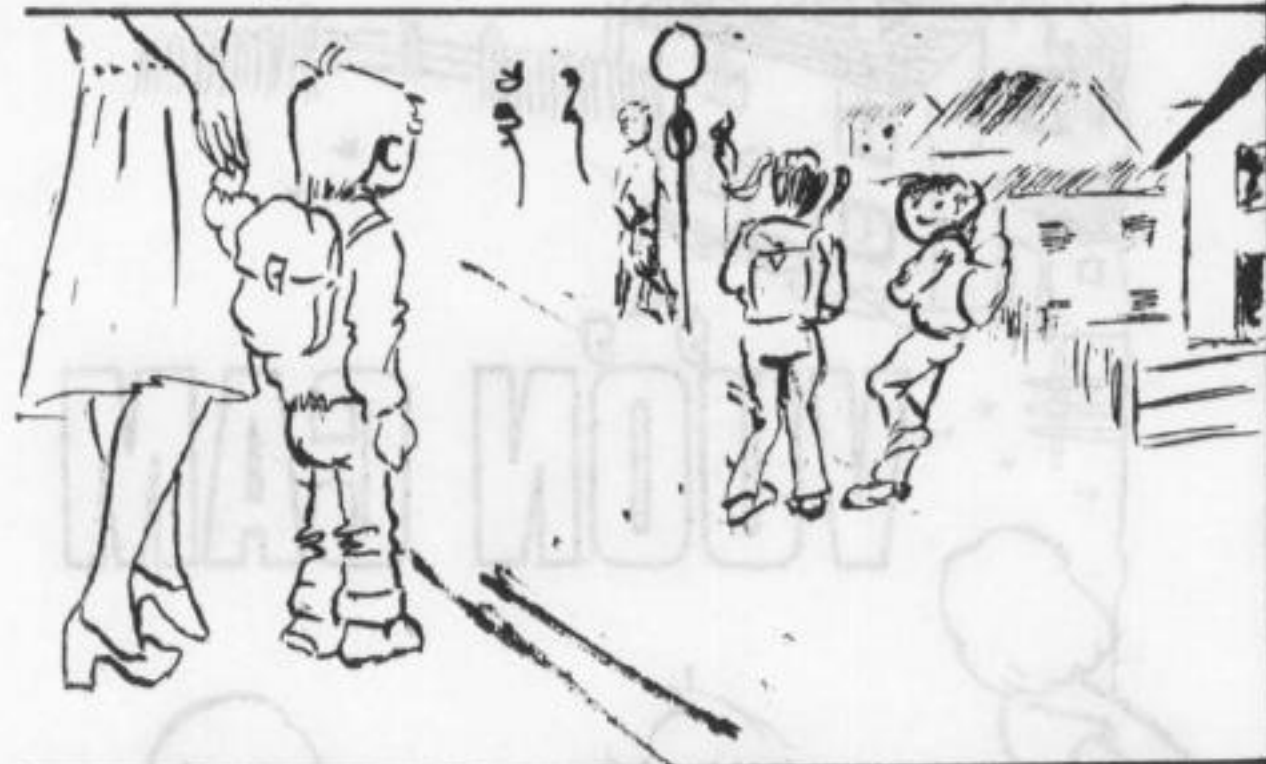
Ăn sáng xong, Duy lo đánh răng sạch sẽ. Mẹ lấy bình nước và hộp bánh, bỏ vào ba lô cho em.

Đến giờ đi học, mẹ đeo ba lô vào vai Duy. Mẹ mỉm cười xoa má em và nói:

-Mới ngày nào, "cún" của mẹ còn bé tí ti. Vậy mà giờ đã đi học đây !

Duy sung sướng ôm chầm lấy mẹ.

Mẹ dắt Duy đi học. Trên đường đến trường cũng có nhiều trẻ khác đi học như Duy, đang nắm tay bố hoặc mẹ.

Ngôi trường của Duy nho nhỏ, xinh xinh. Mái nghiêng nghiêng, lợp ngói. Tường bằng vữa màu nâu, có rất nhiều cửa sổ. Sân trường khá rộng và sạch sẽ. Trên sân vẽ những ô nhảy cò cò hình thang, hình tròn...Nơi góc nọ, có mấy chiếc xích đu. Đắng xa kia là sân đá banh...

Phụ huynh và học sinh đứng chờ ở sân. Những học sinh lớn thì chạy nhảy nô đùa. Trong khi đó, Duy và các em khác trạc tuổi Duy, chắc cũng sẽ học lớp một như em, chỉ quanh quẩn bên cha mẹ.

Chuông reo, ông hiệu trưởng bước ra. ông tươi cười chào mọi người. Sau đó, phụ huynh dắt con em đi vào. Duy nắm lấy tay mẹ. Mẹ nhìn Duy thương cảm. Mẹ vuốt tóc Duy và nắm chặt tay em. Hai mẹ con chậm chậm đi vào. Duy lo lắng hỏi mẹ :

-Mẹ có vào lớp với con không ?

Mẹ cúi nhìn Duy, âu yếm trả lời :

-Có chứ !

Để Duy an lòng, mẹ nói thêm :

-Mẹ sẽ ở lại với con cho đến khi tan học.

Duy mỉm cười, nắm chặt tay mẹ hơn. Em hăng hái tiến vào lớp học...

MÂY HỒNG

ngày khai trường

Những ngày hè qua mau,
Niên học mới bắt đầu.
Nhìn sách, bút, tập, vở...
Lòng em thấy nao nao.

Kìa mái trường thân yêu,
Đông đủ lũ bạn quen,
Sau bao ngày xa vắng,
Đứa nào cũng lớn thêm !

Nơi sân trường rộn rã,
Bao trẻ đùa, cười, la...
Cũng có em bỏ ngổ,
Đứng nép bên mẹ cha.

Bạn bè gặp, cười toe,
Liú lo kể nhau nghe
Bao nhiêu là chuyện lạ
Của những ngày nghỉ hè.

Chuông học kêu vang vang,
Chúng em đứng xếp hàng.
Thầy trò được gặp gỡ,
Ai cũng mừng hơn hờ.

Cô giáo luôn mỉm cười,
Nhìn học trò khẽ nói:
"Chúng con phải học giỏi,
Hơn năm ngoái gấp mười !"

MÂY HỒNG

nửa y như ngày hôm nay. Khi nó bị ướt đồ đạc Nó cảm thấy lạnh lạnh vì gió bên ngoài đang thổi ào ào theo cơn mưa. Nó cứ đứng lặng và ngẫm cơn mưa như trút nước không biết đã bao lâu rồi...

..."Âm âm", tiếng sét đánh lăm. Nó rung mình bưng tỉnh. Ngoài kia, khung trời mùa thu sao mà âm đạm quá! Tiếng gió, tiếng mưa nghe sao mà náo nức! Nó lại rung mình thêm một lần nữa. Nó chẳng tài nào hiểu được tại sao Nó lại rung mình đến những hai lần và tại sao lúc này giữa khi Nó đang

buồn thương và nhớ Việt Nam, ở đây lại đổ mưa giống y như khi Nó mơ về Việt Nam của Nó vậy. Có lẽ Nó phải rung mình hai lần vì cái lạnh của gió, mưa khi Nó bị ướt đồ đạc trong mơ và cái lạnh của tâm hồn khi Nó bị ướt sống tâm tử trong thực tại lúc trời mưa- Nó tỉnh mộng- ở Na Uy.

Gió cứ mãi thét gào trong cơn mưa nơi xứ người để Nó càng buồn hơn lúc

Nó không mơ. Ôi! Chiều mưa mùa thu Nó xa và nhớ quê hương...

LƯU VÂN THỦY
mùa thu 88

.Truyện : BRÅKMAKER GATA

.Tác giả : ASTRID LINDGREN

.Chuyển ngữ : THU Kr'sand

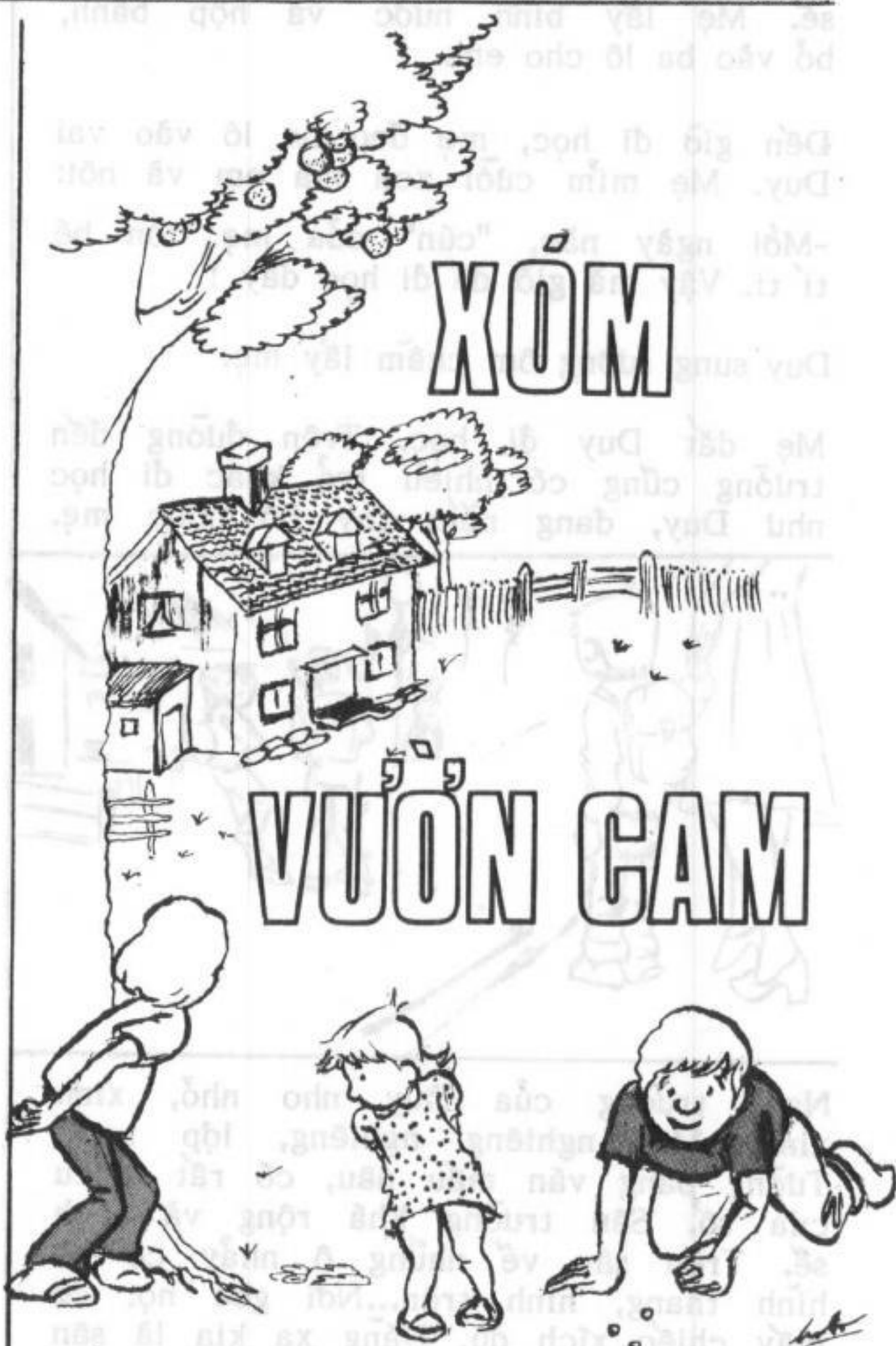
Lời giới thiệu : Astrid Lindgren, sinh năm 1907, văn sĩ Thụy Điển, từng nổi danh với những truyện viết về thiếu nhi, đáng kể nhất là những cuốn Pippi Långstrump, Måsterdetektiven Blomkvist, Lillebror och Karlsson på taket, Rasmus på luffen, Emil i Lönneberga, Bröderna Lejonhjärta, Ronja rövardotter...

Một số tác phẩm của bà đã được dịch sang nhiều tiếng khác và được quay thành phim.

Văn chương của Astrid Lindgren trong sáng, đơn giản đồng thời cũng rất "đẽ thương" và lôi cuốn. Nội dung trong các tác phẩm của nữ văn sĩ này rất gần gũi với những tâm hồn trẻ thơ, không những thế còn chứa đựng một "thế giới thần tiên" của tuổi thơ với những hoa thơm cỏ lạ, với những trò chơi, những khám phá, những cảm nghĩ cùng những rung động chứa đựng ngọt của lứa tuổi hồn nhiên. Ngoài ra cũng không ai có thể phủ nhận được tính cách giáo dục trong các tác phẩm của Astrid Lindgren.

Trang Thiếu Nhi V.S. hân hạnh giới thiệu truyện **XÓM VƯỜN CAM** dưới đây do THU Kr'sand dịch từ truyện **Bråkmaker gata** (bản dịch tiếng Na uy) hầu coi như tiêu biểu cho những nhận xét nêu trên về những tác phẩm của Astrid Lindgren vậy.

TRANG THIẾU NHI VƯỢT SÓNG

*BÉ LOAN QUÁ NGÂY THƠ

Anh của tôi tên Danh, tôi tên Mai và em gái của chúng tôi tên Bé Loan. Bé Loan chỉ mới hơn 3 tuổi. Ba tôi nói rằng trước khi có chúng tôi, căn nhà này luôn luôn yên tĩnh. Nhưng

bây giờ thì ồn ào cả ngày.

Anh tôi sinh trước tôi - và ba tôi nói tiếng động bắt đầu từ lúc đó. Anh Danh đã đủ lớn để đập cái lúc lắc vào thành giường khi ba tôi muốn ngủ trê vào sáng chủ nhật. Và càng ngày Danh càng ồn hơn lên, vì thế ba tôi gọi anh là "Đại Náo", gọi tôi là "Tiểu Náo", nhưng tôi không làm ồn bằng anh Danh. Thỉnh thoảng tôi yên lặng hằng nửa ngày.

Sau đó chúng tôi có thêm một em bé. Đó là Bé Loan. Chúng tôi gọi Loan là "Bé Náo", mặc dầu tôi không biết tại sao. Má tôi gọi chúng tôi bằng tên thật của chúng tôi, nhưng đôi khi má còn gọi tôi là Mi Mai - và anh Danh, bé Loan cũng gọi tôi như vậy.

Chúng tôi ở trong một căn nhà màu vàng tại đường Vườn Cam. Ba tôi nói sở dĩ có tên đường như vậy là vì cả xóm đều trồng cam rất nhiều, nhưng bây giờ thì phải gọi nó là "Xóm Náo" mới hợp lý. Ba bảo :

-Ba nghĩ chúng ta nên đổi tên đường này là đường Náo Động !

Bé Loan luôn luôn tức giận vì bé không lớn bằng anh Danh và tôi. Anh Danh và tôi được phép đi chơi một mình ở khu chợ, nhưng bé Loan thì không được phép. Mỗi thứ bảy anh Danh và tôi ra chợ mua kẹo ăn, nhưng cũng không quên đem về cho bé Loan một ít.

Vào một ngày thứ bảy trời mưa, chúng tôi không ra chợ chơi, nhưng chỉ ra đó để mua kẹo thôi. Trên đường về nhà, chúng tôi vừa đi vừa che dù ăn kẹo. Thật là thú vị ! Trong lúc đó bé Loan không được phép ra ngoài vườn chơi vì trời mưa. Em thấc mắc :

-Tại sao trời mưa vậy ?

-Mưa là để giúp cho cây cối và khoai tây mau lớn, chúng ta mới có mà ăn. Má tôi trả lời thế.

-Tại sao mưa cả ở chợ nữa ? Anh Danh hỏi, có phải mưa để kẹo mau lớn không má ?

Nhưng má tôi chỉ cười.

Buổi tối, khi chúng tôi đã nằm trên giường, anh Danh bảo tôi :

-Mi Mai, khi nào chúng ta về nhà ông bà ngoại, chúng ta không trồng cà rốt ở vườn nữa mà tốt hơn là trồng kẹo nghe !

-Ừ, nếu trời không mưa, chúng ta tưới nước cho nó bằng cái vôi xanh í.

Tôi còn nói là tôi rất vui mỗi khi nghĩ đến cái vôi nước màu xanh của ông bà ngoại ở nhà quê. Cái vôi đó đặt ở trên kệ dưới hăm nhà.

Vào mùa hè, chúng tôi thường về vôi ông bà ngoại. Các bạn có đoán được cái gì bé Loan đã tìm thấy một lần ở nhà ông bà ngoại không ?

Đó là đồng phân bón ở sau chuồng bò ! Ông Đồng làm vườn trộn đất ở vườn cho tốt để cây mau lớn.

-Họ dùng phân bón làm gì vậy ? Bé Loan hỏi và ba tôi trả lời là tất cả cây cối sẽ lớn mau nếu được bón phân.

-Và phải mưa nữa chứ ! Bé Loan nhắc, bởi vì em nhớ rõ má đã nói vậy hôm thứ bảy trời mưa.

-Đúng vậy, Bé Náo !

Sau đó một lúc thì trời mưa thật.

-Ai thấy Bé Náo đâu không ? Ba tôi hỏi.

Nhưng chúng tôi không thấy em từ lâu rồi. Chúng tôi vội đi tìm. Trước hết chúng tôi tìm mọi chỗ trong nhà, tất cả các phòng nhỏ, nhưng không thấy Bé Náo đâu. Ba tôi rất lo sợ vì ba đã hứa với má sẽ trông nom em cẩn thận.

Cuối cùng chúng tôi ra vườn tìm kiếm, nào ở chuồng bò, nào vĩa lúa cùng các chỗ khác. Sau đó chúng tôi chạy ra phía sau chuồng bò - và thật không ngờ : Bé Loan đứng giữa trời mưa và giữa đồng phân bò. Người em ướt như chuột. Ba tôi vội hỏi :

-Bé Náo, con làm gì ở đây ?

Khi đó Bé Loan vừa khóc vừa nói :

-Con sẽ mau lớn và to như anh Danh và chị Mi Mai !

Ba tôi bế Bé Loan vào nhà trong khi anh Danh và tôi khúc khích cười, bởi vì Bé Loan quả thật quá...bé nhỏ !

(Còn tiếp)

THÀNH CUỘI

NGUYỄN HỒNG HÀ

Ngày xưa, có một người
tiểu phu tên là Cuội.
Hàng ngày Cuội vào
rừng đốn củi, đem ra
chợ bán để sinh sống.

Một hôm vào rừng, Cuội thấy một đàn cọp con.
Những con cọp trông thật dễ thương.
Tuy nhiên Cuội nghĩ rằng

những cọp này rồi
đây lớn lên sẽ có
thể giết hại người ta.

Nghĩ rồi Cuội lấy rìu chém luôn bầy cọp con.

Bỗng nổi lên tiếng gầm dữ dội. Cọp mẹ về, thấy đàn con bị
Cuội biết là cọp nạn gần chết, bèn gầm lên đau đớn.
mẹ đã về nên Cuội
vội nấp vào sau
một gốc cây.

Sau đó cọp mẹ tiến đến một
thân cây gần đấy, dùng miệng
bứt một ít lá.

Cọp mẹ lại gần đàn con, lần lượt
đặt những chiếc lá đó lên các
vết thương đang còn rỉ máu
của từng cọp con.

Lạ lùng thay,
các vết thương
liền biến mất và
đàn cọp con lại
vui đùa. Sau đó cọp
mẹ đưa đàn con
đi nơi khác.

Biết là đàn cọp đã đi xa, Cuội
liền ra khỏi chỗ nấp, đào luôn
cả cây lạ đó lên rồi vội vàng
đem về nhà.

Cuội trồng cây lạ đó ở đầu nhà.
Hàng ngày Cuội chăm sóc cây rất kỹ
càng.

Từ đó ở đầu có người đau yếu
hay bị thương, Cuội đem lá cây
đến chữa trị. Ai cũng được
chữa khỏi một
cách lạ lùng.

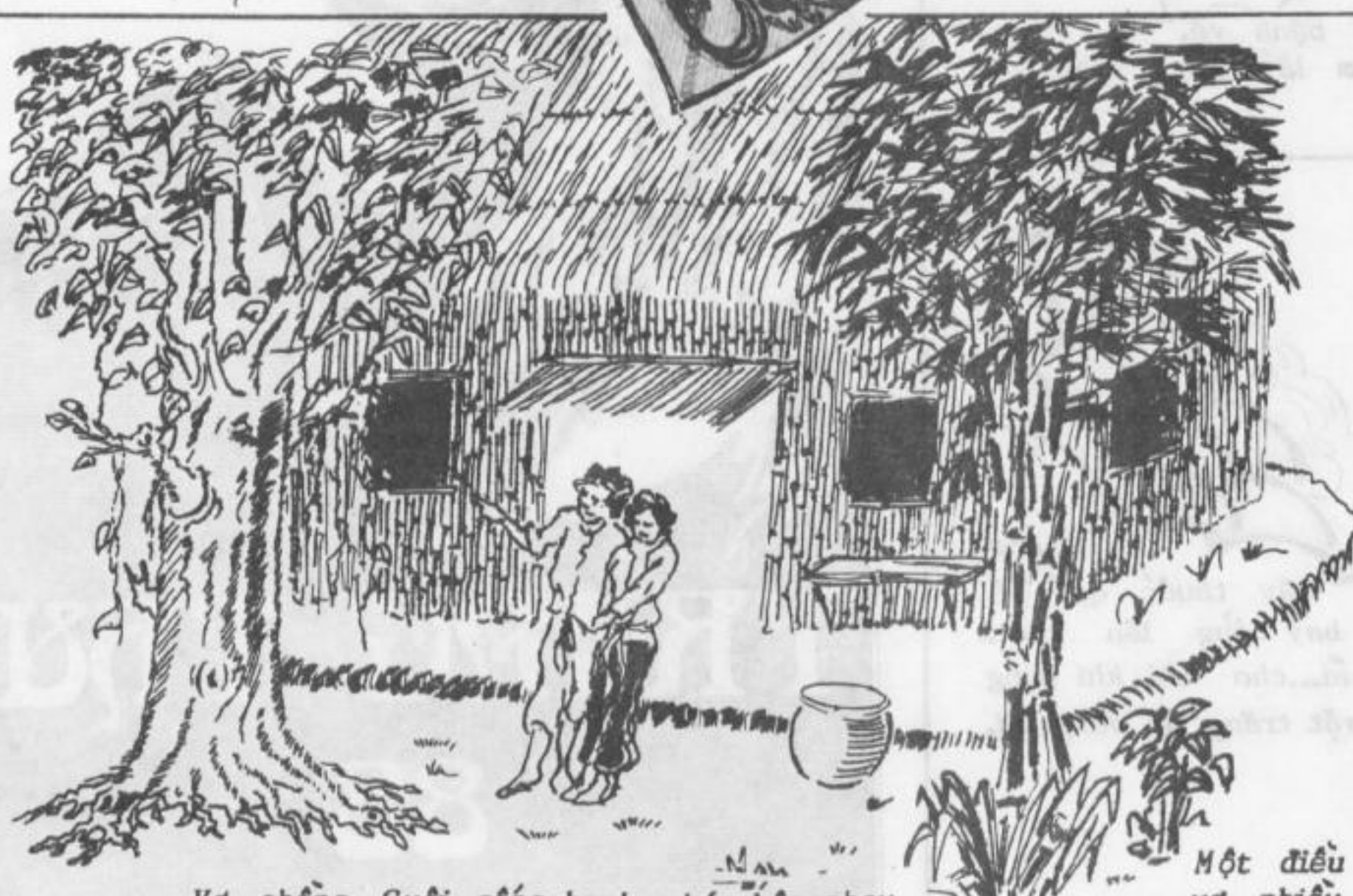

Trong làng nọ, một ông phú hộ
kia có người con gái cũng bị bệnh nặng
mà không một thầy thuốc nào chữa
khỏi được.

Được nhiều người mách bảo, ông
phú hộ cho mời Cuội đến. Nhờ có lá
cây lạ, Cuội đã cứu sống được cô gái.

Để đền ơn Cuội, ông phú hộ thuận gả
con gái của mình cho Cuội.

Vợ chồng Cuội sống hạnh phúc bên nhau.

Một điều rất quan trọng mà Cuội dặn
vợ nhiều lần là không được tiểu tiện
ở gốc cây làm thuốc.

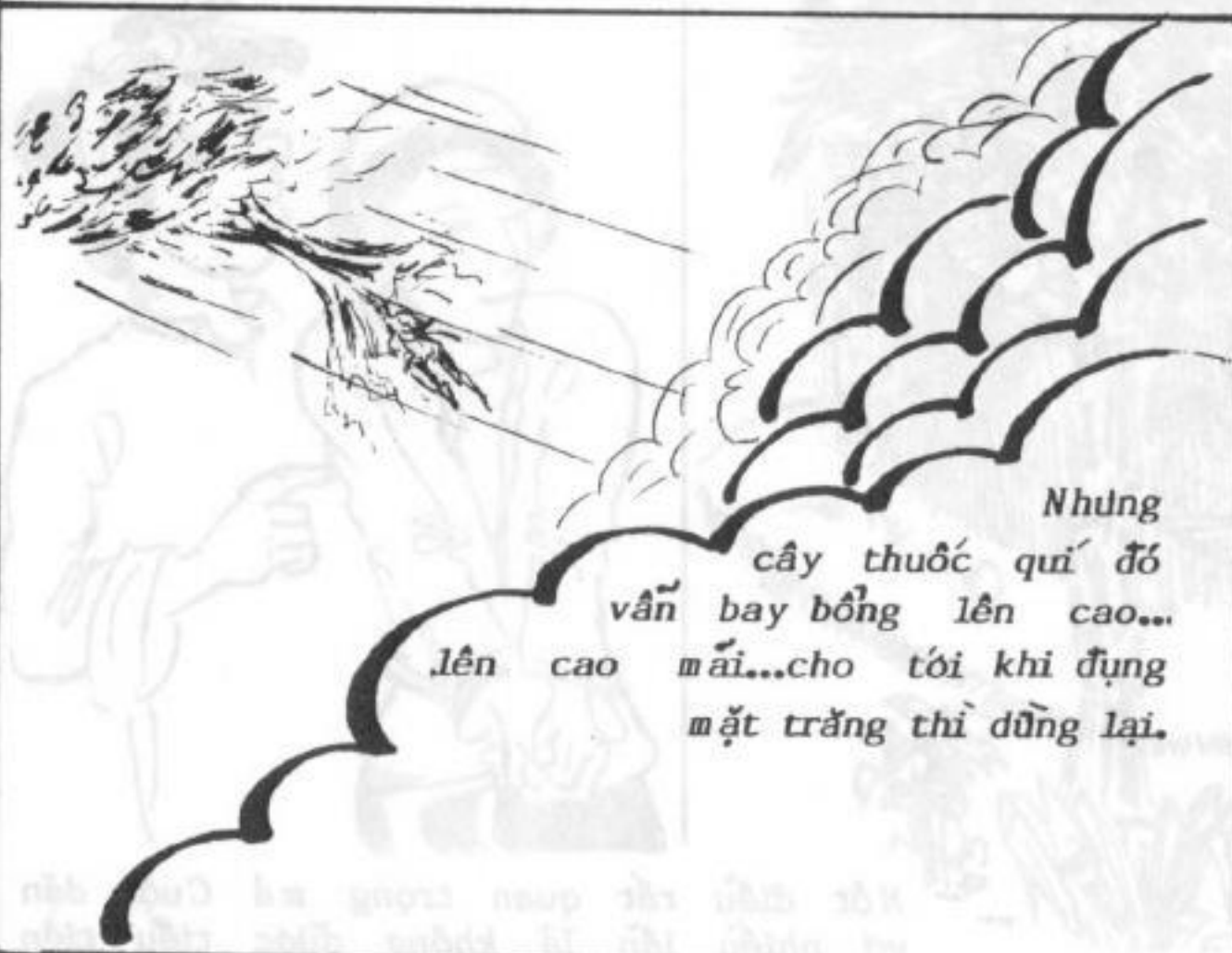

Vốn bản tính của vợ Cuội là hay lơ đãng, nên một hôm vợ Cuội đã quên lời căn dặn của chồng, vô ý tiểu tiện vào gốc cây.

Tức thì cây bật rễ, từ từ bay lên.

Vừa lúc đó Cuội đi chữa bệnh về, thấy vậy vội vàng chạy lại ôm lấy gốc cây, cốt ý níu cây lại.

Nhưng cây thuốc quý đó vẫn bay bổng lên cao... lên cao mãi...cho tới khi đụng mặt trăng thì dừng lại.

Ngày nay cứ đến những đêm trăng sáng, nhất là vào dịp Trung Thu, ở dưới đất nhìn lên, người ta lại thấy trên cung trăng bóng một người ngồi dựa gốc cây.

Đó chính là chú Cuội ngồi mơ về đường thế vậy.

TRUNG THU

88

Nỗi Buồn Của Nó

Thế rồi mùa thu lại đến, lại một thu nữa kể từ ngày Nó sống xa Việt Nam. Nó ngồi buồn lặng lẽ nhìn ra ngoài trời màu tím mây giăng. Phút chốc những kỷ niệm của thời thơ ấu từ miền đất xa xôi quê mẹ ấy chợt hiện về trong tâm trí Nó...

Sắp Trung Thu rồi! Bất cứ nơi đâu Nó cũng gần như nghe và thấy như vậy. Mọi người chen nhau giữa những gian hàng ngoài chợ ở Sài Gòn, có lẽ người ta đang đi sắm sửa một vài thứ chuẩn bị cho đêm Trung Thu phá cỗ. Nó vừa đi lang thang vừa nghĩ thế. Ngang qua một vài gian hàng có trưng hình bánh Trung Thu và cá chép to thiết to, Nó cảm thấy thèm và đói bụng khi nhìn thấy những cái bánh trong tranh vẽ những dây sức hấp dẫn mặc dù Nó biết rằng ba mẹ Nó đã mua rất nhiều bánh trái ở nhà và Nó chẳng làm sao ăn trọn một cái bánh Trung Thu nhân thập cẩm khi ở nhà phá cỗ trong đêm chị Hằng tâm sự cùng chú Cuội. Đang trong khi Nó còn mơ tưởng tới đêm Trung Thu thì một vài đứa bạn gọi giật tên Nó làm Nó giật thót người và ngoài tìm những người bạn Nó. Tuy thế Nó hãy còn tiếc nuối lắm một phút mơ màng đó khi Nó đã gặp bạn và nói chuyện với tụi nó.

Chẳng mấy phút tụi bạn rủ được Nó rời khỏi gian hàng có cái bánh vẽ ấy để đi dạo một vòng quanh phố. Dạo một vòng quanh phố, cái đó thì Nó thích lắm vì có dịp so sánh phim này với phim khác, chỗ này với chỗ nó, đây là một trong những việc tụi nó vẫn thường làm khi tan trường sớm hơn thường lệ một vài tiết học.

Hồi này, chỉ có một mình Nó mơ mơ tưởng tưởng tới đêm Trung Thu chứ con gió thì đã có thêm những nhà khoa học giàu tưởng tượng đang vẽ với thêm về huyền thoại chị Hằng và chú Cuội

cùng với những kinh nghiệm ăn bánh Trung Thu thế nào gọi là ngon của những năm trước của đám bạn cùng chung tâm trạng xôn xang với Nó. Tụi nó cứ mãi mê thao thao bất tuyệt nào là đèn Trung Thu, đèn xua ra sao, đèn nay thế nào...đèn quên cả giờ về nhà. Đến chừng khi nghe mấy giọng oanh vàng của mấy cái bụng đang kêu ồm tỏi, tụi nó mới sực nhớ rằng đã đến lúc dừng lại câu chuyện về đề tài Trung Thu của tụi nó.

Một vài đứa nheo mắt ngó lên trời nắng chang chang để đoán xem mây giờ rồi từ cái đồng hồ thiên nhiên đó, còn riêng Nó thì hồi hoàng khi nhìn thấy đồng hồ của Nó chỉ một giờ trưa. Trời đất! Nó biết nói thế nào đây với ba mẹ Nó ở nhà khi Nó về trễ hơn giờ tan học đến những một tiếng đồng hồ. Biết làm sao hơn, Nó đành chia tay với đám bạn cùng với những khuôn mặt hơi sộ sệt vì lo lắng và vì đói bụng. Rõ đúng Nó và đám bạn lúc này chẳng hoạt bát như hồi nãy, khi tranh giành nhau nói về Trung Thu. Nhưng chưa đâu, tụi nó và Nó còn hẹn tái ngộ chuyện dài vào ngày mai ở lớp nữa đó. Thật là chuyện học trò mà!

Nó lại lang thang ôm cặp trở về nhà như lúc đã lang thang ôm cặp từ trường đi dạo phố. Ấy thay khi cặp chân rã rời và cái bụng cồn cào Nó lại phải chạy vào mẹ hiền gần đó để tránh mưa khi trời trút xuống phố phường một trận mưa đột ngột. Mưa như được thể mỗi lúc một lớn, sấm sét đánh ầm ầm, nước từ mái hiên trút xuống làm Nó phải đứng chịu trận để cho nước mưa tạt ướt quần áo Nó vì có nhiều người nữa cũng đứng ở đó nấp mưa như Nó.

Trời mưa thu sao mà mưa hoài nhỉ?

LƯU VĂN THỦY

Dời vua Hùng Vương thứ sáu, tại làng Phú Đông thuộc bộ Vũ Ninh (tỉnh Bắc Ninh ngày nay), có một đứa bé con đã ba tuổi đầu rồi mà vẫn chưa biết nói, biết đi và cũng chẳng bao giờ cười hay khóc, dân làng ai cũng lấy làm kỳ lạ.

Nhà đòn chiếc nên mỗi khi ra đồng làm ruộng, cha mẹ chú bé phải đặt chú vào một chiếc gống treo trên xà nhà.

Lúc bấy giờ có một lũ giặc rất hung hăng từ phương Bắc tràn xuống đánh phá nước ta. Đi tới đâu chúng đốt phá nhà cửa, giết người cướp của tới đó. Thế giặc rất mạnh, quan quân ta chống cự không lại, vua Hùng Vương lấy làm lo ngại. Nhà vua không biết cách chi để ngăn giặc, bèn truyền lệnh sai sứ giả đi truyền rao khắp nơi để cầu người tài giỏi ra giúp vua dẹp giặc, cứu nước.

Một hôm sứ giả qua làng cất loa kêu gọi. Chú bé nghe tiếng loa liền cười lên một tràng và bảo mẹ mời sứ giả vào nhà cho mình nói chuyện. Bà mẹ thấy con mình bỗng dưng cười nói thì hết sức vui mừng, nhưng cũng rất lo sợ nỗi gọi sứ giả nhà vua vào lại mang họa thì khô. Nhưng cứ thấy cậu con cũng thúc giục mãi, bà mẹ buộc lòng phải chiều con, đành liêu chạy ra mời sứ giả vào nhà.

Thấy sứ giả vào, chú bé liền ngồi hẳn dậy nói rằng:

-Các người về tâu với nhà vua rằng vua chớ nên lo ngại, cứ truyền đúc cho ta một con ngựa sắt, rèn một cây roi sắt và nấu bảy chảo đun cơm, muối ba gánh cà mang đến đây rồi ta sẽ đi dẹp giặc cho!

Sứ giả thấy đứa bé nói năng rành rẽ, chứng chắc như thế cũng lấy làm ngạc nhiên lắm, bèn vội vã phi ngựa về triều tâu lên vua mọi việc. Nhà vua nghe nói nửa tin nửa ngờ, nhưng vì quân giặc đã tiến gần tới kinh đô, vua đành thử làm theo lời đứa trẻ xem sao. Vua

bèn truyền gọi gấp các tay thợ rèn giỏi đến làm việc suốt ngày đêm không ngừng nghỉ.

Vài hôm sau thi công việc hoàn tất. Quan quân bèn đưa các thứ đến nhà chú bé. Chú bé liền ăn ngay một lúc hết cả bảy chảo cơm lớn và ba gánh cà muối. Xong chú đi thẳng xuống bờ sông khom mình xuống uống nước làm cạn cả một khúc sông. Bỗng nhiên chú đứng thẳng lên vờn vai run mình một cái, thì lạ thay, biến thành một người to lớn khác thường. Người ấy nhặt thanh roi sắt, ngược mặt lên trời thét lên một tiếng vang như sấm nổ, rồi nhảy lên mình ngựa giật cương. Ngựa sắt bỗng hí lên một tiếng, phun lửa đỏ lòm, phi như bay ra trận, làm nổi cơn gió lớn, cát bụi bay mịt mù...

Ra đến mặt trận, người ấy phi ngựa xông thẳng vào giặc, vung roi sắt bổ xuống đầu kẻ thù. Quân giặc kinh hãi chạy toán loạn, lớp bị ngựa dẫm, lớp bị roi sắt, thấy chết năm ngón ngang như ra. Một lát sau roi sắt gãy, quân giặc tìm đường chạy thoát thân, người ấy đuổi theo nhô tre bên đường làm khi giới đánh giặc.

Sau khi đuổi đánh lũ giặc xâm lăng không còn một tên nào sống sót, người ấy rong ngựa chạy thẳng đến núi Sóc Sơn rồi cả người ngựa bay lên trời biến mất.

Nhà vua nhờ công ớn, cho lập đền ở chân núi để thờ và sắc phong cho Người Là PHỦ ĐÔNG THIÊN VƯƠNG.

Đố vui có thưởng

CHỊ HUYỀN

Chị Huyền rất vui mừng được gặp lại các em sau một kỳ nghỉ hè dài thoi mái. Các em của chị hẳn cũng rất thích được cắp sách đến trường trở lại, phải không nào?

Về phần ba câu đố vui vừa qua, em nào cũng trả lời đúng hết, mới khó cho "Ban Giám Khảo" chứ, nên một cuộc bốc thăm đã được thực hiện và ba em may mắn có tên trên "bảng vàng" là:

-**Trần Kim Ngọc** (Madlaforen 67-4044 Hafersfjord)

-**Võ Lưu Nguyên** (Sandvollen 5 3058 Solbergmoen)

-**Trần Quốc Gia Đại** (Øvre flatåsvei 51C 7079 Flatåsen)

Câu trả lời đúng cho ba câu hỏi là:

-**Câu 1:** Vị anh hùng trong lịch sử Việt Nam được mệnh danh là "Anh Hùng Tí Hon" là Trần Quốc toản. Trên lá cờ của vị anh hùng này có thêu sáu chữ "Phá Cường Địch Báo Hoảng Ân".

-**Câu 2:** Trong các loại đèn Trung Thu, đèn cử động được là Đèn Kéo Quân.

-**Câu 3:** Tên của một loại cây cổ thụ thường thấy tại các làng xã Việt Nam mà theo truyền cổ tích nước ta cũng có trên cung trăng là CÂY ĐÀ.

Kỳ này các em cũng sẽ có ba câu đố mà trong đó câu 3 là một bức tranh trong đó các em sẽ phải tìm các hình vẽ bắt đầu bằng chữ T (cả TR và TH). Em nào càng tìm được nhiều bao nhiêu thì càng hy vọng trúng giải bấy nhiêu.

-**Câu 1:** Ở Gia Định có Lăng Đức Tả Quân, thường gọi là Lăng Ông. Tên thật Đức Tả Quân là gì?

-**Câu 2:** Kể tên ba ngọn núi tại miền Nam Việt Nam.

-**Câu 3:** Tìm hình vẽ có tên bắt đầu bằng âm T, Tr, Th trong bức tranh dưới đây:

Cảnh trung thu tại tỉnh Thừa Thiên

Những Mảnh Trăng Thu

NHẬT TIẾN

Có hai lý do để gia đình Ông Bả Thái nhận bảo trợ cho thằng Quang. Một là từ hồi bảy mươi lăm qua đây, ông bả đã chịu ơn của Hội Nhà Thờ rất nhiều, vì thế khi được ngỏ lời bảo lãnh cho một đứa nhỏ không thân nhân, cả hai người đều đồng ý ngay. Lý do thứ hai cũng không kém phần quan trọng, đó là gia đình này có hai đứa bé, thằng Phú mười bốn và con Lan lên chín. Một đứa thì khả năng tiếng Việt còn lỏm bõm được đôi câu, còn đứa kia thì gần như mù tịt, mặc dù nghe bố mẹ nói, chúng nó vẫn hiểu, dĩ nhiên là chỉ hiểu những câu đối thoại bình thường. Tình trạng này kéo dài thì nguy hiểm quá. Cho nên Ông Bả Thái nhận ngay với nhà thờ việc bảo lãnh một đứa con trai. Thằng Quang đã được chọn trong một danh sách dài thông: lý do chỉ giản dị có mỗi một điểm là nó ở tuổi mười lăm. Mười lăm tuổi mà mới rời Việt Nam chưa tới hai năm, tất nhiên tiếng Việt của nó phải rành. Nó sẽ sống chung với lũ trẻ trong nhà, may ra cứu vãn được cái tình thế ngôn ngữ Việt của chúng nó căng ngày càng trở nên tồi tệ đi.

Hôm đón Quang ở phi trường, cả nhà đều hải lỏng ngay. Mặt mũi Quang không đến nỗi tệ. Nó có vẻ dễ dặt chứ không nhút nhát, cặp mắt to và trong sáng chứ không lác liến, trợn chùng, trợn chùng. Chỉ có nước da của nó là xấu xí. Vừa đen vừa xám. Ông Thái giải thích nhỏ bên tai vợ:

-Mọi ở đảo qua, ai cũng thế. Năng gió ngoài biển mà.

Bả Thái giờ vòng tay ra đón nó ở ngay cửa ra của chuyên phi cơ đến từ phương xa. Quang cũng giờ tay ra quàng lên hai bờ vai của bả mặc dù nó thấy kỳ kỳ. Cái cảnh hai bên lạ hoắc mà biểu lộ tình cảm thân thiết, coi nó khó lắm sao. Rồi bả Thái dẫn Quang lại chỗ thằng Phú, con Lan đang đứng với cặp mắt mở to vì tò mò. Lan thì chỉ biết trố mắt ra nhìn. Hình như nó cảm thấy lúc này mà cất lời bằng tiếng Mỹ thì có sự gì bất ổn. Còn Phú thì nói tiếng Việt giọng khó khăn:

-Chào anh! Chúng tôi rất vui lòng gặp anh.

Quang nghe rồi cũng thấy bất ổn thế này. Tiếng Việt đâu có nói thế! Nhưng anh đáp lời thằng Phú mà rồi óc cứ tit mít lại. Rút cục thì nó chỉ còn biết nỉm cười. Cuộc gặp gỡ mà cả ai bên chán bị, sắp xếp, tính toán từ hằng tháng trước, rút cục chỉ diễn tiến vốn vẹn có thế. Rồi cả gia đình kéo nhau ra xe. Ông Bả Thái ngồi phía trước. Bểng ghé sau dành cho ba đứa. Quang được ngồi giữa. Phú một bên, Lan một bên. Sự sắp xếp có nhĩa ý của bả Thái chỉ là khổ sở cho cả ba đứa. Con Lan cất lời nói một câu tiếng Mỹ gì đó bị bả Thái suýt nên ngồi ngay đó. Thằng Phú bên cạnh thì cứ nhúc nhích cái mồm và nhấp nhòm cái dít hoai, hình như nó định nói chuyện gì đó với thằng Quang nhưng loay hoay sắp xếp câu văn mãi trong đầu không xong, nên chưa dám nói ra. Quang thì như bị bó cứng trong một cái khuôn vô hình. Nó thấy ngứa ở cổ, ngứa ở lưng, nhưng cứ

ngồi im thin thít không dám của quây. Mả khổ nổi, càng nhìn gãi nó càng thấy ngứa thêm. Thật là khổ sở, nhưng nó cảm thấy nếu mình giờ tay lên gãi sồn sột ngay ở trong cái xe mới toanh sang trọng này thì có điều gì như không được tốt đẹp lắm. Vì thế nó cứ chịu đựng. Bây giờ nó mới thấy thêm, thấy nhớ cái bầu không khí nhồn nhơ trong trại tị nạn. Cái gì ở đó cũng nghèo, cũng thiếu thốn, nhưng sao thoải mái thế. Giữa trưa nắng mà bản quần sã lỏn, cởi trần trũng trực ra đánh bi ở sau những lỗ lều, hay chạy đuổi nhau trên bãi cát, đến chiều mát tới giờ được tắm biển, cả lũ kéo nhau ra nhảy ồm xuống, vũng vầy trong nước, còn gì sướng bằng. Tối đến, cả bọn kéo nhau lên ngôi dựa vào vách sau cửa nhà thờ để nói chuyện om sòm. Chán chê thì chui vào lớp ghế gỗ ở bên trong nhà thờ, quay ra ngủ. Có hôm thì chúng nó ngủ bên hông của bệnh xá hay trên bực cao của dãy văn phòng ban đại diện, cũng có hôm rằm ba đứa ngủ quên ngay cả trên bãi cát, dưới rặng phi lao ngoài bãi biển nữa. Đã có một thời gian dài, mọi người trong trại quên bằng ngay sự hiện diện của chúng nó hay nói đúng ra, quên bằng thân phận của chúng nó là những đứa trẻ không thân nhân. Có lẽ vì đời sống ở đây thiếu thốn quá nên ai cũng chỉ lo lấy riêng cho phần mình. Cũng có thể vì hằng ngày, có những ghe mới nhập trại, hoàn cảnh của họ ghe gớm quá, kẻ bị thương tích, người bị quăng xác xuống biển, ghe này mất tích năm bảy người, ghe kia chỉ sống sót có vài ba người, chuyện nào cũng đầy chuyện thương tâm, đầy chi tiết khủng khiếp, như thế đâu còn ai đủ xúc động để mà nghĩ đến những đứa trẻ vất vưởng, lang thang, sống như bầy chuộc trong vòng đai của một cái trại vốn đã đầy nhóc những người này. Nhưng tình hình cứ mỗi ngày một cải thiện dần đi. Trung tâm nhận trẻ không thân nhân được dựng lên. Lũ nhỏ được tập trung lại, có người săn sóc, nấu nướng cho, bữa ăn vì thế không còn cảnh no đói thất thường, đêm tối không còn đứa nào phải ngủ đường, ngủ chợ. Ấy vậy mà nhiều đứa vẫn khoái chui lỗ rào để chuồn ra ngoài chạy nhảy nhồn nhơ. Trong số đó có cả thằng Quang. Thằng Quang cầm đầu một nhóm bốn đứa.

Cả bọn sần sần tuổi như nhau. Một đứa chết trọn gia đình ngay giữa biển cả. Một đứa đi với mẹ và chị cũng một con em gái. Mẹ chết vì kiệt sức. Chị bị bắt cóc đem đi biệt tích. Thắng nhỏ mới lên mười hai phải lãnh trách nhiệm trông nom đứa em gái mới lên sáu. Thắng Quang tuy thế còn là may. Bỏ nó hãy còn nằm ở trại cải tạo. Mẹ nó còn sống nhưng ở lại Việt Nam. Bã gửi nó đi, theo gia đình một người quen. Khi nhập trại, ai rí tai khôn khéo kiêu gì đó, nói rằng đeo một đứa không có họ hăng gì cả thì sẽ khó đi định cư. Thế là Quang bị khai tách ra một "form" riêng biệt. Trước thì chỉ còn là hình thức trên giấy tờ. Sau mọi người quên nó thật. Nó nghiêm nhiên chấp nhận hoàn cảnh bơ vơ và nhập bầy với một lũ lóc nhóc vất vưởng, mỗi đứa một trường hợp, mỗi đứa một hoàn cảnh, trường hợp nào thì cũng bị thương như nhau cả.

Bọn thắng Quang hay dẫn đám ở bên hông nhà thờ. Nhóm bốn đứa đeo dính lấy Quang vì nhiều lý do. Trước hết là nó lớn hơn cả bọn, nhanh nhẹn, tháo vát, và nó nhập trại lâu hơn cả lũ nên ngổ ngách, xó xỉnh nào ở đây nó cũng đều thông thuộc hết. Sau nữa là thằng Quang là một đứa có lòng. Nó thương nó, nó thương cả bọn bạn bè cùng cảnh ngộ. Nhất là thằng Hiếu với con Hạnh. Hạnh lên sáu nhưng người ốm tong teo, mặt mũi vêu vao như kẻ thiếu thốn đủ thứ kinh niên. Cái thiếu thốn nhất là bàn tay sần sốc của mẹ và chị. Trong một sớm một chiều, nó mất cả hai thứ ấy nên người trông thất thần hẳn ra. Trước nó còn khóc đòi gặp mẹ, gặp chị. Sau thì nó biết thân, chỉ đeo dính lấy thằng anh, bắt thằng anh bế vẹo cả xương sườn. Hiếu thương nó lắm, nên dù ham chơi cách mấy cũng tha theo con nhỏ đi cùng. Xin ở đâu được cục kẹo nào, Hiếu cũng dành cho em trước. Có hai cục kẹo thì mới đến phần nó, mà ngay khi có hai cục kẹo, nhiều lúc Hiếu cũng nhường phần này cho thằng Quang. Nó muốn lấy lòng thằng Quang vì trong đám đông hỗn độn ở đây, Quang là chỗ dựa gần gũi nhất của nó. May cho nó là Quang tốt bụng. Nó quan tâm đến con Hạnh chỉ thua có thằng Hiếu mà thôi. Có những buổi tối, Hiếu không thấy Quang đâu. Nhưng lúc gặp lại thì thế

nào trên tay Quang cũng có một món gì đó có thể là một túi nylon đựng chè hay một khoanh bánh gối trong một mảnh lá khô. Quang trao những thứ đó cho con Hạnh. Hạnh buồn ngủ cách mấy cũng tỉnh như sáo sậu ngay vì con bé thích ăn ngọt. Chè là món ước mơ

của tất cả mọi người lúc còn lênh đênh trên biển cả. Tôi được bên bờ rồi, ai có tiền cũng mua chè, nấu chè, mời nhau ăn chè. Phải vài ba tháng như thế thì mới lại sức. Đó là kể

(Xem tiếp trang 56)

Linh Hồn Của Nàng

Ngày mới lớn, tôi chim con rời tổ,
Vung cánh non đo khoảng cách trời cao,
Giường vút tổ toan gặp những vì sao
Giọng thỏm sữa thét thị uy sấm sét.

Ngày mới lớn, tôi cánh buồm cả quyết,
Thách đại dương cứ phẫn nộ cuồng phong,
Tôi cả tin trần áp những sóng thần.
Nên kiêu hãnh sớm xa rời cánh mẹ.
Xa lũy tre xanh ngăn đôi lặng lẽ,
Bao bọc tình người! ruộng lúa ruộng khoai,
Xa cảnh nhà quê: gái cây trai cây,
Không son phấn thất thà như hoa dại.
Tôi nghiệp lữ cau gây nhẩn nại,
Suốt đời che chở đám trâu không.
Tôi bỏ quê không giây phút chạnh lòng,
Tôi hời hợt NẮNG CHIỀU ÔM VAI MẸ...

Ngày mới đến khu rừng tuyết lạ,
Nhuộm áo lông, sửa giọng nói môi cười.
Tôi dối quanh thuở thơ ấu năm nôi,
Tôi ém nhem quê mẹ nghèo khô hạnh

Mưa...

nắng....

vong trời,

Sóng đời diễm trắng,
Mắt kiêu hãnh đã lưng trông chán nản,
Chợt hiểu mình thân phận mồ côi,
Chợt hiểu mình đang cúi nhận thương rơi,
Buồn thảm.
Mộng...

thực....

đánh ngựa tay hưng lãnh.

Mưa thương rơi, thương rơi, thương rơi.

"Xin cảm ờn" mặt cúi bẽn lẽn cười.

MÔI, MẮT, LƯỚI luân phiên CAY, ĐẮNG, MẶN.
TÔI CẢM NHẬN ĐƯỢC LINH HỒN CỦA NẮNG
CHIỀU XA XỨ DẠI DỘT ĐÁ CỎI THƯỜNG.

NGUYỄN KHÁNG

BUỒN TÊN LẠI CƯỜI

* CHUYỆN LẮM CẨM VỀ ...

NÓI LÁO - NÓI THẬT

LANG TRỌC

Kỳ này Vượt Sông dành nguyên con cho các đáng nhi đồng, vậy thì đang lễ Lang Trọc phải viết tựa đề là "HÃY DÂY TRE EM THÀNH THẬT".

Ngay từ tấm bé Lang Trọc sống trong một gia đình rất ư là nghiêm khắc và nghiêm nhặt. Lang Trọc từng sợ ông bà, bà cô hoặc ông chú còn hơn là sợ...Việc cộng nữa đây.

Lang Trọc còn nhớ hồi mới 4-5 tuổi chỉ đó, ông bố Lang Trọc có mua cho Lang Trọc một sợi giây chuyền có lẽ bằng đồng để đeo tượng Phật nói cổ để được phú hộ ăn chơi chóng lớn vì hồi bé Lang Trọc cứ bệnh tật rề rề hoài. Lang Trọc ở với mẹ và em tại nhà ông bà nội nơi một làng quê gọi tên là Tuần cách thành phố Huế đâu mấy chục cây số. Một căn nhà tranh nghèo nàn giữa mấy ngọn đồi trông chẻ. Còn ông thân Lang Trọc thì làm một công chức tâm thương, tại Huế, ở xa nhà, thỉnh thoảng cuối tuần mới đạp xe đạp về thăm nhà. Một hôm vô ý Lang Trọc để sợi giây chuyền vướng vào cạnh bàn nên bị đứt, rất sợ ông thân là mắng vì tội vô ý của mình. Đi tìm Bà Nội vẫn kể. Bà Nội bầy rằng hãy nói với ông thân rằng giây chuyền và tượng Phật bị rơi mất trong một chuyện đi tắm giếng. Lang Trọc y kế Bà Nội mà thi hành, nhưng một hôm tình cờ ông thân Lang Trọc lại thấy cái vật-mất-tiền đó nằm trên hên trong học tủ. Thế là Lang Trọc phải thật thà khai báo ngay tức khắc. Nghe xong, ông thân bắt Lang Trọc nằm sấp trên tấm phản bằng gỗ mít, tụt quần xuống khỏi đít rồi lấy cái roi mây quất vào đít Lang Trọc đúng năm cái đau điếng cả người. Bị đánh đòn đau nhưng mà vẫn không dám khóc, vì nếu khóc sẽ bị quất thêm nữa. Vừa đánh ông thân vừa dây rằng: "Cậu đánh con không phải vì con vô ý làm đứt sợi giây chuyền, mà vì tội nói láo. Có sao nói vậy, không có chi mà phải nói láo hết. Con phải luôn luôn nói thật. Nếu lần sau tái phạm sẽ bị quất 10 roi".

Những lần quất roi mây nghiêng vào thớ thịt non cùng với những lời dạy dỗ đó đi vào tiềm thức Lang Trọc và cứ sống mãi trong lòng Lang Trọc giống như Hồ Chí Minh sống mãi trong...quần của bọn Việt cộng chúng nó vậy.

Chuyện nói láo-nói thật suốt đời cứ ám ảnh và gần bó với Lang Trọc. Lúc bé Lang Trọc được dây dợ phải nói thật đã đành, đến khi lớn lên lấy vợ Lang Trọc cũng khám phá ra rằng muốn được vợ nể nang thì cũng phải biết nói thật nữa. Một vài lần Lang Trọc nói láo, bị vợ hoặc bất

qua tang hoặc bị vợ khám phá ra sự thật thì thời gian ngắn sau đó, Lang Trọc bị ể cả người và cam thây uy thế người chồng bị mất đi rất nhiều.

Thế nhưng Lang Trọc đã chứng kiến một số chuyện có thể gọi là treo căng ngồng, những chuyện nhan nhản xảy ra trong cuộc sống thường nhật của hầu hết mọi người. Thí dụ như Lang Trọc quen một gia đình đó gồm hai vợ chồng với một cháu bé gái, một hôm bé đi xem chiếu bóng với bạn mà không xin phép mẹ, về nhà khai rằng ra thu viện đọc sách. Khi sự thật vỡ lở, bé bị mẹ quạt cho một trận tơi bời hoa lá vì tội nói láo gia đình. Thế nhưng người mẹ lại dây bé nói dối với kẻ khác. Số là một bạn đó bỏ dở thời gian nghỉ bù của mình đến một nơi khác làm việc thêm kiếm chút tiền túi, ai đến nhà kiếm bỏ, bé đáp tình bòn: "Dạ ba con đi du lịch". Du lịch làm sao được khi cả mẹ và bé còn ở nhà số số ra đây. Thế mà vẫn nói được. Một trường hợp khác, Lang Trọc có việc hẹn một người bạn tổ chức một buổi họp mặt. Đến giờ hẹn không thấy bạn tới bên phải đến nhà tìm, đứa con đáp: "Ba con nhức đầu ngủ rồi". Vào tận phòng kiểm thì chàng mặc quần áo chỉnh tề ngồi thư trên mếp giường. Rồi, trong quá khứ Lang Trọc cũng từng nghe từng thấy những vị tại to mắt lớn nằm giường may quốc gia đã lao khoét lửa đôi nhân dân Việt Nam như thế nào.

Nhiều lúc Lang Trọc nghĩ quần, có lẽ từ hồi bé những người đó đã từng được dây dợ hay khuyến khích nói láo nên đến khi khôn lớn lên ra ngoài xã hội cho rằng việc nói láo như là chuyện đương nhiên, như chuyện ăn cơm bữa- có chi mà thắc mắc. Và chỉ có kẻ ngu là nói thật thôi. Lang Trọc cũng có một số bạn bè, rất nhiều người tỏ vẻ nghi ngờ lời nói thật của Lang Trọc, lắm nhiều khi bùng tức anh ách mà không muốn cãi. Cái vô lễ vì những người đó vốn hay nói láo quen rồi, tưởng ai cũng như họ vậy. Hơn nữa họ còn không tin ngay chính họ nữa thì làm sao họ tin được người khác: cái đau đớn nó nằm ở chỗ đó.

Lang Trọc nghĩ rằng cái thời kỳ lao khoét lửa bịp lẫn nhau đã qua rồi. Không những không hay ho gì trong chuyện nói láo mà còn là một sự xấu hổ, một việc làm thiếu tự trọng có thể có rất nhiều di hại cho bản thân và cho gia đình cũng như cho xã hội. Thiếu tự trọng vì chính mình biết mình đã làm điều sai quấy. Xấu hổ vì nếu bị kẻ khác khám phá ra sự thật, từ đó tất cả cái gì mình nói ra đều bị nghi ngờ và

xét lại hết.

Lang Trọc ước ao và hy vọng một ngày quê hương Việt Nam yêu dấu sẽ được giải phóng để xây dựng lại một đời sống tươi đẹp hơn cho bố con và niềm ước ao quang phục đất nước đó chỉ còn được đặt tin cậy vào lớp trẻ, thế hệ con cháu Lang Trọc mà thôi.

Lớp đàn anh Lang Trọc, lớp thế hệ của Lang Trọc là những kẻ từng bị Pháp bị Mỹ đồ hộ, quen hành xử theo lối xảo quyết để có lợi cho bản thân cho nên đã hơn một lần góp phần không ít trong công việc phá hoại đất nước Việt Nam để cho bọn cộng sản Việt Nam tham tàn thống trị. Đầu óc Lang Trọc đã có sạn mắt rồi!

Tuổi trẻ với đầu óc trong sáng, cõi mở, hy sinh và thành thật sẽ đứng ra nhận lãnh trách nhiệm

giải phóng và xây dựng tổ quốc. Hãy chuẩn bị ngay từ bây giờ nếu không thì quá muộn. Bởi vì tình đời trả lao khoét một khi đã mọc rễ đâm chồi ra rồi thì khó bứng đi lắm. Lang Trọc đã từng dối dân, dối lương tâm, lừa vợ con, lừa thầy phản bạn vì tính đời trả lừa lọc của mình, viết những giòng chữ này như một sự ăn năn hối cải. Đã quá trễ. Chỉ còn trông mong vào thế hệ đi sau được rèn luyện un đúc bởi tinh thần xây dựng và giữ mãi sự tín nhiệm.

Xin những ai còn lưu tâm đến đất nước, đến thế hệ mai sau, hãy dạy cho trẻ em đức tính thành thật.

Hãy nói thật. Xin đừng nói dối.

LANG TRỌC

THƠ... THÂN

Bản tự khai của một em bé ở VIỆT NAM

Do LÊ NGÔNG NGHÊNH "chớp" được.

Kính thưa Bác, Đảng, Nhân Dân,
Cháu tên là Tí, tuổi gần mười hai.
Ngày xưa "Cách Mạng" chưa vào,
Gia đình của cháu như bao nhiêu người:
Cổ cơm, thịt, cá, rau tươi...
Một ngày ba bữa, đã đời ăn no!
Bố là Hạ sĩ Tàu Bò,
Mẹ thời đi bán xôi vò, chè sen.
Trong nhà có 8 anh em,
Thầy đều đi học, sách đèn đua tranh.
Thầy cô, bạn hữu chung quanh
Người nào cũng tốt, hiền lành, dễ thương.
Tuổi thơ của cháu ngát hương,
Tương lai hứa hẹn nhiều đường tiến thân...

Nhưng "Giải phóng" bỗng đâu nhào tới.
Lúc ban đầu, để sợ là vui!
Cháu gia nhập đảng Thiếu Nhi,
5 điều bác dạy, cháu thi thi đua:
Một là tố: Mẹ cha phản động.
Hai đặt điều: Thầy chống bác Hồ.
Ba về đập đổ bàn thờ.
Bốn chuyên thù hận, trở cờ, gian manh.
Năm nhất trí: Dân lành uống máu.
Đặt chỉ tiêu làm "cháu bác Hồ"!
Cuộc đời của cháu "tam vô":
Không nhà, không Tổ, Chúa Bà cũng không!

Cháu dăng bác, sợi lông không tiếc!
Tuổi hoa niên chỉ biết A-K!
Đứa nào bắt mẫn đảng ta,
Bác truyền: "Cứ đánh thầy bà nó luôn!"

Cháu lao động thường hơn tiêu chuẩn,
Bụng đói meo, làm vẫn như điên.
Qua bao năm tháng triển miên,
Đảng dành cho cháu ưu tiên: Khoai, mì.

Trong tim cháu, chỉ ghi hình bác:
Miệng bác cười toang toác mà oai,
Đi đâu cháu cũng khoe hoài:
"Bác như Rồng Lộn, râu dài mọc quanh!"

Cháu đang cố tiến nhanh, tiến mạnh,
Lên đảng viên và lãnh bằng khen,
Thì đồng chí Quốc vì ghen,
Vu oan cho cháu bôi đen bác Hồ.

Hắn vu cháu dâm hồ rằng bác:
Giống "Chồn Lù" của Mác và Mao!
Thế rồi hắn trối cháu vào,
Đánh cho như tử, ối trào khoai ra!

Bây giờ viết tờ khai sự thật.
Cháu chỉ xin duy nhất điều này:
Tự do càng sớm càng hay,
Để về với má. Má nay đã mù!

Ký tên: Văn Tí tự Cu.

TIN TỨC - SINH HOẠT

NGƯỜI VIỆT TẠI NA UY

CHI HỘI TRONDHEIM BUỔI SINH HOẠT NGOÀI TRỜI CHO CÁC EM THIẾU NHI

Ban Chấp Hành Chi Hội Trondheim với sự cộng tác của các thầy cô và các anh chị em có thiện chí vừa tổ chức một buổi sinh hoạt ngoài trời cho các em thiếu nhi ngày thứ bảy 11.06.88. Đây là dịp hiếm có để các em có dịp sinh hoạt trong bầu không khí thuần túy Việt Nam. Trong buổi sinh hoạt các em chỉ được phép nói tiếng Việt. Những trò chơi vui nhộn và sống động được hướng ứng "cật lực". Trong dịp này các em cũng đã học được thêm nhiều bài ca mới, nhiều trò chơi mới và nhất là có được thêm nhiều bạn mới. Đại đa số đã tỏ ra rất ngoan ngoãn, biết giữ trật tự và có tinh thần đồng đội. Các trò chơi đều được chấm điểm. Kết quả, đội 1 nhỏ (6 đến 9 tuổi) và đội 1 lớn (10 đến 13 tuổi) được trao giải thưởng toàn đội. Sáu em được xem là cá nhân xuất sắc cũng được thêm một phần quà riêng.

Ngoài ra, Ban Tổ Chức đặt nặng vấn đề hạnh kiểm. Các đội được chấm điểm hạnh kiểm tốt, thêm một lần nữa được lãnh quà.

Với quan niệm tuổi trẻ là mầm non của tổ quốc, Ban Tổ Chức thiết tha kêu gọi sự cộng tác của

quý phụ huynh học sinh trong những lần tới, ngõ hầu các em thấu hiểu giá trị của "bầu không khí Việt".

SINH HOẠT THỂ THAO

Trong thời gian qua, anh Nguyễn ngọc Long, Ủy Viên Thể Thao đã vận động anh chị em thanh niên tham gia sinh hoạt thể thao. Hai đội bóng chuyền nam, nữ đã được thành lập và thường xuyên tập, vượt hàng tuần. Tuy nhiên anh chị em cầu thủ tự nhận thấy vẫn chưa đủ khả năng để tham dự Đại Hội Thể Thao kỳ 7 này, xin hẹn lại năm sau.

Ngoài ra, anh em cầu thủ bóng tròn vẫn thường xuyên ra sân dợt mỗi tuần 3 ngày, trong tinh thần hăng say dưới sự hướng dẫn của anh Nguyễn Ngọc Anh, một huấn luyện viên và cũng là một người anh trung thành nhất của đội bóng tròn Chi Hội Trondheim.

Điều đáng buồn là Chi Hội Trondheim đã không nhận được tài trợ từ thị xã trong việc tham dự Đại Hội Thể Thao kỳ 7 tại Kristiansand. Tuy thế, trong tinh thần tích cực và hăng say các anh em cầu thủ đã tự đóng lệ phí, cũng như cộng tác với Ban Chấp Hành Chi Hội, trong việc quyên góp tiền bạc yểm trợ cho phái đoàn thể thao Trondheim từ các hội viên. Thật là điều đáng mừng, bà con chúng ta đã thể hiện được tinh thần đoàn kết keo sơn. Nhờ vậy mà tổng số tiền thu được là 15.150 Kr. Danh sách ủng hộ viên đã được đăng trong bản tin của Chi Hội tháng 6 năm 88.

CHI HỘI VÙNG ĐÔNG

THÔNG BÁO CỦA CHI HỘI VÙNG ĐÔNG

Sau vụ hỏa hoạn tại tòa nhà có đặt trụ sở và Hội Quán của Chi Hội Vùng Đông, đến nay Chi Hội vẫn chưa tìm được trụ sở mới. Tạm thời địa chỉ liên lạc bằng thư tín vẫn là:

Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

Trong phiên họp vào cuối tháng 7 vừa qua, Ban Chấp Hành Chi Hội Vùng Đông đã cảm ơn anh Bùi Hùng Minh về sự cộng tác trong thời gian anh phụ trách bán thức ăn tại Hội Quán của Chi Hội và cũng nhân dịp này chúc mừng anh đã tìm được địa điểm để làm ăn riêng cho gia đình. Riêng Hội Quán của Chi Hội lúc nào mở cửa lại được sẽ có thông báo sau.

Đại Hội Thể Thao kỷ VII

năng KRISTIANSAND

ẨM TÌNH VIỆT NAM

Khi giới thiệu địa điểm tổ chức Đại Hội Thể Thao kỷ VII, Vượt Sông đã "phóng" ra cái tit: "Kristiansand, miền cực nam năng ẩm".

Phóng thì phóng vậy, nhưng trong bụng cũng...run. Thời tiết Na Uy, mây ông thầy bôi sáng trên Ti-vi còn "bôi nhăm" vô số kẻ, huông hơ là...Vượt Sông. Lỡ mà vừa mưa, vừa gió, vừa "nạnh" như Stavanger năm ngoài (1987) thì thật là "laim báo nói lão ăn cái giải" gì!

Nhưng Trời thương, Phật độ, Chúa che chở, năng Kristiansand năm nay rục rỏ ời là rục rỏ, khiến Vượt Sông hui hui tự đắc, đi đâu cũng khoe: "Đây, đã nói mà...". Chẳng những ẩm thôi, còn nóng thật tình, khiến các anh em vận động viên lẫn hồ hết viên đều than, mặc dù chỉ xem xém 30 độ "trong bóng râm". Nghĩ cũng kỹ, dân Mít mình xứ nóng mà...chịu nóng không nổi trong khi dân Nooc xứ lạnh thì hằng năm xỉ ra cả xấp tiền đi mua cái nóng tận mãi "Sít-dân, sít-diễn". Lắm cái, tự hỏi không biết kháng chiến thành công, về Việt Nam mới...sống sao đây?

Vậy cho nên, 9 giờ sáng ngày thứ sáu 23.6.88, dưới cái nắng chang chang (lâu lắm mới được mây che "năng chang chang", cuồn khoái!) lễ khai mạc đã long trọng diễn ra tại sân vận động chính của thành phố Kristiansand. Trên nền trời trong xanh, cờ vàng ba sọc đỏ phấp phới bay. Xúc động. Vâng, xúc động vì có ai ngờ sau ngày 30.4.75, là quốc kỳ thần yêu ấy còn kiêu hãnh bay khắp bầu trời thế giới, kể cả bầu trời Na Uy xa xôi heo lạnh này. Chúng ta vẫn còn đây, dưới màu cờ này, bên nhau, là vẫn còn tràn trẻ hy vọng.

Dưới sân cỏ đã chinh tể 12 phái đoàn tham dự: Trondheim, Bergen, Stavanger, Dramen, Vùng Đông, Moss, Kongsvinger, Lillehammer, Haugesund, Hương Sinh, Văn Hoá Nghệ Thuật và Kristiansand. Trên khán đài danh dự là các quan khách và ủng hộ viên, cả "gã nhà" Kristiansand lẫn những bà con đến từ những nơi rất xa xôi, những địa danh lạ hoắc chẳng gần gũi thân yêu như Thủ Thiêm, Thủ Thừa..., như Trảng Bòm, Trảng Bàng... Nhưng là "bà con đồng hương" là đủ, chuyện trò râm ran như ngày...Tết.

Trong buổi lễ khai mạc, pháo tay đã nổ thật nhiều khi Ban Tổ Chức trao tặng đại diện Thị Trưởng và Trưởng ty Thanh niên hai hoa phẩm của bác Trần Cao Khoa vẽ tặng. Một bức là "Con Tật Vượt Biên", một bức là "Đồng Bào Thiêu Sốt" đầy ý nghĩa. Hoa sĩ Nguyễn Siễn đến từ Đan Mạch mang theo tranh triển lãm cho tuần lễ văn hóa cũng đón nhận những tràng pháo tay chào mừng.

Sau diễn văn khai mạc, phát biểu của đại diện Thị Trưởng, lời thề giữ gìn kỷ luật của các vận động viên, anh Hội Trưởng Hội Người Việt Ti Nạn tại Na Uy tuyên bố khai mạc Đại Hội Thể Thao kỷ VII cùng lúc với bong bóng bay lên đây trời đánh dấu một ngày vui trong những ngày buồn xa xứ.

Sau đó là ba ngày thi đấu hào hứng với những bộ môn toàn đội như bóng tròn, bóng chuyền, bóng rổ, võ cầu, bóng bàn và cá nhân như điền kinh, bơi lội.

Sau đây là những ghi nhận đáng kể:

-Về bóng tròn: Đội Vùng Đông đã từng đoạt cúp nhiều năm thất bại ngay trận đầu khi gặp Trondheim. Trận thứ hai Vùng Đông gặp Kristiansand II đã "thả" thấy rõ đề "được" thua 0-2 có lẽ với mục đích loại Trondheim vì Trondheim đã hòa Kristiansand II 0-0 nên mặc dù bằng điểm Kristiansand nhưng thua trái thắng nên vẫn bị loại. Kẻ đau không phải là Trondheim vì "thắng thì vinh dự" nhưng "chơi không đẹp thì tiếng đề đòi". Trondheim tuy không vinh dự nhưng cũng không "tiếng đề đòi".

Đội bóng Moss rất xứng đáng vô địch, kẻ tư vòng loại không thua trận nào: Moss-Hương Sinh (3-2), Moss-Bergen (2-1), Moss-Kongsvinger (3-2) và chung kết Moss-Kristiansand II: 9-8 (đá phạt đền). Đá phạt đền hình như đã thành "truyền thống" của các trận chung kết, đã 4 năm liên tiếp các đội vào chung kết đã phải phân hơn thua bằng đá phạt đền, khiến "đồng bào" hỏi nhúc tim một chút.

Moss và Kristiansand chẳng những tranh đua ngang ngửa về toàn đội mà cả cá nhân cũng chẳng ai chịu thua ai: Vua phá lưới về tay Nguyễn Văn Luận (Moss) với 4 quả và Thân Văn Thống (Kristiansand) cũng 4 quả. Đánh phải bắt thăm, kết quả Nguyễn Văn Luận, vừa hay vừa hên, được phong chức "Vua phá lưới". Có điều cần phải nói rõ: Thống của Kristiansand là Kristiansand I, không phải Kristiansand II đoạt giải nhì bóng tròn.

-Về điền kinh: Moss "ăn trộm" với 5 huy chương do hai vận động viên Hồng Kim Sơn và Trần Hương đạt được.

-Về võ cầu: Cũng lại Moss hạng nhất.

-Các bộ môn khác: Haugesund, một thị xã nhỏ bé, dân Mít ti nạn chưa đêm hết...hai bàn tay và hai bàn chân, chỉ tham dự bộ môn bóng chuyền. Haugesund đã đoạt giải bóng chuyền Năm 87

và năm nay bảo vệ "sắc áo" (màu cờ thi tài cả cùng bảo vệ rồi) một cách xuất sắc: lại vô địch.

Đội vô địch bóng rổ Vùng Đông cũng vậy, quyết không nhường chức cho ai. Vô địch lần nữa. 1988!

"Chủ nhà" Kristiansand ngoài giải nhì bóng tròn, đoạt được giải nhất bóng bàn, hạng 3 vũ cầu. Stavanger được hai hạng nhì (vũ cầu và bóng bàn). Bergen hạng 2 bóng rổ và Kongsvinger hạng 3 bóng tròn. Trondheim "đường xa vạn dặm" lấy được hạng 3 bơi lội.

Có đá (bóng) thì phải có đánh (chén). Đại Hội Thể Thao năm nay khi đá (bóng) có lắm điều hay thì khi đánh (chén) lại có nhiều cái thú. Ngoài ba bữa chính thức rất ư là "bồi dưỡng", câu lạc bộ còn mở cửa tới khuya với nào là hột vịt lộn, phở, bánh mì (tây) xé xiù, chè...vừa ngon vừa lành vừa rẻ vừa...dân tộc được bà con chiêu có tận tình. Cúc quạ là cúc, phải không thưa gia đình anh chị Diệu, bác Kỳ, bác Khoa, chị Thâm, anh Sang, anh chị Tài? Nhưng đề gì "được" cúc biết bao nhiêu năm nữa mới lại có "hội lớn" ở tỉnh nhà? Phần thưởng của sự hy sinh là tình nghĩa đồng bào, thể thôi!

Nhưng nào, chưa chi đã nói chuyện ăn uống mà không đề cập đến đêm văn nghệ, đêm hội thảo, phòng triển lãm tranh...thật chẳng "văn minh văn hóa" chút nào. Nhưng các cụ nhà ta đã dạy "có thực mới vực được đạo", thì cũng xin bà con đánh chú "đại xá" cho!

Đêm văn nghệ "Một chút gì cho quê hương" với phần lớn cây nhà lá vườn, nhưng không phải không "nồi" dầu đây nhé! Người Việt mình tài thật, khi còn ở trong nước mấy ai biết nấu phở, tráng bánh cuốn, làm bánh bao...vậy mà sang đến đây cũng hết sảy con cáo cáo. Sáu mươi triệu bà con ta trong nước chỉ có vài chục ca sô, vậy mà 400 đồng bao ta ở Kristiansand đã có "ngón tay đêm không đủ" giọng oanh vàng! Nào là Minh Thông, Hồng Diệp, Minh Tuấn, Quốc Dũng, Ban Nữ Tử Ca, Ban Vũ Thiệu Nhi...Những tràng pháo tay vang dội hoan nghênh các em trong ban vũ ngộ nghĩnh, dễ thương trong bộ quốc phục với vũ khúc "Bức Hoa Đông Quê" và Minh Tuấn đã làm cho hội trường lặng đi trong xúc động với hai nhạc bản "Bà Mẹ Trại Thiên" và "Một Tay Em Trờ".

Về phần hội thảo và phòng triển lãm tranh, xin dành riêng cho một bài khác.

"Tán" mãi những cái hay cái đẹp của Đại Hội thể Thao kỷ VII mà không đi một đường đưa ra "các mặt yếu" thì e mang tiếng "méo khen méo dãi đuôi", vậy cũng xin có đôi điều "kiểm điểm" sau đây:

-Ban Tổ Chức yêu kém nhân sự nên có nhiều việc không giải quyết hết, chương trình không được theo sát, diễn tiến của 3 ngày Đại Hội có vẻ lỏng lẻo, nhiều "lỗ trống". Đây là một điều tuy "biết trước nhưng không tránh được", đó là sự trùng hợp với cuộc lễ Phong Thành tại Tòa Thánh La Mã khiến một số bà con Thiên Chúa Giáo đi "Hành Hương Trẩy Hội" không đóng góp được như đã hứa.

cao.

-Địa điểm ăn ở quá gần khu nhà ở của dân chúng địa phương khiến một số người địa phương phiền hà.

-Tinh thần kỷ luật yếu kém của một số vận động viên, gây ồn ào náo động khi đã đến giờ "xin giữ yên lặng để đồng bào nghỉ ngơi". Vì vậy Ban Chấp Hành Trung Ương Hội Người Việt Tị Nạn có dự định xét lại tiêu chuẩn chấp nhận các phái đoàn tham dự cho các kỳ tới, trong đó tiêu chuẩn được đặt nặng là "tinh thần kỷ luật, đạo đức".

Nhưng không phải chỉ có những "điểm đen" trong vấn đề này: Pái đoàn Kongsvinger đã đoạt "CUP LUÂN LƯU" mặc dù thành tích thi đấu chỉ là hạng 3 giải bóng tròn. Kongsvinger đã đoạt "Cúp Luân Lưu" nhờ tinh thần kỷ luật cao, luôn tích cực trong các sinh hoạt chung, nêu cao tác phong của những người thanh niên "Khoẻ Đẻ Phụng Sự".

Vì vậy chúng ta có quyền đặt nhiều kỳ vọng vào Đại Hội Thể Thao kỷ VIII mà Kongsvinger sẽ lãnh vinh dự tổ chức.

Và Vượt Sông xin bói trước một quẻ: Dù Kongsvinger có mưa to gió lớn, thì Đại Hội Thể Thao kỷ VIII vẫn cứ vui như...Đại Hội Thể Thao!

NGƯỜI XU MUA

KẾT QUẢ THI ĐẤU ĐẠI HỘI THỂ THAO KỶ VII TẠI KRISTIANSAND

Bóng chuyên: Hạng 1: Haugesund
Hạng 2: Stavanger

Bóng rổ: Hạng 1: Vùng Đông
Hạng 2: Bergen

Vũ cầu Hạng 1: Moss
Hạng 2: Stavanger
Hạng 3: Kristiansand

Bơi lội: 300 thước nam

Hạng 1: Hứa Bảo Lâm (Bergen)
Hạng 2: Nguyễn Anh Dũng (Stavanger)
Hạng 3: Nguyễn Minh Trung (Trondheim)

Điền kinh:

-200 thước nam:

Hạng 1: Hồng Kim Sơn (Moss)
Hạng 2: Trần Hương (Moss)

-100 thước tiếp sức:

Hạng 1: Moss
(Hai đội ghi tên không đến dự)

-100 thước nam:

Hạng 1: Hồng Kim Sơn (Moss)
Hạng 2: Trần Hương (Moss)

Bóng bàn:

Hạng 1: Kristiansand
Hạng 2: Stavanger

Bóng tròn:

Hạng 1: Moss
Hạng 2: Kristiansand II
Hạng 3: Kongsvinger

Vua phá lưới:

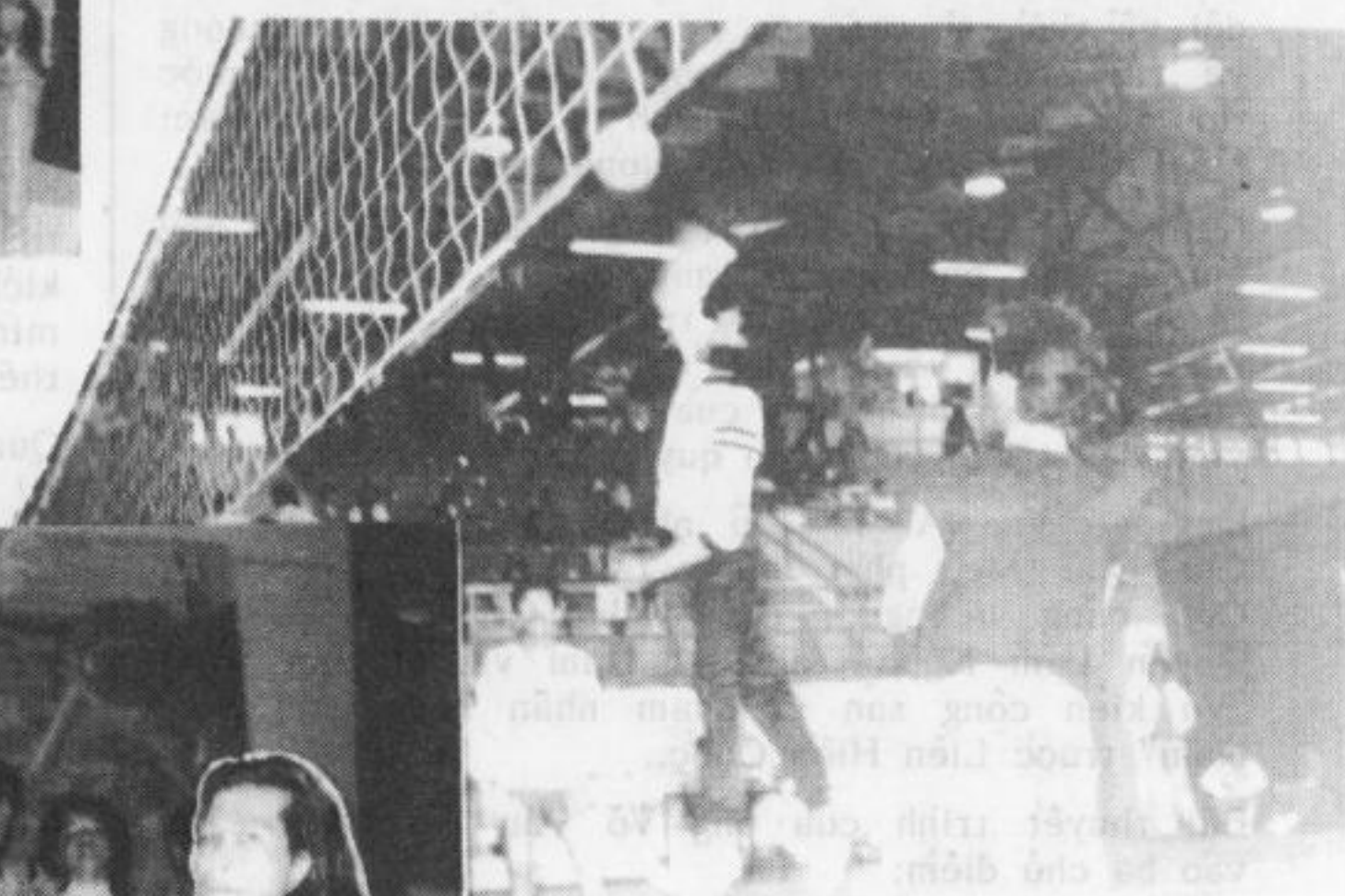
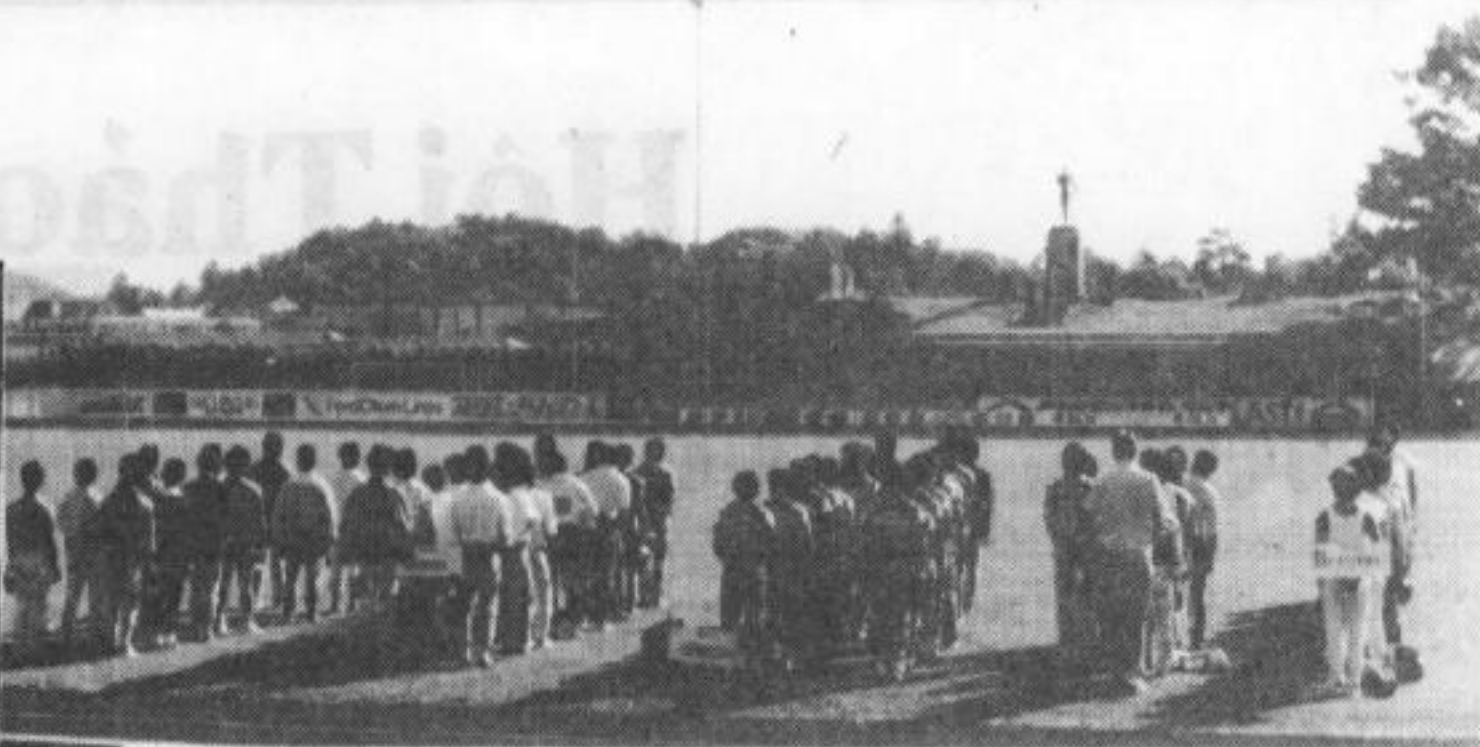
-Nguyễn Văn Luận: 4 quả (Moss)
-Thân Kim Thông: 4 quả (Kristiansand)

Cờ vàng ba sọc đỏ tung bay

trong buổi lễ khai mạc

Giải bóng đá: vinh dự về Moss

Nhảy thật cao,
đập cho mạnh,
bạn ta ơi!

Văn nghệ: dân tộc - vui tươi
nhưng chẳng khỏi ngậm ngùi cho quê mẹ

Những người con yêu Tổ Quốc hãnh diện sát cánh bên nhau

Hội Thảo và Triển Lãm

Nét Đẹp của Đấu Tranh

Đại Hội Thể Thao kỷ VII tại Kristiansand đã ghi đậm một nét, có thể nói là một chủ trương, đó là những ngày họp mặt hàng năm của những người thanh niên Việt tại Na Uy chẳng những để trao đổi về thể xác mà còn có mục đích hướng thượng về tinh thần. Vì vậy song song với những cuộc thi đấu, còn có những sinh hoạt văn hóa khác: một buổi hội thảo và một phòng triển lãm tranh.

Ngày thứ hai của Đại Hội, một buổi tối thứ bảy êm ả, các bạn trẻ đã quy tụ lại trong một hội trường để cùng thuyết trình viên, ông Võ Văn Ai, trao đổi về một đề tài thiết thân với chính bạn trẻ: "Trách nhiệm của người thanh niên trong việc đấu tranh cho nhân quyền tại Việt Nam".

Ông Võ Văn Ai là chủ nhiệm kiêm chủ bút tạp Chí Quê Mẹ, phát hành tại Paris, Pháp Quốc. Ông cũng là người chủ xưởng Ủy Ban Bảo Vệ Quyền Lâm Người tại Việt Nam và đã phát động "Vụ kiện cộng sản vi phạm nhân quyền tại Việt Nam" trước Liên Hiệp Quốc..

Bài thuyết trình của ông Võ Văn Ai nhân mạnh vào ba chủ điểm:

-Hiên tình Việt Nam: Ông Ai đã vạch cho anh em thanh niên thấy rõ bản chất của chế độ cộng sản chỉ là công cụ xâm lược và bành trướng trong phong trào cộng sản quốc tế mà không hề lo cho dân cho nước, đặc biệt lo việc giáo dục cho giới trẻ để kiến thiết đất nước, vì vậy mà đã dẫn dắt nước đến lâm than nghèo khổ như hiện nay.

-Con đường chống cộng hủ hiệu phải là con đường TÂM CÔNG, nơi khác đi phải thu phục được lòng người. chúng ta phải thu phục được sự thờ ơ của thế giới Tây phương, phải lôi kéo họ về với chính nghĩa của chúng ta để cô lập cộng sản về mọi mặt. Phương tiện chiến đấu hủ hiệu nhất của chúng ta là làm sao chứng minh cho người Tây phương thấy rõ sự vi phạm nhân quyền tại Việt Nam để tranh thủ thế quốc tế. Ông Ai đã tường trình về những thành quả của Ủy Ban Bảo Vệ Quyền Lâm Người tại Việt Nam để chứng minh nếu chúng ta hành động có phương pháp, có nghiên cứu thì có thể đạt được những kết quả rất khả quan. Chẳng hạn chúng ta phải biết cách thuyết phục người Tây phương theo đúng phương pháp luận lý của họ thay vì chỉ nói chung chung; chúng ta phải thành lập ủy ban người bản xứ để nói với người bản xứ; chúng ta phải tùy trường hợp mà vận động, thí dụ nếu không vận động được Thụy Điển ngưng hãn viện trợ cho Việt cộng thì cũng vận động họ đòi Việt cộng phóng thích các tù nhân chính trị như mới đây Thụy Điển đã vận động cho Đoàn Quốc Sĩ, Nhã Ca, Trần Dạ Từ...

-Vai trò của người thanh niên trong giai đoạn hiện nay: Ông Ai nhận định cộng sản giờ đây không còn cái thế để vận động người Việt tị nạn theo chúng mà chỉ còn có thể đánh "du kích

văn hóa", dùng đơn tình cảm để đòi gạt thanh niên đứng quan tâm đến chính trị, đến chủ nghĩa mà hãy giúp đỡ đồng bào, bà con trong nước đỡ cực khổ, làm than (kiểu "Bức Tâm Thư" của Trần nguyên Hùng, chủ tịch của người viết).

Cộng sản cũng dùng đủ mọi cách để diệt "chiến đấu tinh" nơi thanh niên mà đơn nham hiểm nhất hiện nay là "du lịch Việt Nam". Vì vậy chính thanh niên phải có trách nhiệm chặn đứng "du kích văn hóa" và duy trì "chiến đấu tinh" của mình một cách có tổ chức trong phạm vi đoàn thể.

Qua phân thảo luận, các anh em thanh niên tham dự hội thảo đã hăng hái đóng góp nhiều ý kiến sôi nổi về việc chống kinh tãi Việt cộng, đào tạo cán bộ cho các sinh hoạt cộng đồng. Đặc biệt một số anh em thanh niên tại Oslo không có dịp tham dự Đại Hội đã gửi tâm tư và câu hỏi qua đại diện Chi Hội Vùng Đông Anh em cho biết vì lớn lên ở hải ngoại, không hiểu rõ bản chất của cộng sản và mong các thế hệ đàn anh hãy làm một cái gì cho thế hệ đàn em, nhờ vậy những người thanh niên trưởng thành ở hải ngoại nhận thấy rõ con đường phải đi mà không lạc hướng.

Hội trường đã vô cùng cảm động khi em Lê Thanh Tâm tại Stavanger chỉ mới 15 tuổi, bằng những lời lẽ chân thành và mộc mạc, lên tiếng trách cứ những người bạn đồng tuổi đã không cùng chịu thân thân. Em tâm sự vì rời Việt Nam khi còn quá nhỏ không hiểu rõ cộng sản là gì, khi ở Việt Nam được ăn cơm mà không biết bà nội đã nhịn cho mình ăn. Giờ đây em chỉ mong những bậc cha chú hãy hướng dẫn em làm sao làm tròn bốn phần. Hội trường đã vỗ tay thật lâu và Đại diện Ban Chấp Hành Trung Ương Hội Người Việt Tị Nạn tại Na Uy đã hứa sẽ giúp em tất cả những gì có thể được.

Trời mùa hè Na Uy sáng mãi mặc dù buổi hội thảo kết thúc rất khuya. Thêm một bó đuốc nữa soi sáng đường về Việt Nam trong vinh quang, hạnh phúc của dân tộc!

Một sinh hoạt văn hóa khác không kém phần ý nghĩa, đó là **PHÒNG TRIỂN LÃM TRANH** của họa sĩ Nguyễn Siên tại Thư Viện Trung Ương Kristiansand.

Họa sĩ Nguyễn Siên tốt nghiệp trường Cao Đẳng Mỹ Thuật Hà Nội năm 1945. Sau những năm thăng trầm dưới thời kỳ kháng chiến, mãi đến năm 1955 họa sĩ mới bắt đầu dạy vẽ, trước ở Bến Tre, sau về Biên Hòa và từ năm 1960, họa sĩ được mời làm giáo sư trường Cao Đẳng Mỹ thuật Gia Định cho tới năm 1975. Sau ngày cộng sản cưỡng chiếm miền Nam, mặc dù là một trong ba giáo sư được lưu dụng, họa sĩ đã lấy lý do tuổi tác để xin rút lui, nhưng lý do thực sự thì ai cũng hiểu, đó là không khí "ngột ngạt" trong

môi trường nghệ thuật mới, không phải nghệ thuật vị cái đẹp mà là "nghệ thuật vị dân". Suốt từ đó họa sĩ vẫn âm thầm sáng tác để dành lại "một chút gì cho đời".

Mãi đến năm 1986, họa sĩ cũng hiến thể mới được con trai định cư tại Đan Mạch bảo lãnh qua Đan Mạch định cư. Qua những "trần ai" với thành uỷ thành Hồ, họa sĩ đã mang theo được một số tranh sơn mài, tranh lụa và tranh sơn dầu, để những nét vẽ của cả một đời cầm cọ được đến với người thưởng ngoạn, cả đồng bào tị nạn Việt Nam cũng như người xem Tây phương.

Mặc dù đã 72 tuổi, nhận lời mời của Ban Tổ Chức Đại Hội Thể Thao, họa sĩ đã vượt dương xa từ miền cực nam Đan Mạch đến với Kristiansand, đến bằng những màu sắc quê hương và đến với cả một tâm lòng.

Phòng tranh của họa sĩ có 38 bức tranh, gồm 15 bức sơn mài, 5 tranh sơn dầu và 18 tranh lụa, tất cả đều được vẽ từ Việt-nam.

Như họa sĩ đã tự nhận là "họa sĩ của thiên nhiên" nên người xem có thể thấy, trong 38 bức tranh, đã có đến 26 bức dành cho cảnh đẹp thiên nhiên.

Nhưng không phải chỉ là thiên nhiên của bất cứ thiên nhiên nào, mà là thiên nhiên của quê hương thân yêu, những nét đẹp mỹ miều có thể không là sống mãi với tang thương đau buồn, nhưng sẽ sống mãi trong khung vải của họa sĩ nặng lòng với quê hương.

Này đây những Lãng Minh Mãng đã dơ nát vì chiến tranh vẫn sống sống uy nghiêm trong nét vẽ. Văn Miếu Hà Nội đã thành phế tích thì giờ đây vẫn sống mãi nhờ nét vẽ Nguyễn Siên. "Chùa Miá ở Sơn Tây" có còn không hay chỉ còn trong tranh Nguyễn Siên. Nguyễn Siên đã đem cả một trời quê hương đến Kristiansand khiến người xem vừa bồi ngùi, vừa tưởng tiếc.

Nhưng Nguyễn Siên không chỉ đem đến cho người xem những di tích lịch sử, Nguyễn Siên "rủ" người xem đi dạo đó đây ngắm nhìn những vẻ đẹp rất tâm thượng của quê hương, nhưng chẳng còn tìm

thấy nữa trong cuộc sống ly hương này: Cảnh Nhà Quê, Mùa Hè, Mùa Thu, Mùa Cây Lúa, Trên Đường Đi Chợ, Đưa Trâu Ra Đồng, Thủ Đức Buối Sáng Sớm...(Tất cả đều là tên các bức tranh).

Họa sĩ Nguyễn Siên còn đưa chúng ta về một thời quá khứ: Bái Tổ, Vinh Quy, Cảnh Nhà Quê Sơn Tây (của những năm 1945 với những người dân dời một loại non đặc biệt của vùng này), Đi Lễ Chùa, Học Trò Xưa, Lớp Học Xưa, Thầy Đồ Nho... Một thời có thể đã mất nhưng vẫn cần bảo tồn bằng cách này hay cách khác để lưu lại mãi những nét đẹp trong văn hóa Việt Nam mà hiện nay ở quê nhà cộng sản đang ra sức hủy diệt.

Họa sĩ Nguyễn Siên cho biết vẫn còn lưu giữ rất nhiều những phác họa cảnh vật Việt Nam, và trong tương lai, có cơ hội, họa sĩ sẽ tiếp tục sáng tác.

Phòng tranh của họa sĩ Nguyễn Siên thật đẹp, không chỉ đẹp trong ý nghĩa thuần mỹ thuật, mà thật đẹp trong ý nghĩa đưa chúng ta về với Đất Mẹ, Tình Mẹ, cho chúng ta một "cuộc du lịch Việt Nam" đầy màu sắc, không trong những ý đồ đen tối, mà trong tình thương yêu đạo dạt và với ý chí cương quyết bảo tồn những nét đẹp quê hương mà cộng sản đang cố tình bôi xóa.

Xin cảm ơn họa sĩ Nguyễn Siên, và xin hãy cùng "làm một cái gì" cho ngày về quê hương "đẹp hơn ngàn vạn lần tranh họa sĩ Nguyễn Siên".

MAI THU

1. THOẢNG GIÓ THU VỀ

Sáng ra
thoảng gió thu về
Hắt hiu hồn cũ
bồn bề
chiêm bao.

2. DẬT DỖ KHỎI SỪNG

Trăm năm
rêu phủ núi mờ
Tám thân phiêu bạt
dật dờ
khỏi sừng.

3. BỎ PHỐ LÊN NON

Phàm phu
bỏ phố lên non
Tham, sân, si
thủ có còn
vân vương?

4. BỎ NÚI VỀ TRẦN

Thiên sư
bỏ núi về trần
Thấy trong cát bụi
côi lờ
như nhiên.

ĐẶNG TRÌNH

IRAN - IRAK ĐÌNH CHIẾN

Trong văn thư đề ngày 18.7 gửi cho Tổng thư ký Liên hiệp quốc, chính phủ Iran bày tỏ thỏa thuận đình chiến với Irak theo phán quyết 598 hồi năm ngoái của Hội đồng Bảo An LHQ. Quyết định trên của Iran đến một cách bất ngờ đối với dư luận quốc tế, tuy nhiên thế giới đều tỏ ra vui mừng khi thấy một cuộc chiến tàn khốc chấm dứt vốn đã kéo dài 8 năm, làm chết trên một triệu người.

Dư luận suy đoán sở dĩ ông già Khomeini, lãnh tụ tối cao của Iran phải chấp thuận đình chiến là do những thiệt hại nặng nề về quân sự, nhân mạng, những khó khăn về kinh tế, kỹ nghệ và dầu hỏa, nhất là do sự mệt mỏi vì chiến tranh của người dân Iran.

Theo phán quyết của Hội đồng Bảo An LHQ thì hai bên sẽ phải rút quân về ranh giới cũ, trao đổi tù binh và thành lập một ủy ban thẩm xét các vấn đề liên quan đến cuộc chiến.

Ayatollah Khomeini

Nelson Mandela

CHẠY ĐUA VÀO TÒA BẠCH ỐC

Sau khi được chính thức đăng đề cử, hai ứng cử viên tổng thống Hoa Kỳ, Michael Dukakis thuộc đảng Dân chủ và George Bush thuộc đảng Cộng hòa, đã khởi sự "mở máy" hết tốc lực trên đường đến tòa Bạch ốc vào tháng 11 này.

Theo kết quả cuộc thăm dò dư luận của viện Gallup được thực hiện vào cuối tháng 7 vừa qua, ứng cử viên Michael Dukakis được 55% dân chúng ủng hộ trong khi George Bush chỉ thu được có 38%.

Chắc chắn rồi đây cử tri Mỹ sẽ còn được chứng kiến nhiều màn ngoạn mục khác nữa giữa 2 đối thủ "kẻ 9 lạng, người 10 cân" này.

MỸ ĐẾN THẨM NGÀ

Kể từ 1.8 tổng trưởng quốc phòng Mỹ Frank Carlucci đã hướng dẫn một phái đoàn đến chính thức thăm viếng Nga sơ trong 4 ngày. Ông Carlucci đã được tổng trưởng quốc phòng Nga cộng Dmitri Jasov đón tiếp niềm nở và hướng dẫn đi thăm những đơn vị quân sự tinh binh và quan sát những chiến đấu cơ phản lực thuộc loại tối mật "Black Jack" của Nga sơ.

PHÁ HỦY HỎA TIỄN NGUYÊN TỬ

Trước sự chứng kiến của các phóng viên, ký giả thế giới và đại diện của các tổ chức hòa bình quốc tế, hồi 12 giờ ngày 31.7.88, Nga sơ đã cho phá hủy 4 hỏa tiễn nguyên tử loại tầm trung (từ 500 đến 1.000 cây số) SS12 tại căn cứ quân sự Kazakhstan, chỉ cách biên giới Nga-Hoa 120 cây số.

Đây là vụ phá hủy hỏa tiễn nguyên tử đầu tiên của Nga trong việc thực thi hiệp ước INF đã ký kết với Hoa Kỳ vào tháng 12 năm 1987. Theo đó Nga sơ sẽ phải phá hủy tổng cộng 1752 hỏa tiễn nguyên tử loại SS12 và SS23 trong khi Hoa Kỳ phá hủy 800 chiếc loại Pershing-2 và Pershing-1A trong vòng 29 tháng.

"HÃY TRẢ TỰ DO CHO MANDELA !"

Nhân ngày sinh nhật thứ 70 của ông Nelson Mandela, lãnh tụ người da đen Nam Phi, hầu hết các vị nguyên thủ quốc gia và lãnh tụ các đảng phái, nghiệp đoàn trên thế giới đã lên tiếng yêu cầu nhà cầm quyền thiểu số da trắng tại Nam Phi hãy trả tự do cho ông Mandela.

Được biết ông Nelson Mandela là một luật sư, đã từng tranh đấu chống lại chính sách kỳ thị của nhóm người da trắng cầm quyền tại Nam Phi. Ông đã bị cầm tù trong suốt 27 năm nay, tuy nhiên ông luôn luôn là hình ảnh tượng trưng cho công cuộc tranh đấu cho nhân quyền của người da đen Nam Phi.

TRẢ GIÁ ĐẤT ĐỂ ĐƯỢC...HỒI HƯƠNG

Theo nhật báo Los Angeles Times số ra ngày 26.7, cựu tổng thống Phi luật Tân Ferdinand Marcos đã "trả giá" cho chính phủ của bà Cory Aquino 5 triệu đô la (khoảng 33 tỉ kroner) để được trở về nước. Tuy nhiên tờ báo trên không cho biết hai bên đã "mặc cả" với nhau thế nào và kết quả ra sao. Dù luận chỉ được biết gần đây, từ "tổng hành dinh" ở Honolulu, thuộc tiểu bang Hawaii Hoa Kỳ, Marcos đã tuyên bố ủng hộ hết mình bà tổng thống quả phụ Aquino đồng thời ông hứa sẽ không hoạt động gì chống lại chính quyền hiện nay, nhưng ông mong muốn người con trai của ông, Ferdinand Jr. được phép ra tranh cử.

NGA - HOA HỢP THƯỢNG ĐỈNH ?

Các nhà ngoại giao Tây phương hôm 27. 7 tiết lộ rằng một cuộc gặp gỡ thượng đỉnh giữa Đặng tiểu Bình của Trung cộng và Mikhail Gorbatsjov của Nga sẽ rất có thể thành tựu vào cuối tháng 8 này.

Như mọi người đã biết từ nhiều năm qua, tình trạng bang giao giữa hai nước "Xã hội chủ nghĩa anh em...vì đại" này rất căng thẳng và 2 bên vẫn coi nhau như những...đế quốc kẻ thù, tuy nhiên gần đây thỉnh thoảng vẫn có những cuộc gặp gỡ bán chính thức để soạn cho một cuộc hội họp thượng đỉnh hầu đi đến sự bình thường hóa mối bang giao.

KỶ NIỆM HÒA ƯỚC : 12 NGƯỜI CHẾT

Tại thủ đô Colombo, Sri Lanka, nhân ngày 29.7 kỷ niệm một năm hòa ước được ký kết giữa Ấn Độ và Sri Lanka, lực lượng du kích người Singale JVP đã nổi dậy, nổ súng ở nhiều nơi trong nước, khiến 12 người chết và nhiều người bị thương. Nhằm ngăn chặn những vụ xáo trộn có thể lan rộng, chính quyền Sri Lanka đã ra lệnh "bế quan toà cảng" thủ đô trong ngày kỷ niệm để nhất chu niên ký kết hòa ước !

LUỒNG GIÓ MỚI CHO TRUNG ĐÔNG

Tối ngày 31.7.88, trên các hệ thống truyền thông, vua Hussein tuyên bố quyết định Jordan không còn muốn đòi lại vùng đất Vestbreden mà Do Thái đã đánh chiếm được trong "cuộc chiến tranh 7 ngày" vào năm 1967. Dù vậy Jordan vẫn giữ quan điểm "chỉ PLO là đại diện chính thức của người dân Palestin".

Lời công bố của Hussein, ông vua đã cai trị Jordan trong 35 năm qua, đã gây nhiều phản ứng khác nhau : Trong khi Do Thái hoan hỉ, PLO dè dặt thì những chính khách đại biểu ở vùng Vestbreden lại tỏ ý thất vọng. Tuy nhiên dù sao vua Hussein cũng đã thổi một luồng gió mới vào tình hình Trung đông vốn từ lâu đã nóng bỏng.

"CRY FREEDOM"

Chính quyền da trắng Nam Phi lúc đầu đã cho phép chiếu ở các rạp cuốn phim "Cry Freedom" (Tiếng kêu đòi Tự Do), nhưng 2 giờ sau, xét lại, tổng trưởng tư pháp ra lệnh nghiêm cấm.

Nội dung cuốn phim này thực hiện lại cuộc đời tranh đấu của Steve Biko, một trong những lãnh tụ da đen, người đã từng xả thân chống lại chính sách kỳ thị của chính quyền da trắng Nam Phi, nhưng sau bị bắt rồi bị tra tấn đến chết.

Trước khi có lệnh cấm chiếu, hàng ngàn khán giả Nam phi sáng ngày 30.7 đã kịp coi được cuốn phim này. Tại thành phố Johannesburg, một trái bom đã phát nổ trước một rạp chiếu bóng. Giới trẻ da đen sau khi xem phim đã đứng dậy cùng hát "Nkosi Sikelel", một bản hùng ca có ý nghĩa kêu gọi giải phóng Phi Châu.

MIỀN ĐIỆN THAY ĐỔI LÃNH TỰ

Sau thời gian xáo động do các cuộc biểu tình, xuống đường của dân chúng, đặc biệt của giới trẻ, ngày 27.7 Miền Điện đã phải thay đổi người lãnh đạo quốc gia hầu đáp ứng những đòi hỏi của người dân về những cải cách chính trị, kinh tế... Do đó đương kim tổng thống Ne Win, 77 tuổi phải từ chức sau 26 năm chấp chánh để nhường quyền lãnh đạo Miền Điện cho ông Sein Lwin 64 tuổi, một tướng lãnh hồi hưu đồng thời cũng là lãnh tụ của đảng duy nhất hiện được phép hoạt động ở xứ này.

Tuy nhiên, ngày hôm sau tại thành phố Myede, một đám dân chúng biểu tình đã tấn công một tòa nhà của cảnh sát. Nhân viên an ninh nổ súng ngăn chặn, làm thiệt mạng 2 người và bị thương 5 người khác.

Dù luận cho rằng cuộc biểu tình này nhằm đảo tảo tổng thống Svein Lwin, vì dân chúng cho rằng trước đây đương sự đã nhúng tay vào những vụ đàn áp dã man các phe phái đối lập. Như vậy liệu Miền Điện đã có thể trở lại nhịp sống bình thường chưa hay sẽ lại tiếp tục rơi vào những cơn hỗn loạn mới khác ?

TRỞ LẠI LAO ĐỘNG

Sau 2 tháng tổng đình công, sáng ngày 27. 7 toàn thể công nhân ở thành phố Nagorno-Karabakh đã lao động trở lại mặc dù trung ương đảng Nga cộng đã bác bỏ yêu sách của đại đa số người dân đòi vùng đất Nagorno-Karabakh trước đây dưới thời Stalin bị sát nhập vào cộng hòa Aserbajdsjan, nay phải trả về cho vùng Armenia.

Sở dĩ có sự nhượng bộ về phía dân chúng là vì trung ương đảng Nga cộng hứa sẽ thành lập một ủy ban quốc hội đặc biệt để tìm một giải đáp thỏa đáng cho nội vụ. Ủy ban này sẽ thăm viếng vùng Nagorno-Karabakh vào tháng tới.

Để bù lại những thiệt hại do cuộc tổng đình công vừa qua, các công nhân Nga được lệnh làm thêm nhiều giờ phụ trội mỗi ngày và lao động luôn cả cuối tuần.

IRA LẠI TẤN CÔNG BÀ THATCHER

Một trái bom hạng nặng được giấu dưới một xe hơi du lịch đã phát nổ sáng ngày 1.8 vừa qua ở một địa điểm gần căn cứ quân sự Mill Hill, phía bắc thủ đô London, khiến một nữ quân nhân bị thiệt mạng và 15 binh lính khác bị trọng thương. Lực lượng cộng hòa Ai Nhĩ Lan IRA sau đó tự nhận là tác giả vụ khủng bố này.

Được biết nơi xảy ra tai nạn nói trên thuộc vùng tranh cử của bà thủ tướng Margaret Thatcher. Ngoài ra đây cũng là vụ tấn công mới của IRA nhằm vào Anh quốc kể từ năm 1984, nhóm này đã cho nổ khách sạn Brighton; nơi đây đảng Bảo thủ của bà Thatcher đang họp đại hội. Bà Thatcher đã thoát chết trong "đường tơ kẻ tóc".

LỤT

Theo nhật báo Nhân Dân của Trung quốc, số ra ngày 1.8, đã có ít nhất 139 người bị thiệt mạng trong cơn bão lụt ở tỉnh Zhejiang, thuộc phía Đông của Trung cộng. Ngoài ra còn có hàng vạn người lâm vào cảnh màn trời chiếu đất sau khi nhà cửa, hoa màu và gia súc bị nước cuốn đi.

Tướng cũng cần nói thêm đây là trận bão lụt lần thứ hai tàn phá tỉnh này. Lần thứ nhất xảy ra vào hồi tháng 6 vừa qua cũng đã làm thiệt mạng 45 người và gây nhiều thiệt hại về vật chất khác nữa.

ĐƯỢC TRẢ TỰ DO

Trưa ngày 3.8.1988 Mathias Rust, chàng phi công Tây Đức đã được đảng cộng sản Nga Sô ân xá, trả tự do và đã trở về quê hương mình.

Thế giới còn nhớ ngày 21.5 năm ngoái, Mathias Rust, 19 tuổi, đã lái chiếc máy bay loại thể thao từ Helsingfors, Phần Lan đến Nga sô và hạ cánh xuống công trường Đỏ, Moskva, trước điện Cẩm Linh...mà không bị các hệ thống phòng không Sô viết khám phá.

Trước tòa án, chàng phi công gan dạ này khai

là mục đích chuyến bay của đương sự nhằm mục đích hòa bình trên thế giới. Tuy vậy tòa án Moskva vẫn xử Mathias Rust 4 năm tù khổ sai.

Việc Mathias Rust được phóng thích theo dự luận quốc tế là kết quả chuyến công du của ngoại trưởng Tây đức Hans D. Genscher tại Mạc tư Khoa ngày 29. 7 vừa qua.

Mathias Rust khi về đến phi trường Tây đức đã được thân nhân và nhất là giới trẻ Đức ra đón như một "anh hùng dân tộc".

LÍNH NHỊ ĐỒNG

Ủy ban hoạt động cho nhân quyền thuộc Liên hiệp quốc ngày 5.8 vừa qua đã công bố một bản báo cáo về hiện trạng những trẻ em dưới 15 tuổi bị cưỡng bách nhập ngũ mà chỉ được trả lương rất ít hoặc không được trả đồng nào, trái lại vẫn phải làm việc cực nhọc, chịu những hình phạt nặng khi phạm quân kỷ và nhất là phải ra chiến trận.

Theo bản báo cáo nói trên, số lính nhi đồng này lên đến trên 200.000 em mà đông đảo nhất là tại các nước Uganda, Nicaragua, El Salvador, Afghanistan, Iran, Honduras, Maroko...

Tại Việt nam, trong quân đội nhân dân của đảng cộng sản cũng không thiếu những em bé bộ đội trong lứa tuổi 12 - 15.

TRỰC TIẾP HỎA ĐÃM

Sau những cố gắng dàn xếp, Tổng thư ký Liên hiệp quốc, ông Perez de Cuellar đã thành công trong việc thuyết phục Iran và Irak chấp thuận thương thảo trực tiếp với nhau để ấn định thời điểm đình chiến.

Ngoài ra ông Perez de Cuellar hôm 4.8 cũng đã nhận được bản báo cáo của phái đoàn Liên hiệp quốc do tướng Martin Vardset hướng dẫn đến thanh tra tại chỗ ở Iran và Irak hầu để ra những phương án cụ thể cho việc thực hiện cuộc đình chiến nói trên, chẳng hạn việc hai bên rút quân, trao trả tù binh v.v...

THAY ĐỔI LẬP TRƯỞNG

Tạp chí Moskva Nytt số phát hành tháng 8-88 đăng tải một bài bình luận nhằm ca ngợi tác phẩm "Một ngày trong đời của Ivan Denisovitji" của văn hào Nga Alexander Solsjenitsyn.

Dự luận quốc tế coi đây là một biến cố trong lãnh vực văn chương tại Nga, bởi vì Alexander Solsjenitsyn đã bị đảng cộng sản Nga tống xuất khỏi nước năm 1974 cũng do cuốn sách nói trên.

Người ta được biết những tác phẩm của Alexander Solsjenitsyn hầu hết diễn tả sự tàn ác trong chế độ lao tù tại Nga, đặc biệt dưới thời Stalin...

A. Solsjenitsyn được trao giải thưởng Nobel văn chương năm 1979 với tác phẩm Gulag (ngục tù). Hiện ông cư ngụ tại Hoa Kỳ và không ngừng tranh đấu cho nhân quyền ở Nga sô.

TIN VIỆT NAM

TỔNG GIÁM MỤC NGUYỄN KIM ĐIỀN TỪ TRẦN

Theo tín từ Việt Nam, Đức cha Nguyễn Kim Điền, Tổng giám mục địa phận Huế đã từ trần tại Sài Gòn ngày 8.7.1988 sau một cơn bạo bệnh, hưởng thọ 67 tuổi.

Từ ngày đất nước bị lọt vào tay đảng cộng sản VN, Đức cha Điền đã được dư luận thế giới chú ý đến nhất. Ngài được xem là nhà lãnh đạo xuất sắc. Ngài đã can đảm lên tiếng tố cáo những hành vi đàn áp tàn bạo của tập đoàn cộng sản đối với các tín hữu. Những lá thư của Ngài được truyền bá ra nước ngoài khiến Hà nội phải điêu đứng.

Sự từ trần đột ngột của Đức cha Điền không những là một tang lớn cho giáo hội Công giáo VN mà còn là một thiệt thòi vô kể cho đồng bào đang quần quai dưới ách thống trị tàn bạo của bọn cộng sản vô thần.

GIẢI PHÁP CHO KAMPUCHEA ?

Ngoại trưởng Việt cộng Nguyễn cơ Thạch và Khieu Samphan, đại diện Khmer Đỏ cùng với thái tử Norodom Ranaridh, con trai của Sihanouk, đại diện Cam Bốt Quốc gia, đã đến Nam Dương để khởi sự từ ngày 25.7.1988 cuộc đàm phán một giải pháp cho vấn đề Kampuchea.

Dư luận được biết trước đó vài ngày, Việt tấn xả (VNA) của Hà nội loan báo thời hạn cho một cuộc rút quân xâm lăng khỏi Kampuchea, theo đó thì đảng Việt cộng sẽ đưa về nước 50.000 bộ đội vào cuối năm nay, sang năm 89 sẽ triệt thoái thêm 50.000 nữa để rồi sẽ hoàn tất cuộc rút binh vào năm 1990.

Giới bình luận gia quốc tế cho rằng rồi đây các thành phần tham dự cuộc hòa đàm sẽ còn phải có Hoa Kỳ, Nga xô, Trung cộng và các nước thuộc Đông Nam Á.

Tuy nhiên chỉ sau 4 ngày, cuộc hòa đàm đã tan vỡ, không đạt được kết quả nào cụ thể. Các phe đều đổ lỗi cho nhau thiếu thiện chí hòa giải. Norodom Sihanouk, tuy không còn giữ chức vụ gì trong chính phủ liên hiệp kháng chiến Kampuchea, nhưng vẫn có ảnh hưởng quan trọng, đưa đề nghị thành lập một lực lượng quốc tế bảo vệ hòa bình ở Kampuchea, nhưng đã bị phái đoàn Việt cộng, Khmer Đỏ và chính phủ bù nhìn Nam vạng Hun Sen bác bỏ.

Theo giới ngoại giao Tây phương thì dù sao cuộc gặp gỡ này cũng đã là một dấu hiệu lạc quan, vì đây là lần đầu tiên mà các phe đối nghịch chịu ngồi lại với nhau.

MƯỜI LÀM THỦ TƯỚNG

Trong phiên họp ngày 22.6.1988 của quốc hội Việt cộng, Đỗ Mười được chính thức cất lên làm thủ tướng thay cho Võ văn Kiệt trước đây được cử tạm giữ chức vụ này sau khi Phạm Hùng chết vào tháng 3 vừa qua.

Đỗ Mười năm nay 71 tuổi, gốc miền Bắc, nhập đảng cộng sản năm 1939, được coi là đại biểu quan trọng của phe bảo thủ.

Giới quan sát viên quốc tế cho rằng việc Võ văn Kiệt, tay chân thân tín nhất của Nguyễn văn Linh, phải nhường ghế thủ tướng cho Đỗ Mười, cho thấy thành phần bảo thủ trong đảng cộng sản VN còn quá mạnh, có khả năng lũng đoạn đường lối của đảng đồng thời nó cũng báo hiệu một sự khủng hoảng mới trong nội bộ đảng này.

Tân thủ tướng Đỗ Mười

**đọc và cổ động
VƯỢT SÓNG**

BIÊN CỐ TRONG ĐẠI

(Tiếp theo trang 20)

chương trình cội rễ đối với tôn giáo ở VN", nào là "người Việt quốc gia ở nước ngoài sẽ nhận cơ hội tề tựu về Roma mà vùng dạy, chống phá họ"... Tự nhận là "đỉnh cao trí tuệ loài người" mà sao đảng cộng sản VN có thể ấu trĩ đến thế nhỉ?

Tuy nhiên dù sao những người Việt hiện diện trong buổi đại lễ này đã không khỏi buồn tủi cho thân phận dân tộc khi thấy trong các phái đoàn quan khách đã không có người đại diện cao cấp của mình. Hơn nữa trong khi người dân nước khác hiện ngang giường cao quốc kỳ của họ thì các phái đoàn VN đã được yêu cầu "không đem theo cờ hoặc biểu ngữ riêng, vì đây là buổi lễ hoàn toàn có tính cách tôn giáo".

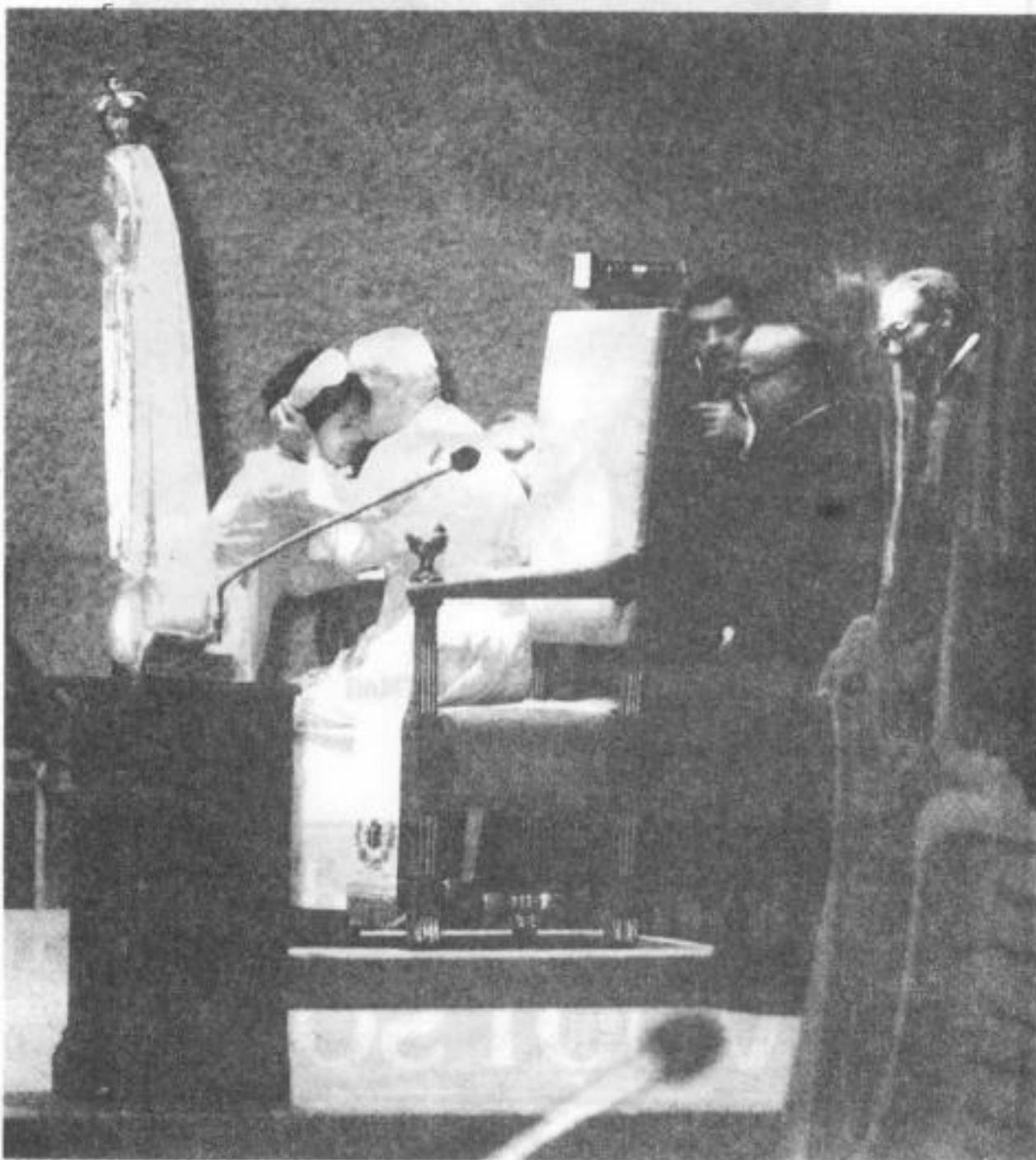
Đúng 8 giờ 30 đức Giáo hoàng Gioan Phaolô 2 cùng với các tu sĩ phụ lễ từ của chính thánh đường Phêrô tiến ra bàn thờ đặt trước mặt tiền của ngôi thánh đường này. Mọi người đứng dậy vỗ tay chào đón vị "chủ chăn" khả kính.

Thánh lễ được cử hành bằng tiếng Latin. Ca đoàn Sixtine của Vatican và ca đoàn tổng hợp VN thay nhau cất lên những bản thánh ca khi trầm hùng, khi thanh thoát. Các tín hữu bên dưới dự phần đáp ca. Tất cả tâm hồn đều hướng về Thiên Chúa trong sự hiệp nhất.

Trong bài giảng, đức Giáo hoàng đã lần lượt sử dụng tiếng Ý, Pháp và Tây ban Nha. Tình cảm ưu ái đặc biệt của Ngài đã được biểu lộ qua lời chào gửi đến Giáo hội VN và cả dân tộc VN. "Cả giáo hội hoàn vũ hết lòng cầu chúc cho dân tộc quí quốc được trăm phần an lành." Với các tín hữu VN ở hải ngoại từ bốn phương về dự lễ, đức GH. đã nói lên những lời đầy cảm thương:

ĐTC chúc lành cho em

đại diện đoàn dâng hoa Portland
sau khi em đọc lời chúc mừng bằng tiếng Ba Lan

"Tôi biết rằng anh em đang ôm nặng ước nguyện tôn phong các vị Tử đạo đồng hương, nhưng trong thâm tâm còn tự cảm nhu cầu - đứng chung quanh các vị Thánh, để xe kết tình huynh đệ kết nghĩa, thương mến hiện đang phấp phồng trong đáy lòng vì nghĩ đến giang sơn gấm vóc ở xa..." Đồng thời đức Giáo hoàng tán dương lòng tin sắt đá của 117 vị anh hùng Tử đạo VN như những tấm gương cho giáo hội hoàn cầu.

Tiếp theo, giây phút quan trọng đã đến : Đức Hồng y tổng trưởng bộ Phong Thánh cùng với Trạng sư của Cơ Mật viện cùng các Cao Thỉnh viên của vụ án Phong Thánh tiến lên trước mặt đức Giáo hoàng, xin Ngài cử hành nghi thức phong thánh. Sau khi đức Hồng y đọc qua tiểu sử của 117 vị Tử đạo, đức GH tuyên bố : "...Ta quyết định tuyên bố 117 Chân phước Tử đạo Việt Nam là Hiển Thánh và các Ngài được liệt kê vào Sổ Bộ Các Thánh. Ta cũng quyết định rằng toàn thể tín hữu khắp hoàn cầu hân hoan, sốt sắng mừng kính các Ngài."

Nhiều người xúc động đã không cầm nổi nước mắt.

Cuối thánh lễ, đức Giáo hoàng đã "ứng khẩu" bằng tiếng Việt : "Các con Việt Nam thân mến, Cha chào các con và cha cầu chúc các con can đảm như tổ tiên cha ông của các con !" - Tức thì tiếng vỗ tay cùng với những lời tung hô :

Viva Papa ! - Vạn tuế Đức Thánh Cha !
của hàng vạn người Việt hiện diện đã vang dội giữa bầu trời La Mã.

Thánh lễ kết thúc vào hồi 11 giờ. Sau đó, người Việt từ muôn phương về đây nhân cơ hội ngàn năm một thuở này đã vội vã đi tìm thân nhân, bạn hữu sau nhiều năm xa cách.

-Văn nghệ và triều yết đức Giáo hoàng :

Chiều ngày 19. 6, để mừng ngày trọng đại, một buổi văn nghệ với chủ đề "Quê hương & Đức tin" đã được tổ chức vào lúc 15 giờ tại đại thánh đường Phaolô VI, nơi có thể chứa trên 10.000 khán giả.

Chương trình văn nghệ thật đặc sắc với nhiều tiết mục hấp dẫn, diễn tả tình yêu quê hương, tình thân sống đạo đồng thời làm nổi bật những nét đặc thù của văn hóa Việt Nam.

Các đoàn văn nghệ Công giáo từ khắp thế giới, đặc biệt từ Hoa Kỳ đã "đưa tài" qua những bản hợp ca điêu luyện như "Hò non nước, Hè về, Khái hoàn ca, Nữ vương hòa bình", qua màn hoạt cảnh độc đáo "Tử đạo" và qua những màn vũ duyên dáng như "Đêm Mê linh, múa quạt"... Tất cả đã được tán thưởng nhiệt liệt. Ngoài ra còn có sự góp mặt của các nghệ sĩ "nhà nghề" như Hoàng Oanh, Khánh Ly, Bích Thuận và ban Đàn Tranh của Phượng Oanh.

Tuy nhiên trong niềm vui hôm nay, người Công giáo VN ở hải ngoại bất ngờ nhận được một đại tang: Đức Tổng giám mục Nguyễn Kim Điền thuộc giáo phận Huế từ trần ngày 8. 6. 1988 tại Việt Nam. Giữa phần văn nghệ, Đức ông Trần Ngọc Thụ đã bồi ngùi loan báo hung tin này. Dường như ai cũng bàng hoàng, sửng sốt. Giữa lúc giáo hội Công giáo ở quê nhà, giữa lúc dân tộc VN cần có những vị lãnh đạo tinh thần đứng cảm như Đức cha Điền khả dĩ đương đầu nổi với tập đoàn cộng sản vô thần và tàn bạo, thì sự qua đời đột ngột của Đức Cha Điền quả thật là một thiệt thòi lớn lao cho cả đất nước ta vậy.

Hội trường đã lấy lại được bầu khí hân hoan trong ngày đại lễ sau khi phát ngôn viên xin bà con tạm cất trong lòng niềm đau thương trước sự từ trần của Đức cha Diễm hầu quay về với hiện tại để chào đón đức Giáo hoàng.

Đúng 16 giờ đức Giáo hoàng Gioan Phaolô 2 đã đến với tín hữu VN trong tỉnh cha con, trong niềm cảm thông triu mến. Sau khi một em bé VN đọc lời chúc mừng bằng tiếng Ba Lan, đức Giáo hoàng đã khiến mọi người xúc động qua bài đáp từ: "...Như tôi đã nói sáng nay, tâm tình của tôi gần gũi Giáo hội Việt Nam và dân tộc của anh chị em. Chiều nay tôi phải lập lại điều đó với tất cả sự nồng nhiệt trong cuộc gặp gỡ anh chị em ở đây."

Sau đó đức Giáo hoàng đã xuống hòa mình trong đám đông, đưa tay cho nhiều người bắt. Đức giáo hoàng đã ở lại với người VN gần một tiếng đồng hồ. Sự kiện này đã nổi lên tấm lòng ưu ái, thương mến của vị lãnh đạo giáo hội Công giáo đối với người Việt, vì đó là thời gian kỷ lục từ xưa tới nay trong lịch sử triều yết ở Vatican.

Hình ảnh "vị cha chung" hiền từ, quảng hậu hẳn sẽ không bao giờ phai nhạt trong tâm tưởng của những tín hữu VN cổ mặt trong buổi triều yết này.

"GẶP NHAU ĐÂY RỒI CHIA TAY"

Chương trình đại lễ Phong thánh thật sự chấm dứt vào ngày hôm sau, 20.6.1988 với một thánh lễ gọi là Lễ Tạ Ơn tại đền thờ thánh Phêrô vào lúc 9 giờ. Lễ này đứng ra do đức Hồng y Trịnh văn Căn, đại diện giáo hội Công giáo VN chủ tế, nhưng vì Việt cộng đã cấm cản việc xuất cảnh, nên đức Hồng y Quốc Vụ Khanh của tòa thánh Vatican đã thay thế cùng với hàng giám mục, linh mục VN và thế giới hiện diện.

Ở nhà thờ ra, một số phái đoàn thuộc các quốc gia gần Ý, như Hòa lan, Bỉ, Pháp, Tây Đức...khởi sự lên xe, tàu trở về "cố hương". Trong khi đó những cộng đoàn ở xa xôi như Nhật, Úc, Do thái, Mỹ, Gia nã Đại, Na uy...còn ở lại thêm hai, ba ngày nữa hầu lợi dụng thời gian này nào để hành hương những thánh địa như Assisi, nào để "tham quan" những nơi lịch sử như thành phố cổ Pompeii..

Nói chung ai rời La Mã cũng mang theo tâm tình lưu luyến. Dù mới chỉ ở đây một, hai tuần nhưng dường như người nào cũng cảm thấy rằng bước chân mình với giáo đồ của mình. Nhưng hơn hết vẫn là niềm hân diện và vui sướng khi được đích thân về Roma tham dự đại lễ Phong thánh 117 vị Tử đạo Việt nam. Như đã nói, biến cố này sẽ không xảy ra lần thứ hai trong đời một người. Như đã nói, 19.6.1988 là ngày trọng đại độc nhất của lịch sử giáo hội Việt Nam từ trước đến giờ. Bởi vậy Đại Lễ này không những là một "kỷ niệm để đời" mà còn là một "dấu chỉ" thiêng liêng" cho những người được may mắn hiện diện trong biến cố quả đúng là "ngàn năm một thuở" này...

ĐÀO QUANG MỸ

NÉT ĐẸP QUÊ HƯƠNG

(Tiếp theo trang 10)

vườn chuối, vườn cau...Tứ Giồng Trôm qua Giồng Tre hai bên ruộng đồng bát ngát thảnh thơi lại xen những xóm nhà sầm uất. Nhà nào cũng nghe thấy tiếng khùng cù lách cách, tiếng thoi đưa vang dội. Thả ra Bến Tre nổi tiếng với loại lụa vàng óng ánh và mềm nhuyễn. Nếu khách nhân du rảo bước thăm hỏi và muốn mua vài tấm lụa làm kỷ niệm thì sẽ thấy cái tình hiếu khách vui vẻ của người dân miền quê hiền hòa:

*Dùng lòng đem lụa bán cho
Có chớ lụa mỏng thì đo thước già*

Ba Tri là một quận trù phú của Bến Tre nằm sát ngay biển Nam Hải. Chính nơi đây nhà thơ Nguyễn Đình Chiểu đã sống những năm tháng cuối của cuộc đời. Ông người tỉnh Gia Định. Sau khi đỗ Tú tài ông ra Huế thi Hội. Giữa đường được tin mẹ mất, ông bỏ thi về nhà chịu tang. Phần thưởng tiếc mẹ, phần tui thân mình, dọc đường ông khóc đến sưng cả mắt rồi bị mù. Mãn tang mẹ ông xuống Cần Giuộc rồi Ba Tri mở trường dạy học. Người Pháp thấy ông tài giỏi muốn dụ ông ra làm việc với chúng nên đem tiền bạc đến giúp đỡ. Ông khảng khái từ chối. Ông đã sáng tác nhiều văn thơ, nổi tiếng nhất là cuốn truyện thơ Lục Vân Tiên gồm 2076 câu lục bát. Trong đó ông đã gửi gắm tâm sự của mình, nhưng mục đích chính là đem đạo nghĩa thanh hiền để khuyên dạy người đời:

*Trai thời trung hiếu làm đầu,
Gai thời tiết hạnh làm câu trau mình.*

Dòng sông Ba Lai uốn khúc ngăn đôi bờ quận Ba Tri và quận Bình Đại. Vùng này sáng sớm trời trở lạnh, sương xuống nhiều, những luồng gió mạnh từ biển thổi vào. Tiếng lá dừa xào xạc. Những tàu chuối đập vào nhau phất phật...khiến con gà trống giật mình thức giấc, ngửa cổ gáy o...o...o...Rồi gà trong xóm eo óc gáy theo. Chẳng mấy chốc cả vùng vang dội tiếng gà báo thức. Mọi người cũng thức giấc. Thề rồi trên những con đường làng, dọc bờ kinh sông chợt thấy những ánh lửa lập lòe, khi mất khi hiện qua các tầng cây kẻ lá. Người dân đang cầm củi gánh gồng hay chèo ghe đem hàng ra chợ. Trong tay người nào cũng có một bó đuốc hay ngọn đèn báo đủ soi sáng lối đi trước mặt.

GÒ CÔNG: NHỮNG DI TÍCH LỊCH SỬ

Từ Bình Đại khách dừng ghe thưởng hồ qua cửa Đại, cửa Tiểu là sang đến Gò Công. Lòng sông vùng này đầy cồn cát, lại còn nhiều hăng đay đóng ngang sông, liên tiếp hết hăng này đến hăng khác. Ghe thưởng hồ phải quen thuộc đường lối lấm lội không sợ bị mắc cạn hay đâm úi vào cồn cát hoặc các hăng đay.

Gò Công là một tỉnh nhỏ nối liền với phía nam Sài Gòn bằng con đường số 5 dài 58 cây số và Mỹ Tho bằng tỉnh lộ số 24. Con đường này chạy song song với kinh Chợ Gạo, nguồn nước ngọt cung cấp cho toàn tỉnh. Gò Công có 3 quận Hòa Đông, Hòa Tân và Hòa Lạc giáp ranh với Gia Định, Long An, Mỹ Tho, Kiến Hòa và biển Nam Hải.

Cách tỉnh ly khoảng 15 cây số, khách thấy ngôi đền thờ Du Quốc Công và phân mộ của bà ngoại vua Tự Đức tại làng Tân Niệm Đông. Nơi đây cũng chính là nơi chôn nhau cắt rốn của bà Tú Dũ. Tú thuở nhỏ, bà đã lâu thông kinh sử, có tiếng là hiền đức và chí hiếu. Từ năm 14 tuổi đã được tuyên triệu vào kinh đô Huế, sau trở thành vợ vua Thiệu Trị và mẹ vua Tự Đức. Khi vua Thiệu Trị mất sớm, Tự Đức nối ngôi vua cha, bà thường hỏi han về việc cai trị triều chính và báo ban những điều hết sức thiết thực về chính trị. Bà Tú Dũ thật là một bậc hiền phụ nước ta. Di tích lịch sử này tuy không nguy nga tráng lệ hay cổ kính lâu đời nhưng đã thu hút nhiều du khách cũng như dân địa phương đến ngoạn cảnh, cắm trại, nghỉ mát và chiêm bái đáng sinh thành của một bậc đế nhất phụ nhân một thời và mãi mãi trong dòng lịch sử dân tộc. Khói hương lúc nào cũng nghi ngút tỏa trên bàn thờ sơn son thiếp vàng trong bầu không khí trang nghiêm yên tĩnh.

Gò Công là một thị trấn nhỏ, có thể nói là vừa đi đã hết, những đường phố nhỏ hẹp, những căn nhà tường vôi cũ kỹ chen lẫn những dãy nhà lầu sang trọng mới xây cất. Nơi đây khách có thể mua ít trái xê-ri đỏ dòn ngon ngọt để làm quà cho con cháu hay ra ngoài bãi biển Tân Thành vừa ăn vừa ngắm cảnh và thở hít không khí trong lành của biển mặn bao la. Bãi cát phẳng lì chạy dài như một tấm thảm xám nhạt. Ngoài khơi những ghe đánh cá chạy tời chạy lui tạo thành những luồng sóng nhỏ lẫn tăn vào bờ. Càng gần bờ sóng càng lớn hơn và tạo thành những làn sóng đánh tạt những rác rưởi rong rêu phủ lên trên bờ cát. Xa xa nước biển xanh lợt những gợn sóng nhỏ vẫn đục ngầu như pha xính bùn từ sông Mỹ Tho đổ ra. Chính vì thế bãi biển Tân Thành dù gần hơn Vũng Tàu cũng không sao thu hút nổi du khách Sài Gòn và những tỉnh lân cận đến nghỉ mát và tắm biển.

Đạo mát xong, khách có thể đến thăm viếng lăng mộ của vị anh hùng chống Pháp Trương Công Định. Khi người Pháp mới sang đô hộ nước ta, Trương Công Định là người đầu tiên khởi binh chống Pháp ở miền Nam. Ông dùng chiến thuật du kích, khi ẩn khi hiện, gây tổn thất nặng nề cho quân Pháp. Ông thắng được nhiều trận, nhất là trận Cần Giuộc. Dân chúng theo ông rất đông, và tôn ông làm Bình Tây Đại Nguyên Soái. Về sau vì có người phản bội làm nội ứng chi điểm cho Pháp, ông bị quân Pháp bao vây chặt chẽ. Ông hăng hái chống cự đến khi bị trúng đạn mới rút gươm tự tử để khỏi lọt vào tay giặc tại xã Kiển Phước, Gò Công. Sau vua Tự Đức sai dựng đền thờ ở nơi sở tại để phụng tự.

*Phật cơ chống nạn xâm lăng,
Trương Công nghĩa khí lấy lưng trời Nam.*

Cũng chính tại xã Kiển Phước xóm Vàm Láng có đền thờ cá Voi. Tục truyền khi vua Gia Long chưa lấy được ngai vàng, ngai thường bị quân Tây Sơn truy kích tìm bắt ráo riết. Một lần ngai phải xuống thuyền nhỏ chạy ra Cồn Sơn nhưng bị bão, thuyền muốn đắm. Trong tình trạng thập phần nguy hiểm này, ngai chấp tay lâm râm khấn nguyện Trời Đất. Thế rồi sau đó ngai đã được một cá Voi xuất hiện che sóng gió cho thuyền khỏi đắm và đưa thuyền vào tới bờ xóm Vàm Láng. Vì thế sau khi thắng quân Tây Sơn thống nhất sơn hà, ngai nhớ đến công ơn cá Voi nên đã phong cho cá Voi tước Nam Hải Đại Tướng

Quân. Sắc phong được gửi tới các quan địa phương để trở cấp cho các ngư dân xây cất đền thờ. Cá Voi được các ngư dân gọi là Cá Ông để tỏ lòng tôn kính và biết ơn loài cá to lớn hay cứu người bị nạn ở ngoài biển khơi.

Vàm Láng không phải chỉ nổi tiếng về chứng tích lịch sử mà còn nổi tiếng là một ngư cảng quan trọng. Vàm Láng nằm ngay gần cửa sông Sol Rạp rất thuận tiện cho các ghe thuyền lưu thông. Vùng này quy tụ khoảng 3500 thuyền đánh cá, hằng năm cung cấp khoảng 4000 tấn cá đủ loại cho Sài Gòn như cá thu, cá hồng, cá chim, cá nục... và khoảng 20 tấn tôm bạc to mỗi ngày trong 7 tháng mùa tôm còn các tháng khác cũng khoảng 10 tấn để xuất cảng.

Vàm Láng có hai nhà máy làm nước đá đủ cung cấp cho các ghe cá và ướp cá trong khi chờ phương tiện chuyển vận. Cầu tàu Vàm Láng đúc xi măng cốt sắt rất chắc chắn và rộng rãi, có mái tôn che kín bên trên không sợ nắng mưa. Cầu tàu ba mặt lộ ra sông nên ghe tàu đậu san sát như lá tre hết ghe này đến ghe khác. Ghe đánh cá đủ loại từ 6 lốc đầu bạc đến 3 lốc đầu xanh... Ghe cào tôm có hai gọng gỗ to lớn, ngay mũi ghe. Ghe nào mũi cũng nhọn hoắt để rẽ sóng đại dương. Trên bển dưới thuyền lúc nào cũng tấp nập người lên xuống khuôn vác các xọt cá lên xe vận tải. Các ghe nhỏ bán cá cho các ban hàng bán lẻ. Họ không ướp đá mà cứ một lốc cá lại rắc cả vốc muối hột. Thật là:

*Cá không ăn muối cá ươn,
Con cãi cha mẹ trăm đường con hư.*

Chợ chiều Vàm Láng đã tàn từ lâu nhưng chung quanh chợ và các quán ven sông vẫn còn náo nhiệt khác thường. Những ngư phủ ngồi lai rai vài xi đề nói chuyện om xòm như để quên đi một ngày làm việc vất vả. Hoàng hôn lặn lặn phủ xuống khắp nơi. Những ánh mây lang thang từ màu hồng đã đổi sang màu xanh lục bóng bệnh trôi. Những hàng chim hải âu thẳng cánh bay dết thành những vết dài linh động.

PHI NGỌC HAI

DÓN ĐỌC

MỘT SÔNG

số 5/88

THỦ THỈ BÊN NHAU

(Tiếp theo trang 17)

-Tức là của Pháp hay Áo, hay Phần Lan cũng một thứ?

-Chính công "thuốc ho bà lang trực" vậy đó! À, cũng còn nhớ chiếc tủ lạnh đầu tiên khi mới tới Na Uy, Số 7 Tị Nạn mua cho mình không?

-Nhớ chứ! Tên là ITT.

-Ở Na Uy gọi là ITT, em biết tủ lạnh này được sản xuất qua bên Liên Xô được đổi thành hiệu gì không?

-Là gì mình?

-Cũng ITT.

-Thế cũng bày đặt đổi!

-Nhưng ITT là tên để câu khách hàng ngoài quốc trong khi cũng loại tủ lạnh này còn được dán hiệu Tecnomborg rồi được quảng cáo là đồ của nước Nga nên giá rẻ hơn. Khách hàng Nga mua cùng một thứ mà không biết, kể xài ITT thì hãnh diện, tỏ ra mình biết "chơi"...đồ tư bản; người xài Tecnomborg lại vô ngực khoe thành tích yêu xã hội chủ nghĩa vì chỉ "khoái đồ" nội hóa thôi! Nói tóm lại, một sản phẩm có thể mang nhiều nhãn hiệu khác nhau.

-Rồi được bán với giá khác nhau?

-Dĩ nhiên! Ngoài ra có tiệm dùng những nhãn hiệu nào vốn đã có "uy tín" để bán giá cao, có tiệm dùng nhãn hiệu khác một chút rồi quảng cáo "tilbud", nhưng bù qua đắp lại, các tiệm vẫn lời bọn.

-Đúng là bịp!

-Đó là một thủ nghệ thuật thương mại. Người ta đặt nhiều tên khác nhau cho một thứ hàng hóa để làm ra vẻ có sự cạnh tranh kịch liệt giữa các hãng, các hiệu hoặc giữa các nước.

-Nhưng thực tế thì không có.

-Cũng có, nhưng không đến độ "ăn thua đủ" đâu. Ngoài ra anh cũng thấy cần cho em biết điều này: khi một sản phẩm, thí dụ bếp chẳng hạn của một hãng nào đó đã và đang hót bạc trên thị trường, tức thì có (những) hãng khác không ngại bỏ vốn ra chỉ để mua cái "mác" hiệu đó mà thôi để dán lên sản phẩm "vô danh" của mình trước khi tung ra bán. Đó là chưa kể có hãng không sản xuất được một loại vật dụng nào đó, bèn mua của hãng khác rồi tự đặt tên cho sản phẩm này cứ như thể chính hãng mình đã sản xuất được vậy.

-Có chuyện thế sao mình?

-Thí dụ, đã từ lâu hãng Electrolux vẫn "bao thầu" gần như tất cả các sản phẩm của Husqvarna, KPS và Atlas. Cách nay chừng đôi ba năm hãng Blomberg-Werke và AEG ở Tây Đức, hãng Zanussis tại Ý đã "lầm chủ" đến 50% máy giặt trên các thị trường ở Âu Châu dưới 30 nhãn hiệu khác nhau. Qua các nhãn hiệu này, giới tiêu thụ tưởng rằng có nhiều loại máy giặt do nhiều quốc gia sản xuất với nhiều giá cả khác nhau.

-Khách hàng như vậy luôn luôn bị lừa!

-Cũng có thể quá quyết được như vậy. Nói cách khác, giới tiêu thụ bị bao vây trong hỏa mù của nhãn hiệu trong khi con buôn bao giờ cũng hoàn toàn kiểm soát thị trường và leo lái giá cả.

-Hèn chi các cụ xưa vẫn cho buôn bán là nghề thiếu đạo đức. Tại sao người ta lại không thể thật thà với nhau có phải hơn không?

-Thế mới gọi là thương mại chứ. "Thăng ruột ngựa" như cũng, nếu buôn bán, cứ gọi là bán cả chồng đi cũng không lấy lại đủ vốn.

-Ai chứ mình thì em bán gấp! Bán "utsalg" nữa là đáng khác!

-Bán anh chắc chắn cũng sẽ được lời. Các phụ tùng trong người anh còn "ngon lành" lắm, bảo đảm...

Chàng chưa kịp nói hết câu, bỗng thấy đèn sau của chiếc xe trước cháy đỏ lên. Lập tức Chàng thắng lại, nhưng xe của Chàng còn cố chồm lên, đâm "rầm" vào...mô tô xe trước.

Kết quả: Xe của người ta không hề hấn gì trong khi xe của chàng thì móp lại, trông giống như miệng của một ông lão 95 tuổi không còn răng, nhe ra dưới ánh mặt trời mùa hè.

May mắn nữa là máy xe của Chàng còn nổ nên vẫn "lết" được để đưa chủ nhân về nhà.

-Có thật mình hết đời không?

-Hết!

-Đề về nhà, em quây sữa với đường cho mình uống nhé! Mình chịu...hôn?

Bỗng chàng hét lên:

-Chết cha! Đường này một chiều. Politi kia!

Trong khi đó Nàng lại bắt cười khanh khách như trẻ thơ vì thấy bộ mặt của chàng nhăn nhó như một kẻ đang "đau khổ vì bệnh trĩ" □

E-VÀ

*Phỏng theo tài liệu trong tạp chí FORBRUKER RAPPORTEN số 2/1987 :

"Hvitevarene: er merket bare svindel?"

của Morten E. Mathiesen.

THIỆU NHI ĐIỂN HÌNH...

(Tiếp theo trang 6)

cái thiên đường đời khổ miên man - toàn giết chóc, tì lao, già trẻ.

Cứ cái đà "trông người" kiểu này, ắt hẳn dân tộc ta sẽ "tiêu" luôn! Vậy trước thảm họa này, người Việt Quốc gia chân chính phải cứu chúng, phải tìm ra phương thuốc hầu cứu lấy cuộc đời, hiện tại, tương lai!

Tiếng chuông báo động phải khua âm ỉ lên cho thế hệ hiện nay cũng dần sau kế tiếp - giật mình thức tỉnh, thương đau - phẫn nộ trào dâng, dục sức cùng nhau - đánh phốt ốc con rắn độc hại - Giải phóng toàn dân, nhất là đám trẻ thơ Việt Nam vô tội - đang bị nó cuốn tròn, sống trong ngục ngoại. Đứng đều lên, ô tôi đánh toang đầu con rắn độc vô cùng hung hiểm!

Thay vì ngồi nặn đầu bóp trán sáng tác những chiến công ngầy ngỗ "vô số tội", thay vì lảng xăng tô son, chét phấn những kế hoạch nọ, những phương án kia, người Việt tâm đức hãy

56

mất ra, ngó về phía anh Quang, đôi mắt sáng ngời vì những hình ảnh đến xếp, đến ngôi sao, đến kéo quân.

Đứng một cái, chưa tới đầu tháng tám ta, thằng Quang có danh sách lên đường đi định cư. Lúc nghe tên của thằng Quang được réo trên loa phóng thanh, thằng Hiếu bế em chạy bỏ đi tìm. Mấy đứa gặp nhau ở sau lưng vách nhà thờ. Mồm thằng Hiếu méo sọ. Con Hạnh thì òa lên khóc. Quang cố nén xúc động nhưng nước mắt cứ chảy ròng ròng trên má. Mọi quen nhau chưa đầy nửa năm, nhưng cả lũ cảm thấy thân thiết hơn ruột thịt. Thời gian tuy ngắn ngủi nhưng đầy ắp những chia sẻ, san sẻ những thiếu thốn trong hoàn cảnh tất cả đều cùng bơ vơ. Lần đầu tiên Quang giang hai cánh tay ra đón lấy cái Hạnh. Hạnh cũng xả sang và ôm cứng cổ thằng Quang. Mái tóc mềm của con bé áp sát lên mặt của Quang. Những sợi tóc bây giờ cũng bị ướt dẫm nước mắt.

Hôm ra xe ca, Quang cũng bế cái Hạnh trong suốt lúc chờ xe chạy. Quang luôn mồm dẫn Hiếu đủ thứ phải sẵn sóc bé Hạnh. Đứng chờ nó ra nắng. Đứng thả nó một mình ngoài bãi biển. Đứng ngủ quên sau vách nhà thờ sợ con bé nhiễm sương. Nhớ đắp mền hay áo cho con bé ngủ kéo không bị muỗi. Tiến công bùng bát, rửa

ly cho quán phở ở đầu số 10 mà Quang dành dụm được đầu hơn ba chục bạc tiền Thái, Quang dúm cả vào tay thằng Hiếu. Hiếu nắm mở giấy bạc trong tay mà khóc ròng. Rồi xe chuyển bánh. Thằng Quang thò đầu qua cửa sổ nhìn lại thấy thằng Hiếu bế con em như con mèo tha con chuột chạy lẻo đẻo theo bên vệ đường. Hình ảnh của hai đứa chợt bị lấp đi trong đám bụi mịt mù. Trai tí nạn với những mái lều xiêu vẹo trong khoảnh khắc cũng bị lấp đi sau những rặng dừa xanh. Quang cảm thấy xót xa như vừa bị ai cắt liã một phần cuộc đời của mình.

Ở trại chuyển tiếp non hai tuần thì Quang lên đường vào Mỹ. Nó tính nhắm chỉ còn hai ngày nữa thì sẽ tới tết Trung Thu. Quang không kịp thực hiện lời hứa của mình là sẽ làm lồng đèn cho cả bọn, nhất là cái lồng đèn xinh xinh cho bé Hạnh mà con bé háo hức chờ đợi.

Ngồi trên xe từ phi trường về nhà Ông Bả Thái, Quang vẫn có cái cảm giác bị bó cứng bởi hai nhân vật xa lạ ngồi hai bên. Thằng Phú thì quay ra cửa sổ nhìn lơ đãng ở hai bên vệ đường. Con Lan thì lúi ở phía sau ra một con gấu bông trắng nuột và loay hoay với cái nơ cột ở cổ con gấu. Mọi thứ ở đây đều sang trọng quá làm Quang lại tranh nghĩ đến hình ảnh khốn khổ của anh em

thằng Hiếu. Bao giờ thì chúng nó được có người bảo lãnh? Bao giờ thì chúng nó rời xa được cái vùng đất khốn khổ, thiếu thốn và trần ngập những kỷ niệm đau thương đó.

Quang phải trấn áp tình cảm để những giọt nước mắt khỏi ứa ra, ở hai bên bờ mi. Nó vội nhìn ra hai bên kính xe và thấy lần đầu tiên quang cảnh nước Mỹ với những đường xa vắng chập chịt, với những xe cộ chạy vùn vụt. Lúc xe đi vào thành phố, mọi thứ đều to, đều sang, đều ngăn nắp, sạch sẽ. Tuy nhiên chỉ có hai hôm nữa là tới tết Trung Thu nhưng chẳng thấy đâu có dấu hiệu chuẩn bị cả. Hình như cả thành phố không ai biết tới rằng lại có cái tết trọng đại như thế đối với những nhi đồng Việt Nam. Nói một cách văn hoa, thì những ngọn đèn trung thu chỉ còn hiu hắt trong trí nhớ của những đứa trẻ như Quang, như Hiếu, như Hạnh hay những em bé còn vất vưởng ở đâu đó trong các trại tị nạn ở Đông Nam Á...

NHẬT TIẾN

(Trích MỘT THỜI ĐANG QUA
xuất bản tại Hoa Kỳ)

CUU ĐỐI HAY KHÔNG CUU ĐỐI?

(Tiếp theo trang 3)

2- Thực phẩm cứu trợ không "giao khoán" cho cộng sản để chúng nuôi công an, bộ đội, cán bộ đang tiếp tục kìm kẹp dân chúng mà phải do các cơ quan từ thiện quốc tế trực tiếp phân phối đến từng đồng bào.

3- Việt cộng phải để cho các cơ quan quốc tế điều tra nguyên nhân nào đã thực sự gây ra nạn đói. Nếu nguyên nhân không phải là thời tiết mà do chính sách kìm kẹp của cộng sản, chính sách thu mua bóc lột của chúng lấy thóc gạo nuôi dưỡng những đạo quân xâm lược thì thế giới phải thẳng thắn khước từ cứu trợ để buộc chúng trả lại thóc gạo cho người nông dân nếu không muốn việc toàn dân trước cái chết (đói) không thể tránh sẽ vung lên lật đổ bạo quyền.

4- Nếu tình trạng đói kém, tuy có thực nhưng không thể tham nhu cộng sản kêu cứu, mà chỉ là một mắt xích trong kế hoạch phá vỡ thể cô

lập ngoại giao của chúng với thế giới thì thế giới tự do phải cảnh giác trước âm mưu "con cá sâu chảy nước mắt ròng ròng" miêng vắn há sẵn chờ đợi kẻ thù khổ khạo của mình.

5- Muốn được cứu đói thế giới phải đòi hỏi Việt cộng giải giới một triệu quân để họ tham gia vào công việc sản xuất và Việt cộng phải để cho người nông dân tự do canh tác mảnh đất của họ, tự do thu hoạch và xử dụng thành quả lao động của mình vì nếu không như vậy thì dù có cứu được người dân khỏi chết đói năm nay thì năm sau, năm sau nữa họ sẽ lại vẫn chết đói trước chính sách bóc lột hà khắc của cộng sản.

Ethiopie dưới chế độ cộng sản hàng chục triệu người chết đói. Việt Nam đã, đang và sẽ chết đói. Đã có quốc gia tự do nào chết đói và... cộng sản phải đến cứu trợ? Rõ ràng là cộng sản tới đâu, đói kém làm than tới đó. Con đường cứu đói duy nhất cho Việt Nam là con đường đấu tranh lật đổ bạo quyền cộng sản, đem lại ấm no hạnh phúc vĩnh viễn cho dân tộc.

VƯỢT SÔNG

-Chị Chu Kim Khánh (Oslo): Cảm ơn những ý kiến quý báu của chị. Xin cùng nhau chia sẻ những băn khoăn. Nếu chị đồng ý, VS sẽ đăng thư của chị để mọi người cùng suy nghĩ. Huyền là ...Huyền, chị ạ. Chờ thư chị.

-Ông NGUYỄN ANG CA (Bi): Đa tạ thịnh tình của Ông. Rất tiếc tin đã mất thời gian tình. Xin cho bài khác. Sẽ có thư riêng. Kính.

-Em LƯU VĂN THUY: Rất cảm thông với em. Đã đăng rồi đây. Cứ viết hăng vào nhé. Sao không cho địa chỉ?

-Nhắn tin chung quý Bạn Đọc gửi bài: VS số 5/88 phát hành ngày 15.10.88. Hạn chót nhận bài là ngày 30.9.88. Trân trọng.

VƯỢT SÓNG

THẺ THỨC VÀ GIÁ BIỆU DĂNG QUẢNG CÁO-CHIA BUỒN-TIN MỪNG RAO VẬT-NHẮN TIN

Với chủ trương các tiết mục nói trên cũng phần ảnh hưởng sinh hoạt của người Việt tại Na Uy, Vượt Sóng sẵn sàng nhận đăng QUẢNG CÁO-CHIA BUỒN-TIN MỪNG-RAO VẬT-NHẮN TIN. Nhưng để được rõ ràng về phương diện tài chính, chúng tôi xin ấn định phí tổn gửi đăng như sau:

-Quảng cáo: 1 trang 500 Kr.
1/2 trang 250 Kr.
1/4 trang 150 Kr.
(Không nhận đăng các trang bìa)

-Chia buồn, Tin mừng, Rao vật có tính cách cá nhân:

-Một cột dưới 10 hàng: 50 Kr.
-Một cột trên 10 hàng, không quá 15 hàng (trên 15 hàng tính là 1/4 trang như quảng cáo thường mại): 100 Kr.

-Chia buồn, Tin mừng nhân danh BCH/TU, các Chi Hội và BBT Vượt Sóng: Miễn phí.

-Nhắn tin tìm thân nhân, tìm bạn: Miễn phí.

VƯỢT SÓNG

THẺ THỨC MUA BÁO DÀI HẠN

Quý Bạn Đọc muốn mua báo Vượt Sóng dài hạn có thể theo một trong hai thẻ thức sau đây:

1. Liên lạc với các Chi Hội NVTN hay đại diện Vượt Sóng tại địa phương, đóng tiền mua báo hoặc nhận Postgiro để trả thẳng cho BCH/Trung Ương. Ấn phí mỗi số là 20 Kr.

2. Liên lạc thẳng với:

VIETNAMESISK AVIS

Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

Postgirokontonr. 2 48 07 54

Khi trả tiền báo bằng Postgiro tại bưu điện, xin ghi rõ trên Postgiro muốn mua mấy số, bắt đầu từ số nào. Đề nghị quý Bạn Đọc mua trọn năm (6 số-120Kr.) để thuận tiện cho việc sổ sách.

Quý Bạn cũng có thể liên lạc trước để nhận mẫu Postgiro in sẵn.

Xin thành thật cảm ơn Quý Bạn Đọc.

VƯỢT SÓNG

NHẬN NẤU CÁC MÓN ĂN TẠI NHÀ, OSLO, HAY NGOÀI
CÁC TỈNH

Đám cưới - Liên hoan - Sinh nhật
MỖI PHẦN 70 Kr. - GỒM 5 MÓN ĂN

ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC: PHÙNG VI CƯỜNG

VÅLERENGGT. 19

OSLO 6

Tlf: (02) 68 83 48

ĐẶC BIỆT: Có vệt quay nóng hồi cung cấp mỗi ngày.
Mỗi con giá 230 Kr.

THA' VIDEO

RISKESTIEN. 1

1500 - MOSS

Tef. 032-68309

02-364171

* CHUYÊN CHO THUÊ TẤT CẢ CÁC LOẠI PHIM BỘ CHUYÊN ÂM TIẾNG VIỆT HÃNG HỒNG KÔNG VÀ ĐÀI LOAN.

* ĐẶC BIỆT HOÀN TOÀN CHO THUÊ PHIM CHÍNH GỐC.

* HÀNG TUẦN ĐỀU CÓ PHIM MỚI

XIN THÔNG BÁO CÙNG QUÝ VỊ
ĐỒNG HƯƠNG VÀ ĐỒNG NGHIỆP

THẢO VIDEO là đại lý độc
quyền của 2 hãng phim
Hồng Kông và Đài Loan.

Luật sư của công ty:
THOR HENNING PERDERSEN
Øvre Slottsgt. 17
0128 OSLO 1

đ/t số: 02-41 13 60

PHIM ĐÃ PHÁT HÀNH & SẼ PHÁT HÀNH:

- *Mộng cũ xa vời
- *Linh Sơn thân tiên
- *Đường Triều kỳ nữ
- *Thất Hải du long
- *Thiên sơn anh hùng truyện
- *Hiệp nữ u hồn
- *Cánh hoa thời loạn
- *Đại đả anh hùng
- *GIÁC MỘNG TÍM
- *YÊN VŨ GIANG NAM
- *KINH HOA YÊN VÂN
- *CON ĐƯỜNG TÌNH TA ĐI

Xin lưu ý cùng quý vị đồng hương:
Việt Nam Hội quán đã dời về địa
chỉ mới đường Mariboesgt. 9- Oslo 1
(cách hội quán cũ 200 m, sau lưng
Bowling)

CHÚ Ý: Nhận cho mượn phim băng bưu điện
cho Quý Khách ở xa.

Tiệm Vàng

NGỌC-SANG

CHUYÊN MUA VÀ BÁN HỘT XOĂN, CẨM THẠCH, VÀNG 14 K,
..18 K, 24 K.

ĐẶC BIỆT:

- * Có kế hoạch trả góp
- * Nhận làm nữ trang theo ý khách đặt
- * Bớt từ 20% đến 30% loại hột xoăn tốt nhất trên thị trường Na-uy cho Người Việt đồng hưởng
- * Tiệm sẽ GARANTI tất cả các loại vàng, hột xoăn, hột cẩm thạch mà tiệm đã bán ra cho Quý Khách

ĐỊA CHỈ

- * NGỌC SANG I : Seilduksgt. 6, 0553 OSLO 5
Điện thoại số 02-37 40 48
- * NGỌC SANG II : Henrik Ibsensgt. 9, 0181 OSLO 1
(cạnh KINO SENTRUM)
Điện thoại số 02-20 06 87

GIỜ MỞ CỬA

- * Điện thoại tư gia số 02-32 79 08
- * Thứ hai đến thứ sáu : 10 giờ đến 18 giờ
- * Thứ bảy : 10 giờ đến 15 giờ

CHỦ NHÂN KÍNH MỜI

Tiệm Vàng

NGỌC-SANG

KẾ HOẠCH TRẢ GÓP
TIỀN TRẢ MỖI THÁNG

Tiền trả góp	3 tháng	6 tháng	9 tháng	12 tháng	15 tháng	18 tháng	21 tháng
Kr. 2000	Kr. 697	Kr. 366	Kr. 257	Kr. 202			
Kr. 2500	Kr. 872	Kr. 457	Kr. 320	Kr. 253			
Kr. 3000	Kr.1045	Kr. 548	Kr. 384	Kr. 303			
Kr. 3500	Kr.1220	Kr. 630	Kr. 451	Kr. 354	Kr. 299		
Kr. 4000	Kr.1394	Kr. 731	Kr. 512	Kr. 404	Kr. 341		
Kr. 4500	Kr.1568	Kr. 822	Kr. 575	Kr. 454	Kr. 383		
Kr. 5000	Kr.1732	Kr. 913	Kr. 640	Kr. 505	Kr. 426	Kr. 374	
Kr. 5500	Kr.1917	Kr.1005	Kr. 704	Kr. 556	Kr. 448	Kr. 412	
Kr. 6000	Kr.2090	Kr.1095	Kr. 767	Kr. 605	Kr. 510	Kr. 449	
Kr. 6500	Kr.2265	Kr.1187	Kr. 831	Kr. 655	Kr. 553	Kr. 487	
Kr. 7000	Kr.2439	Kr.1277	Kr. 895	Kr. 707	Kr. 596	Kr. 524	
Kr. 7500	Kr.2613	Kr.1369	Kr. 959	Kr. 757	Kr. 638	Kr. 561	
Kr. 8000	Kr.2787	Kr.1460	Kr.1023	Kr. 813	Kr. 681	Kr. 599	
Kr. 8500	Kr.2962	Kr.1553	Kr.1087	Kr. 857	Kr. 723	Kr. 629	
Kr. 9000	Kr.3135	Kr.1643	Kr.1150	Kr. 908	Kr. 765	Kr. 673	Kr. 609 - 555
Kr.10000	Kr.3484	Kr.1826	Kr.1289	Kr.1009	Kr. 825	Kr. 721	Kr. 696 - 617
Kr.15000	Kr.5225	Kr.2738	Kr.1917	Kr.1512	Kr.1275	Kr.1122	Kr.1014 - 925

-Ban Tô chức đặt làm huy chương tận bên...Tây
Dù không về kịp khiến buổi lễ trao giải thưởng
gặp lúng túng. Phải đoàn Moss tỏ ra thiếu nghiêm
chỉnh khi không được trao huy chương mặc dù
Ban Tô Chức đã cao lời và hứa gửi huy chương
đến sau khiến Ban Tô Chức buộc lòng phải cảnh

SIÊU THỊ GI-FONG

- * CHUYÊN BÁN THỰC PHẨM Á-ĐÔNG VÀ NA-UY
- * CUNG CẤP ĐỦ LOẠI RAU TƯƠI: RAU CẢI, RAU MUỐNG, RAU HÚNG QUẾ, ỚT TƯƠI, XÁ TƯƠI, BẮP CHUỐI...
- * ĐẦY ĐỦ CÁC LOẠI TRÁI CÂY: NHÃN, CHÔM CHÔM, SÂU RIÊNG, DỪA XIÊM, XOÀI CÁT, MĂNG CÀU...
- * HEO QUAY NÓNG HỔI, BAO TƯ' HEO, LÒNG HEO TƯƠI, VỊT QUAY.

CHÚ Ý: KHU THƯỜNG XÁ Á CHÂU (SEMTRUM HAL)

Gồm 22 gian hàng khang trang, trung tâm thành phố, tiện đường xe cộ, dễ khuếch trương về thương mại. Muốn biết thêm chi tiết về điều kiện sang/muốn, xin liên lạc với Châu Đệ (cùng số điện thoại với GI-FONG)

ĐẶC BIỆT: Giúp đỡ vay tiền ngân hàng để làm ăn.

KHAI THUÊ THƯỜNG MẠI (INNGAENDE-UTGAENDE & MOMS)

KẾ TOÁN THƯỜNG MẠI (REGNSKAP - RESULTAT OG BALANSE)

Đảm trách bởi 2 chuyên viên kinh tế/kế toán tốt nghiệp đại học tại Việt Nam.

Kinh nghiệm nghiệp vụ 8 năm tại Na Uy và hiện đang hành nghề tại một công ty thương mại lớn nhất nhì Na Uy.

*Nghiệp vụ thuế vụ và kế toán (hoá đơn, kế toán lời, lỗ hàng năm, bảng đối chiếu biểu) được thực hiện qua hệ thống điện toán IBM.

*Chỉ dẫn phương cách kế toán có lợi nhất và giúp phân tích hiệu quả kinh tế đầu tư, ngân sách tài chính hàng năm hợp lý nhất cho những người muốn bắt đầu kinh doanh.

THÙ LAO PHẢI CHĂNG CHO ĐỒNG HƯƠNG

Điện thoại trong giờ làm việc: (04) 80 72 51

TIN MỜI

CHO QUÝ VỊ ĐỒNG HƯƠNG Ở OSLO VÀ VÙNG PHỤ CẬN

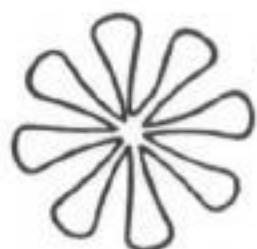
NHÓM THÀNH CÔNG

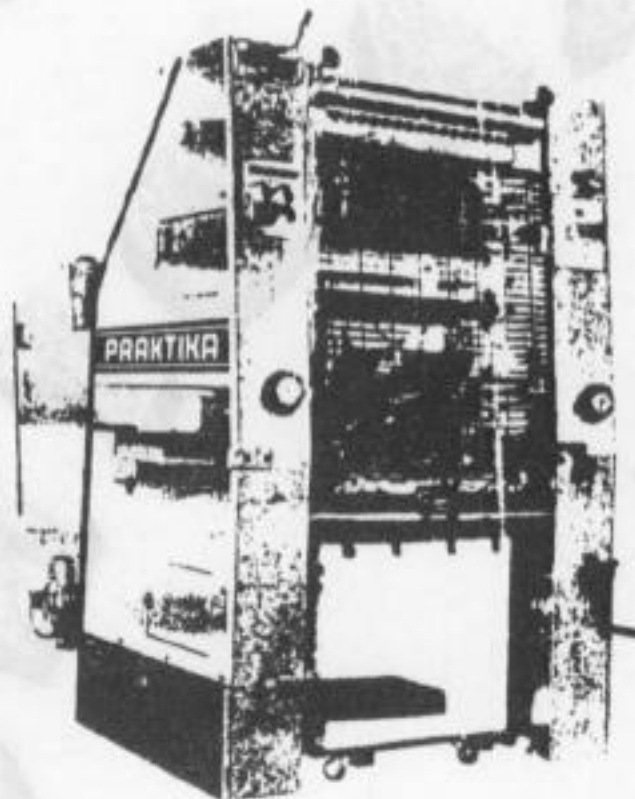
CHUYÊN SỬA CHỮA NHÀ CỬA

VỚI NHÓM THỢ LÃNH NGHỀ QUA 6 NĂM KINH NGHIỆM
TẠI NA UY. ĐỂ GIÚP ĐỠ QUÝ VỊ ĐỒNG HƯƠNG CÓ MỘT
CĂN NHÀ KHANG TRANG, VỮA Ý, GIÁ PHẢI CHĂNG.
CHÚNG TÔI CHUYÊN:

- *SƠN, DÁN GIẤY ĐỦ LOẠI, LÓT NỀN GỖ, NHỰA,
THẠM VÀ ĐẶC BIỆT DÁN GẠCH MEN.
- *LÀM MỘC, RÁP TỦ NHÀ BẾP, NHÀ TẮM VÀ ÔNG NƯỚC.

LIÊN LẠC VỀ: VŨ THẾ HÒA
Ravnåsvn. 11A
1254 OSLO 12
Điện thoại: (02) 61 01 47 hay 61 73 74

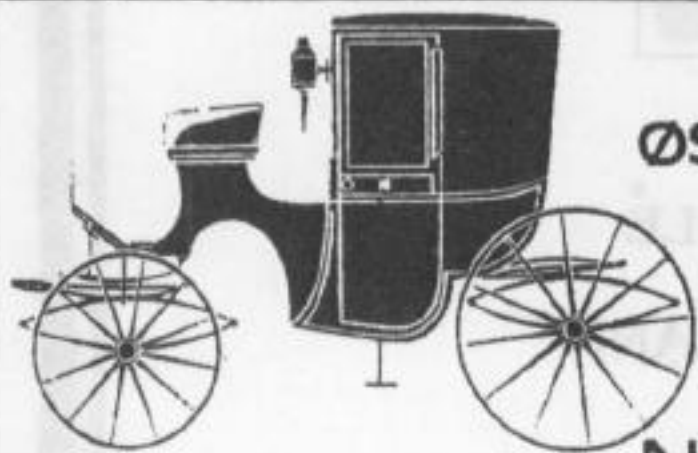
IN COPY &

- Tạp chí - sách báo
- Thiệp cưới - danh thiếp
- Quảng cáo (1-2-4 màu)

XIN LIÊN LẠC : PHẠM GIA LỘC

ammerudhellings 44
0957 - oslo 9

tlf. (02) 16 40 73
31 56 95

POLAR BIL A/S

Østre Aker vei 29 - 0581 oslo 5

HOÀNG GIA

- Nhận ráp các loại máy âm thanh stereo trong xe hơi
 - Mobil telephone
 - Alarm (đủ loại)
 - Rờm bọc
- Ngoài ra có mua, bán và đổi tất cả các loại xe hơi
 - Việc làm nhanh chóng
 - Đúng hẹn và bảo đảm
- ĐẶC BIỆT CÓ CHƯƠNG TRÌNH TRẢ GÓP
 - Giá bớt cho quý đồng hương

xin liên lạc :

POLAR BIL A/S

Østre Aker vei 29

0581 Oslo 5

tlf. 02-64 33 70 - 64 32 34

HOÀNG GIA

Gransdalen. 33 b

1054 - Oslo 10

tlf. 02-30 79 73

康利貿易公司

IMPORT & SALES

Chuyên bán sỉ và lẻ

THỰC PHẨM Á CHÂU

- BÁN CÁC LOẠI THỰC PHẨM Á-CHÂU SỈ VÀ LẺ
- CÁC LOẠI RAU TƯƠI - TÔM THỊT ĐÔNG LẠNH
- CÁC LOẠI TRÀ THƠM RƠI VÃ HỘP
- CÀPHÊ PHÁP & Ý - PHIN LỌC CÀPHÊ
- BĂNG NHẠC & PHIM VIDEO ĐỦ LOẠI
- NHẬN SỬA CÁC LOẠI ĐỘNG HỒ

VARDØGT. 5, OSLO 5, NORWAY

Boks : 6572 Rodeløkka

0501 Oslo 5 NORGE

tlf : 02.38 16 44- 61 06 34

Telefax : 02.38 16 44

Mobiltelefon : 030.13539

GIỜ MỞ CỬA: THỨ HAI đến THỨ SÁU: 9 giờ đến 18 giờ

THỨ BẢY: 9 giờ đến 15 giờ

CHỦ NHÂN KÍNH MỜI

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ toàn thể Quý Khách Hàng và Quý Đồng Hương đã nhiệt tình ủng hộ chúng tôi trong suốt những năm qua.

VIỆT SỐNG

CƠ QUAN NGÔN LUẬN
THÔNG TIN
LIÊN LẠC
HỘI NGƯỜI VIỆT TỊ NẠN TẠI NAUY

ĐỊA CHỈ LIÊN LẠC BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG và CÁC CHI HỘI N.V.T.N:

BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG
(và Chi Hội Vùng Đông)

NGUYỄN VĂN ĐÀM
Po. Box 8376-Hammersborg
0129 OSLO 1

CHI HỘI STAVANGER

VŨ ĐÌNH THÀNH
Ulsbergtnet 38
4033 Forus

CHI HỘI HAUGESUND & KARMØY

TRẦN VĂN TRƯỜNG
Bjørnevn. 1
5500 Haugesund

CHI HỘI KRISTIANSAND

NGUYỄN THANH CHÂU
Riskestien 21B
4635 Kristiansand

CHI HỘI ÅLESUND

LÊ KHẮC MINH SỸ
Fjelltnvn. 55A
6000 Ålesund

CHI HỘI TRONDHEIM

PHAN PHƯỚC ĐOÀN
Waldemar Aunesvei 9C
7027 Trondheim

CHI HỘI LILLEHAMMER

TRẦN VĂN ĐỨC
Kirkegt. 31B
2600 Lillehammer

CHI HỘI KONGSVINGER

NGUYỄN TIẾN BÌNH
Kreklingvn. 4
2200 Kongsvinger

Hovedredaksjon: Krabbedalen 25, 5073 Skålevikneset; Ansvarlig
redaktør: Nguyen van Dam; Redaktør: Duong Kien; Gene.
Sekretær : Dao Quang My; Kasserer: Nguyen Duc Tho;
Illustrasjon/layout : Nguyen Hong Ha; Kontaktadr: Viet-
namesisk Avis: Po. Box 8376-Hammersborg-0129 Oslo 1

Tidsskriftet for vietnamesiske flyktninger i Norge
Utgitt & distribuert av DET VIETNAMESISKE FLYKTNINGFORBUND

Utgivelsesdato: 15. 08 - 1988

Hoàn tất biên tập ngày 10.8.1988 - Phát hành ngày 15. 8. 88

ÀN PHÍ: 20 Kroner

TRĂNG SÁNG

TRÊN TRỜI

VŨ THỊ NGUYỄN

Trăng sáng trên trời như đang mỉm cười nhìn em vậy gọi muốn mời lên
chơi. Em hỏi ông trăng về chuyện chị hằng rằng chị vẫn đẹp và vẫn mơ
màng... Còn chú cuội già vẫn ngồi gốc đa nhìn trâu ăn cỏ giữa trời bao
la? Trăng liền mỉm cười, âu - yêm trả - lời: Hằng - nga vẫn đẹp muôn thuở tuyệt
vời. Chú cuội, ha! ha! suốt ngày dân ca theo mây và gió, thả hồn bay
xa... Trăng hỏi lại em: Này bé ngoan hiền có giỏi tiếng Việt trở: tài ông
xem. Em liền đánh vần hai chữ Việt - Nam, quê - hương yêu-dầu thương-nhớ vô
vần! Em vẩy tay chào, trăng nhẹ lên cao, lung-linh huyền-diệu giữa muôn nghìn
sao...

B

Til

--